juny 2003 | núm. 52

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana

juny 2003 | núm. 52

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana

Ajuntament de Barcelona

Alcalde
Joan Clos

President de la Comissió de Presidència, Hisenda i Coordinació Territorial
José Ignacio Cuervo

Gerent Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Pilar Solans

BARCELONA ECONOMIA
Xavier Güell, Director
María Jesús Calvo, Coordinadora
Francesca Blanch
Joan Salabert

Consell Assessor
Ricard Frigola, Gerent de Manteniment i Serveis de l'Ajuntament de Barcelona. *Jaume García*, Departament d'Economia i Empresa de la UPF. *Ramón García Bragado*, Gerent d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona. *Dolores González*, Gerent de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona. *Maria Antònia Monés*, Directora del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. *Martí Perellada*, Director d'Estudis de Formació Continuada de la UB. *Joan Raurich*, Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni de l'Ajuntament de Barcelona. *Francesc Santacana*, Coordinador General del Pla Estratègic de Barcelona. *Josep Serra*, Cap del Servei d'Estudis Territorials de la MMAMB. *Joan Trullén*, Departament d'Economia Aplicada de la UAB.

BARCELONA ECONOMIA
web: http://www.bcn.es/publicacions
telèfon: 93 402 72 38
e-mail: barcelonaeconomia@mail.bcn.es
fax: 93 402 72 25

Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Barcelona Economia
Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana
Núm. 52. juny 2003

Edició: ® Ajuntament de Barcelona

Disseny: *Mim Disseny Gràfic*

Impressió: Impremta Municipal
Dipòsit legal: B.26.464/91

PAPER ECOLÒGIC

Barcelona economia

Índex

juny 2003 | núm. 52

Indicadors econòmics

Síntesi de la conjuntura 5

I. Indústria 13

Enquesta de la conjuntura 14
Indicadors de producció i clima 16

II. Finances 17

Sistema bancari 18
Mercat de renda variable 21

III. Consum, comerç i preus 22

Preus de consum 23
Consum d'energia i aigua 25
Matriculació de vehicles 26
Escombraries recollides 27

IV. Transports i comunicacions 28

Port: mercaderies i passatgers 29
Aeroport: passatgers i mercaderies 33
Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana 35

V. Turisme, fires i congressos 37

Activitat turística 38
Fira de Barcelona 42

VI. Construcció i mercat immobiliari 44

Indicadors d'activitat al sector de la construcció 45
Construcció d'habitatges 46
Llicències d'obres 49
Valors de taxació al mercat immobiliari residencial 52

VII. Mercat de treball 53

Població activa, atur i contractació 54
Ocupació 60

Resumen/*Summary* *63*

Síntesis de la coyuntura/*Economic outlook* 64

Síntesi de la conjuntura

Síntesi de la conjuntura

Principals indicadors econòmics

	Estats Units			Unió Europea			Espanya			Catalunya		
	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03
PIB taxa de variació interanual en termes reals (%)	3,3	2,9	2,1	1,1	1,4	1,0	1,8	2,1	2,1	2,2	1,9	2,0
Demanda nacional taxa de variació en termes reals (%)	3,7	3,7	2,5	0,8	1,3	1,7	1,9	2,8	3,0	1,9	2,6	n.d.
Preus de consum[1] taxa de variació anual (%)	1,5	2,4	3,0	1,9	2,2	2,3	3,5	4,0	3,7	3,6	4,3	4,2
Indicador de clima econòmic[2] Índex: 1995=100	129,3	129,8	130,5	99,3	99,0	98,4	100,5	100,6	100,8	—	—	—
Taxa d'atur[3] en % de la població activa	5,9	5,8	6,1	7,7	7,8	8,0	11,4	11,5	11,7	9,3	9,6	9,6
Tipus d'interès a curt termini[1] Interbancari a 3 mesos/Euribor a 3 mesos	1,71	1,32	1,18	3,42	3,11	2,71	—	—	—	—	—	—
Tipus d'interès a llarg termini[1] Rend. deute públic a 10 a. en mercats nacionals	3,93	4,09	3,82	4,53	4,48	4,14	4,58	4,43	4,04	—	—	—
Tipus de canvi del dòlar[1] Unitats de $ per Euro	—	—	—	0,981	1,018	1,081	—	—	—	—	—	—

[1] Dades corresponents al darrer mes del trimestre. [2] Per Estats Units, l'indicador compost avançat substitueix l'indicador de clima econòmic. [3] Per Espanya i Catalunya, dades de l'EPA
Fonts: INE, OCDE, Eurostat, Banco de España i Idescat.

L'economia mundial s'enfronta actualment al repte de recuperar la confiança sobre la base d'unes expectatives creïbles.

En aquestes mateixes pàgines del número anterior, quan l'objecte d'anàlisi era la conjuntura econòmica de final de 2002, es començava amb un breu recordatori de la introducció efectiva de l'euro per passar immediatament a focalitzar la nostra atenció en una enumeració relativament exhaustiva dels nombrosos i diversos factors d'inestabilitat geopolítica que per la seva localització geogràfica, gravetat, implicacions, possibilitat de contagi, interès periodístic, etc, havien generat un clima persistent d'incertesa a nivell mundial. Segons el corrent d'opinió majoritari, aquest clima ha impactat negativament en la confiança d'empresaris i consumidors, restant eficàcia als esforços per superar la tendència a l'estancament de l'economia mundial.

Els primers mesos d'enguany han estat testimonis de com aquella diversitat de focus d'atenció s'han concentrat, gairebé en exclusiva, en la invasió de l'Iraq i posteriorment, en la pneumònia asiàtica. La resta han passat a un segon terme mediàtic més per cansament de l'audiència i dels mateixos mitjans que no pas perquè hagin deixat d'ésser un problema. La durada relativament curta i exitosa de la primera fase de la campanya militar –derrocar Sadam Husein i el seu règim– ha contribuït notablement a reduir la incertesa que enfosquia la conjuntura econòmica internacional. La propagació del virus de la pneumònia a l'Àsia Oriental, bàsicament a la Xina, preocupa per l'abast que pugui adquirir i perquè afecta a una de les àrees econòmiques més dinàmiques del món.

On sembla que s'està redreçant la situació tant política com econòmica és a l'Argentina i al Brasil. En pocs mesos, el govern de Lula da Silva ha aconseguit guanyar-se la confiança de la comunitat internacional i, el més important, de les institucions i mercats financers que, directa o indirectament, controlen l'accés al crèdit. El resultat de les recents eleccions apunta també a una millora gradual de la greu situació econòmica i social en què està immersa Argentina. D'altra banda, la superació, més o menys en fals de la crisi veneçolana, ha contribuït a estabilitzar la situació política de la regió. Tot plegat allibera recursos i afavoreix la concentració d'esforços a favor d'un major creixement econòmic. Un canvi d'escenari de cap manera irrellevant per a l'economia espanyola.

Les dades disponibles i encara provisionals de tancament del primer trimestre palesen, amb un creixement interanual del PIB del 2,1%, una notable feblesa de l'economia dels Estats Units. Bàsicament perquè aquest creixement qüestiona la solidesa de la trajectòria alcista del PIB durant la segona meitat de l'any anterior, quan es va assolir un increment lleument per sobre del 3%. Una conjuntura que s'ha traduït en uns tipus d'interès històricament baixos i un dòlar que s'ha depreciat de manera notable i ràpida.

L'economia de la Unió Europea, amb un creixement del PIB trimestral d'un escàs 1%, presenta un to igualment preocupant. Especialment per la situació d'estancament-recessió o creixement econòmic molt baix d'Alemanya, França, Itàlia i altres economies del centre d'Europa. El progressiu enfortiment de l'euro des de la primavera de 2002, corregint l'evolució inversa del bienni 1999-2000, perjudica les exportacions europees i augmenta la competència en el mercat comunitari en una conjuntura de notable feblesa de la demanda interna.

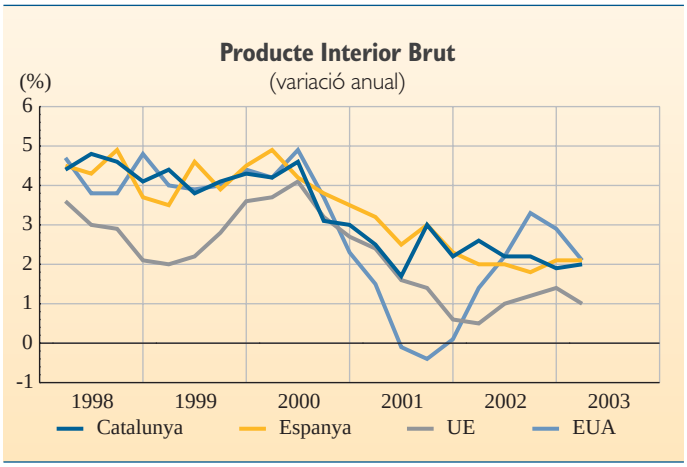

Nota: Dades corregides d'estacionalitat i calendari.

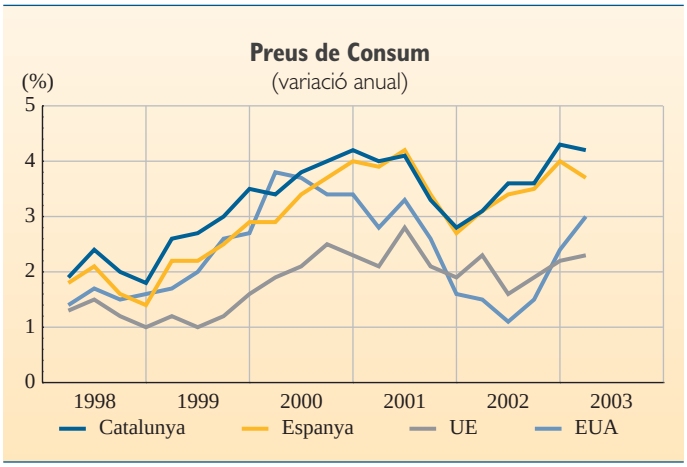

L'economia catalana, com l'espanyola, veu limitat el seu creixement a l'entorn del 2% per l'atonia de la demanda externa.

L'economia espanyola, amb un creixement de la producció del 2,1%, veu limitades les seves possibilitats d'expansió per l'escàs creixement de l'economia europea, el principal mercat de les seves exportacions. Sense el recurs de la demanda externa, el creixement durant aquest primer trimestre s'ha recolzat en el consum públic i en la Formació bruta de capital fix. Pel cantó de l'oferta, a més del dinamisme de la construcció –en procés de lenta desacceleració– i d'alguns serveis fora de mercat lligats a la despesa pública, la producció d'energia i algun altre subsector industrial han estat de les poques activitats que han crescut per sobre de la mitjana.

Ni el canvi d'any ni la desaparició del primer pla de l'actualitat d'alguns dels temes que els darrers mesos havien generat més incertesa han estat incentius suficients per redreçar la situació econòmica de manera immediata. Tampoc es confiava massa en aquesta possibilitat atès que les causes que expliquen la feblesa del creixement de l'activitat productiva no s'esgoten en la conjuntura internacional. El creixent endeutament de les economies familiars i la pèrdua de competitivitat de l'economia catalana i espanyola en general són ròssecs que van a més i que frenen l'increment del PIB.

Les dades disponibles permeten constatar que el ritme de creixement assolit per l'economia metropolitana durant el primer terç d'enguany s'ha mogut lleument per sota del 2%, en la línia del creixement registrat a la resta de Catalunya i superant àmpliament la taxa de creixement de la deprimida economia europea. En comparació amb la situació d'un any enrere, aquest resultat defineix una trajectòria clarament descendent. Alhora que la construcció i els serveis han perdut una bona part del dinamisme mostrat a començament de 2002, suficient en aquells moments per compensar l'atonia de la producció industrial, aquesta, tot i presentar indicis lleus de recuperació, pateix de ple la desacceleració de la demanda interna de consum i la manca d'expectatives dels mercats exteriors.

Efectivament, després de tancar el 2002 amb senyals relativament fermes de recuperació de l'activitat manufacturera, la creixent tensió bèl·lica a l'àrea del Golf Pèrsic i el corresponent augment del preu del petroli han enfosquit aquests indicis. La divisió europea enfront de la guerra de l'Iraq ha estat un factor afegit en l'empitjorament de les expectatives, especialment per a les empreses catalanes i espanyoles amb interessos comercials a França, Alemanya i a la resta de països europeus que s'han oposat activament a la intervenció militar. La posició oficial del govern espanyol en aquest conflicte presumiblement ha perjudicat les exportacions catalanes al conjunt de la UE i a d'altres zones geogràfiques com ara el Nord d'Àfrica.

Els principals indicadors d'activitat industrial corresponents als primers mesos d'enguany presenten uns resultats força decebedors.

Tant les enquestes de conjuntura industrial referides a la província com l'índex de producció industrial per al conjunt de Catalunya posen de manifest la creixent dependència de l'activitat industrial del dinamisme de la construcció. En un moment d'estancament i fins i tot de lleu contracció de la producció de béns manufacturats de consum, la producció de béns intermedis i semielaborats, i en menor mesura de béns d'equipament, adquireix un protagonisme sobre el conjunt de la indústria metropolitana que no acostuma a tenir. El resultat d'aquesta evolució tan manifestament dispar pel que fa als grans subsectors industrials ha estat l'estroncament de la trajectòria expansiva seguida pel PIB industrial durant la segona meitat de 2002.

Transports

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2002/01 (%)
Trànsit de passatgers						
Aeroport. Total (inclòs trànsit) (milers)	gn.-ab.03	6.630	4,4	21.630	4,2	2,9
— Interior (milers)	gn.-ab.03	3.372	3,3	10.505	0,7	–1,5
— Internacional (milers)	gn.-ab.03	3.196	5,7	10.944	8,1	7,8
Port. Total (inclòs trànsit) (milers)	gn.-ab.03	261	–8,7	1.666	12,1	17,1
— Creuers (inclòs trànsit) (milers)	gn.-ab.03	79	–11,9	824	21,7	27,9

Les dades encara provisionals del trànsit de passatgers per l'aeroport aquest inici d'any mostren una lenta recuperació dels nivells d'activitat anteriors a l'11S. Una evolució que ha estat possible pel dinamisme del segment de viatges amb la UE. D'altra banda, el trànsit interior s'ha beneficiat del temor de molts residents a viatjar a l'estranger per turisme.

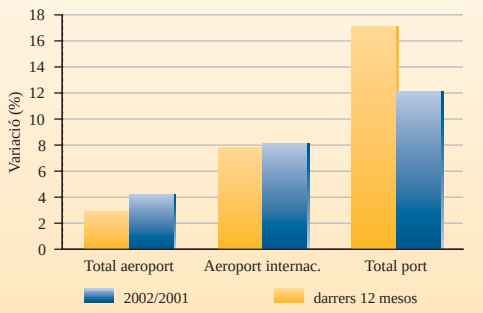

Port. Tràfic de mercaderies						
— Total (milers de tones)	gn.-ab.03	10.703	2,1	32.227	4,4	3,6
Sortides (milers tones)	gn.-ab.03	3.654	4,7	11.630	5,4	1,9
Entrades (milers tones)	gn.-ab.03	7.049	0,8	21.197	3,9	4,6
— Càrrega general (milers tones)	gn.-ab.03	6.205	4,1	19.540	7,2	6,4
Exportacions (milers tones)	gn.-ab.03	2.178	3,9	7.093	6,0	3,8
Importacions (milers tones)	gn.-ab.03	2.565	7,8	7.855	10,8	9,6
— Contenidors (milers de Teus)	gn.-ab.03	476	3,4	1.477	5,2	3,6

Evolució moderadament positiva del tràfic portuari enmig d'una conjuntura poc favorable al comerç internacional. L'augment de la càrrega general, especialment d'importació i en contenidors, ha compensat el retrocés de la importació de gas natural. El tràfic de la resta de productes energètics ha evolucionat a l'alça, igual que el d'automòbils.

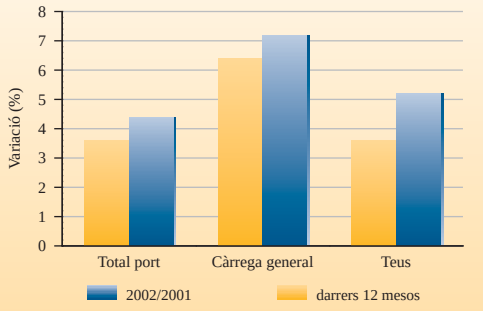

Transport públic de passatgers						
Total servei urbà (milers)	1r.tr.03	144.657	5,2	543.285	4,5	3,9
— Xarxa Metro (milers)	1r.tr.03	85.779	5,4	325.775	6,1	5,3
— Xarxa Bus (milers)	1r.tr.03	51.100	5,0	188.520	1,3	1,1
— FGC (Cat. i Sarrià)(milers)	1r.tr.03	7.778	4,6	28.989	7,7	6,8
Total servei de rodalia (milers)	1r.tr.03	38.601	2,7	154.240	8,9	10,8
— RENFE (milers)	1r.tr.03	27.264	–1,0	111.559	6,6	9,7
— FGC (milers)	1r.tr.03	11.337	13,0	42.681	15,2	13,9

Tot i que els increments del nombre de viatges validats durant el primer trimestre s'han de revisar lleument a la baixa pel desplaçament de la Setmana Santa al segon trimestre, el resultat continua sent notablement positiu. La constant millora i ampliació del servei, l'augment de l'ocupació i del nombre de visitants i la integració tarifària, són els factors que expliquen aquests bons resultats.

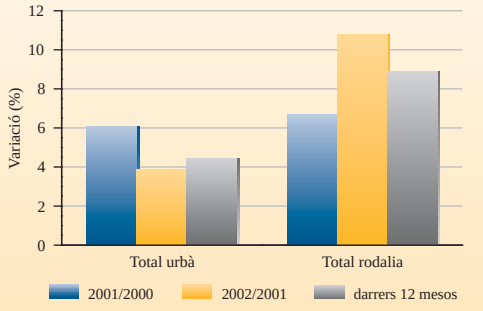

Segons les declaracions dels empresaris industrials de la regió metropolitana, la situació dels seus negocis en acabar el primer trimestre d'enguany era moderadament optimista si es compara amb la situació d'un any abans, quan la comunitat internacional tenia encara molt fresc el record de l'onze de setembre de 2001. Després de dos anys de contracció persistent, la cartera de comandes reprèn la trajectòria alcista. Un canvi d'orientació que hom pot interpretar com un senyal de la imminent reactivació de les vendes i dels volums de producció. Una reactivació que es pot quedar en un no res si s'accentua la feblesa de la demanda i la revalorització de l'euro continua penalitzant les exportacions catalanes fora de la UE. En conseqüència, als factors que acostumen a esgrimir els empresaris com a obstacles que frenen l'expansió del seu negoci –feblesa de la demanda i augment de la competència– s'hi afegeix darrerament el de pèrdua de competitivitat via tipus de canvi.

La feblesa que mostra el creixement del comerç mundial com a conseqüència de la crisi en la què està immersa l'economia mundial és un element afegit a l'atonia que domina la demanda interna per explicar l'evolució del tràfic de mercaderies pel port de Barcelona. Malgrat aquest escenari en principi tan poc favorable, l'evolució del primer quadrimestre i també la dels darrers dotze mesos apareix com a notablement expansiva. Deixant de banda l'evolució del total de la mercaderia, molt condicionada pel tràfic de gas natural i derivats del petroli, la càrrega general presenta un creixement moderat i alhora significatiu, especialment pel que fa a les importacions. Les previsions de cara a final d'any –si no es produeix un canvi espectacular d'escenari– apunten cap a un alentiment del ritme de creixement del tràfic portuari.

Turisme, consum i preus

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2002/01 (%)
Consum – Matriculació						
Aigua per a ús cial-ind. (milers m³)	1r.tr.03	7.988	3,9	32.293	–2,7	–2,1
Gas canalitzat (milions tèrmies)	1r.tr.03	1.252	–11,7	2.698	–12,9	3,6
Matriculació de vehicles (prov.)	gn.-ab.03	76.417	–0,5	228.499	–6,1	–9,6

L'evolució de les matriculacions palesa el manteniment de l'atonia de la demanda interna en un context d'incertesa molt acusada pel que fa a les expectatives econòmiques i laborals d'una part creixent de la població. L'acabament de la guerra a l'Iraq i les ofertes associades a un finançament excepcionalment baix, poden redreçar aquest tipus d'inversió.

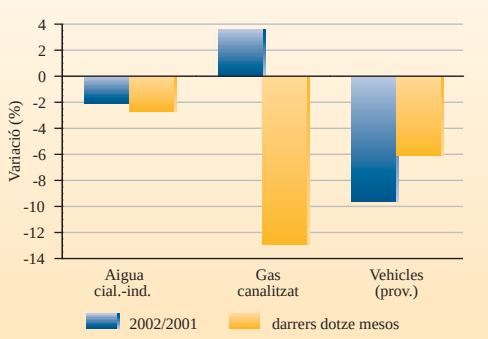

Visitants i pernoctacions hoteleres						
Total pernoctacions (milers)	gn-ab 03	2.663	3,7	8.789	8,1	9,1
Visitants segons motiu de visita (milers):	gn-ab 03	1.175	11,8	3.705	9,2	6,0
— Negocis (milers)	gn-ab 03	562	47,5	1.584	49,8	21,1
— Turisme (milers)	gn-ab 03	440	–17,6	1.573	–4,3	9,8
— Fires i Congressos (milers)	gn-ab 03	120	30,0	275	2,5	6,7
— Altres (milers)	gn-ab 03	53	21,2	272	–35,8	–43,4

Apareixen, molt discretament, els primers senyals de desacceleració del creixement de l'activitat hotelera a la ciutat. La reducció de l'estada mitjana apunta en aquest sentit. La concentració enguany de les grans manifestacions firals per excel·lència de Barcelona amb campeonats esportius internacionals de primer nivel, de ben segur que ajornarà o reduirà al mínim aquest alentiment del creixement del nombre de pernoctacions.

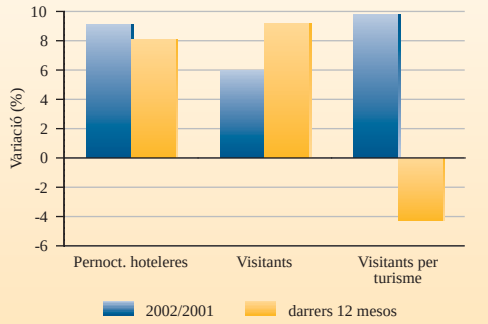

I.P.C. (Variació acumulada i interanual)						(1)
Barcelona (prov.) (%)	gn.-ab.03	1,5	—	—	3,8	4,4
Catalunya (%)	gn.-ab.03	1,5	—	—	3,7	4,3
Espanya (%)	gn.-ab.03	1,3	—	—	3,1	4,0
Subjacent (%)	gn.-ab.03	1,4	—	—	3,3	3,5
U.E. harmonitzat (%)	gn.-ab.03	0,8	—	—	1,9	2,2

L'evolució dels preus de consum durant el mes d'abril ha moderat les pressions inflacionistes del primer trimestre. El canvi de tendència del preu del petroli, el progressiu enfortiment de l'euro enfront del dòlar, la feblesa que mostra el creixement econòmic europeu i la pèrdua d'impuls de la demanda interna de consum són alguns dels factors que intervenen en la contenció de l'índex de preus de consum.

(1) Taxes referides a 31-des-2002.

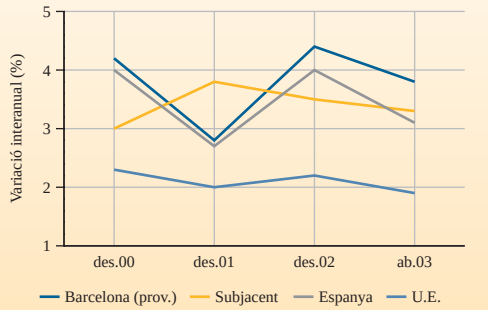

La recuperació del segment del tràfic interior i l'èxit de les línies de baix cost han estat claus per aconseguir mantenir la trajectòria lleument ascendent del trànsit de passatgers per l'aeroport de Barcelona.

Després de dos anys condicionats per la tragèdia de l'onze de setembre, les xifres d'usuaris del primer quadrimestre d'enguany semblen consolidar una trajectòria de moderada recuperació. De mica en mica, la desconfiança a volar es veu superada per la notable oferta de vols de baix cost, especialment amb les principals capitals europees. Aquest desplegament de l'oferta però, no pot evitar totalment l'impacte derivat de l'escàs dinamisme de l'economia europea i del progressiu deteriorament de la capacitat de despesa d'una bona part de la població, que es veu obligada a renunciar, ajornar o limitar determinats viatges de plaer. És també un dels motius que expliquen el retrocés del nombre de passatgers pel port, especialment de creuers.

La imatge de Barcelona com a destinació turística atractiva, encara relativament desconeguda i alhora raonablement segura per a molts potencials visitant europeus, ajuda a explicar, juntament amb el ressò de l'èxit de l'Any Gaudí, l'augment del nombre de visitants que al llarg dels primers mesos d'enguany han fet estada als hotels de la ciutat. Alhora, el moderat increment del nombre de pernoctacions –inferior a l'augment de l'oferta de places hoteleres– s'intueix com un primer indici de desacceleració del fort ritme de creixement que ha mantingut l'activitat turística i hotelera de la ciutat d'ençà el 1994. També hi pot contribuir la dificultat de millorar els elevats registres assolits durant el 2002. Sigui com sigui, aquest començament d'any el protagonisme del negoci hoteler ha passat novament a mans dels que viatgen per negocis i qüestions professionals.

Construcció i mercat immobiliari

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2002/01 (%)
Construcció residencial i llicències d'obres						
Construcció d'habitatges:						
— Iniciats (Barcelona)	1r.tr.03	1.016	–23,1	4.581	–10,1	5,4
— Iniciats (RMB)	1r.tr.03	9.281	7,3	35.448	5,2	4,2
Obra prevista a les llicències:						
Nova planta: nombre d'habitatges	1r.tr.03	1.669	24,9	5.357	23,1	16,2
Nova planta: superfície (m²)	1r.tr.03	400.202	20,2	1.496.977	26,1	26,7
Ref.i ampliació: superfície (m²)	1r.tr.03	160.453	55,8	449.325	13,5	–1,8

La construcció residencial en execució comença l'any amb signes dispars a la ciutat central i al seu entorn metropolità. En ambdós àmbits però, el nivell actual és sensiblement inferior als màxims registrats durant els darrers anys del segle passat. El fort creixement de l'obra prevista a les llicències d'obres anuncia el manteniment del protagonisme de la construcció en el creixement del PIB de la ciutat.

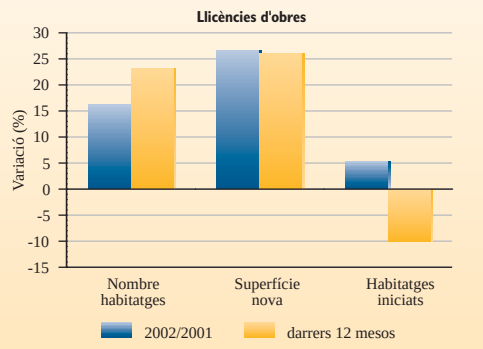

Preus al mercat immobiliari						
Sostre residencial (venda):						
— Habitatges nous (€/m ²)	2n.sem.02	2.931	17,3	2.815	15,8	15,8
— Segona mà-oferta (€/m ²)	1r.tr.03	2.912	10,5	—	—	15,8
— Lloguer (€/m ²/mes)	1r.tr.03	8,64	9,4	—	—	11,1
— Places d'aparcament (€)	2n.sem.02	18.830	3,1	18.640	3,6	3,6
Locals de negoci (lloguer mensual):						
— Oficines (total ciutat) (€/m ²/mes)	2n.sem.02	8,34	–17,1	8,40	10,7	10,7
— Locals comercials (€/m ²/mes)	2n.sem.02	8,23	–3,5	8,14	1,9	1,9

Els preus del mercat residencial, segons les dades disponibles, han començat l'any sense cap indici ferm de canvi de tendència. Tant en el mercat de lloguer com en el de compra, els indicis de canvi són molt febles. Tot el contrari del que es detecta al mercat d'oficines i locals de negocis, en el que es combina una demanda força estancada amb un augment de l'oferta a l'àmbit metropolità.

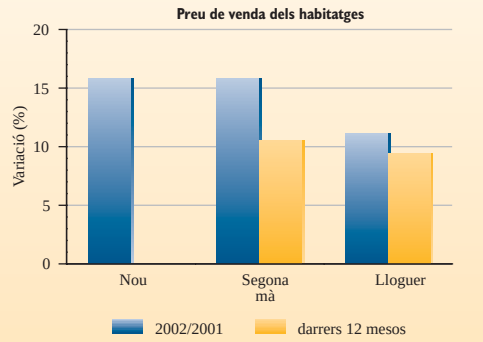

La fita d'assolir enguany per primera vegada nou milions de pernoctacions és un objectiu discret donat l'esforç del sector hoteler per ampliar l'oferta de places però ambiciós en el context d'alentiment del creixement econòmic mundial.

La concentració enguany de dues de les grans fires per excellència de Barcelona –Saló de l'Automòbil i Construmat– juntament amb la celebració del Campionat Mundial de Natació i dels Jocs Mundials de Policies i Bombers a més d'un atapeït calendari de congressos i reunions d'empreses, serà suficient per mantenir uns elevats nivells d'ocupació de l'oferta hotelera i alhora moderar el procés de desacceleració del creixement del nombre de pernoctacions que s'ha apreciat durant el primer terç d'enguany. D'altra banda, no sembla que enguany es donin les circumstàncies per poder repetir l'elevada afluència de visitants de la resta d'Espanya assolida l'any passat.

Els resultats de començament d'any d'alguns dels indicadors típics de consum i/o d'inversió privada semblen confirmar la situació de creixent esgotament de la capacitat de despesa de les economies familiars i les prevencions que encara mantenen algunes empreses a l'hora d'executar determinades inversions en béns d'equipament. El notable endeutament assumit per un elevat percentatge de la població aprofitant les favorables condicions del mercat deixa poc marge a decisions de despesa que requereixen un esforç econòmic important com pot ser la compra d'un vehicle, especialment quan les perspectives econòmiques i laborals tendeixen a enfosquir-se. Sense comptar es clar, amb altres dificultats i costos afegits com són les assegurances per a determinats conductors de motos i les polítiques cada cop més esteses, de reduir l'espai públic destinat al vehicle privat.

Tot i que les dades del primer terç d'enguany representen un canvi d'orientació de la tendència baixista, la matriculació de vehicles acumula ja deu trimestres consecutius de descens.

En aquestes condicions, són molts els que opten per ajornar la compra d'un vehicle nou a que escampi. Només així –i potser per l'avançament d'algunes adquisicions abans de l'arribada de l'euro– es pot explicar que la matriculació de vehicles nous a la província durant el primer quadrimestre d'enguany no hagi superat la xifra ja comparativament baixa d'un any enrere. Un fet que sembla confirmar la feblesa conjuntural i alhora la maduresa que ha assolit aquest mercat atès l'elevat percentatge que han representat les compres per a renovació del parc. No és d'estranyar doncs la intensa pressió dels fabricants i importadors perquè el govern renovi el Pla Prever i fins i tot el faci més generós.

La contenció dels preus industrials, la revalorització de l'euro i l'atonia de la demanda apareixen com els factors determinants de la moderació de les tensions inflacionistes.

En consonància amb la creixent feblesa de la demanda privada de consum, les tensions inflacionistes manifestades durant la segona meitat de 2002 –imputables tant a l'efecte euro com al progressiu encariment del preu del petroli– han començat a remetre a començament d'any i especialment a partir del mes d'abril, a mesura que es reduïa la tensió al Golf Pèrsic. En quatre mesos l'índex general de preus mesurat per l'IPC ha retallat nou dècimes al 4% de final d'any al conjunt d'Espanya i sis dècimes a Catalunya i província de Barcelona. La subjacent, que reflecteix millor la tendència de fons dels preus de consum, també s'orienta lleument a la baixa, especialment si es compara amb el valor mitjà assolit durant 2002.

Mercat de treball

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2002/01 (%)
Ocupació						
Residents actius	31 mç.03	737.300	2,0	—	—	1,4
Residents actius (RMB)	31 mç.03	2.095.200	2,7	—	—	2,0
Afiliats R.G. Seg.Soc.	31 mç.03	845.466	1,9	—	—	1,1
Afiliats R.G. Seg.Soc. (RMB)	31 mç.03	1.722.189	1,5	—	—	1,1
Contractes laborals registrats	1r.tr.03	179.376	–6,5	702.471	–7,4	–7,3
Contractes indefinits	1r.tr.03	27.756	–11,0	103.608	–13,4	–10,5

Es manté el creixement tant de la població activa com dels ocupats afiliats a la Seguretat Social. Alhora, i en aparent contradicció,continua reduïnt-se la contractació laboral, especialment la indefinida.

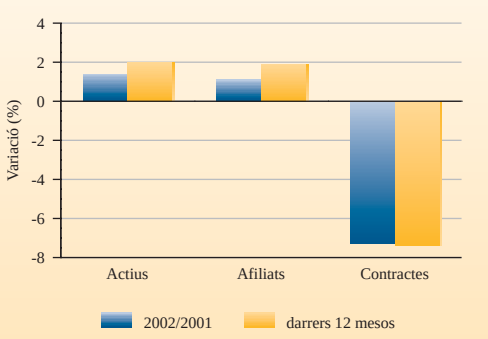

Atur registrat						
Total aturats registrats	30 ab. 03	46.285	1,2	—	—	7,3
Atur masculí	30 ab. 03	21.585	2,5	—	—	9,7
Atur femení	30 ab. 03	24.700	0,2	—	—	5,3
Atur juvenil (16-24 anys)	30 ab. 03	4.750	14,5	—	—	24,9
Aturats sense ocupació anterior	30 ab. 03	4.294	12,4	—	—	16,7
Total aturats registrats (RMB)	30 ab. 03	143.382	2,6	—	—	9,1

El miratge d'una imminent represa del creixement econòmic mundial un cop acabada la guerra de l'Iraq és una de les raons de fons que ajuden a explicar que l'atur s'hagi situat en una posició de creixement moderat, amb tendència a l'estancament. Recuperar la trajectòria descendent passa per un enfortiment de les taxes de creixement de l'economia i una millora de les expectatives.

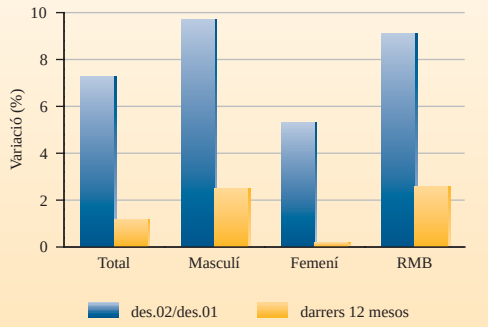

Taxes d'atur registrat (%)						(1)
Barcelona	30 ab. 03	6,3	—	—	—	6,4
RMB	30 ab. 03	6,8	—	—	—	7,0
Catalunya	30 ab. 03	6,2	—	—	—	6,6
Espanya	30 ab. 03	8,9	—	—	—	9,1

L'increment generalitzat de la població activa segons les estimacions oficials ha contribuït a accentuar el descens de les taxes d'atur degut a la reducció de les xifres de desocupats. Amb tot, encara hi ha recorregut fins a poder recuperar els mínims assolits dos anys enrere.

(1) Taxes referides a 31 de desembre de 2002.

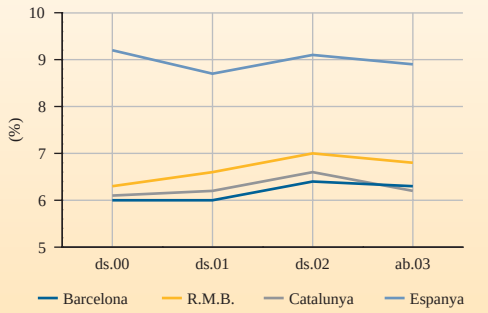

Com era d'esperar, la intensitat d'aquest descens ha repercutit en una sensible retallada del diferencial d'inflació que manté l'economia espanyola amb la del conjunt de la UE i especialment amb l'alemanya i la francesa, principals destinacions de les nostres exportacions. Amb tot, es tracta d'un diferencial encara massa elevat que afegit a l'acumulat els darrers cinc anys, resta competitivitat als nostres productes.

Les dades disponibles referides al primer trimestre apunten a un nou augment del consum de ciment a la província i a un repunt del nombre d'habitatges iniciats al conjunt de la regió metropolitana. A Barcelona, aquest variable presenta un descens d'aproximadament un 10% si es pren en consideració els gairebé 4.600 habitatges iniciats els darrers dotze mesos. Un descens que s'endevina conjuntural atès l'impuls de l'obra nova prevista a les llicències aprovades durant el mateix període. Els gairebé 1.700 habitatges de nova construcció previstos a les llicències d'aquest primer trimestre situen l'acumulat dels darrers dotze mesos a l'entorn dels 5.400 habitatges, un 23% més que els previstos un any abans i un 12% més que la mitjana anual dels previstos a les llicències del trienni anterior.

L'impuls de l'obra pública afegit al de la promoció privada en un entorn financer favorable, permet mantenir un any més el creixement de l'activitat del sector de la construcció.

Les previsions de producció que es desprenen de les llicències d'obres posen de manifest que l'impuls de l'activitat del sector no es limita a la promoció residencial ni tampoc a l'obra nova. Els 400.000 m² de sostre nou amb llicència del primer trimestre situen l'acumulat dels darrers dotze mesos a tocar del milió i mig de m², la dotació anual més elevada dels darrers dotze anys. El mateix es pot dir dels gairebé 450.000 m² de superfície sotmesa a reforma i ampliació. En conjunt, sembla que aquestes previsions de producció asseguren que la forta expansió del sector immobiliari de la ciutat es mantindrà durant 2003. Un any més, la construcció es perfila com un dels principals motors del creixement econòmic de la ciutat.

El preu del sostre residencial ha continuat augmentant en un intent de rendibilitzar al màxim el poc marge de descens que els hi resta als tipus d'interès.

Pel que fa als preus del mercat immobiliari, les escasses dades disponibles en el moment de tancar aquesta edició semblen confirmar les tendències que es desprenien dels resultats de tancament d'any. Mentre que les promocions residencials, especialment les de nova construcció, és resisteixen a moderar el creixement dels preus de venda –la tendència descendent del preu del diner abona aquest comportament– el sostre de lloguer per a usos no residencials ha començat a traslladar als preus de lloguer les conseqüències d'una menor pressió de la demanda derivada de l'escàs vigor de l'economia i de la incertesa de les expectatives.

A l'hora de valorar l'evolució de les principals magnituds del mercat de treball metropolità durant el primer terç d'enguany es pot recórrer a la valoració amb la que es va tancar 2002. A grans trets, la creació de nous llocs de treball i l'augment de l'atur registrat han continuat desaccelerant-se, alhora que la contractació indefinida manté un ritme de davallada lleument superior al 10%.

Assumint que l'afiliació d'actius a la Seguretat Social és només una aproximació al volum total de treballadors efectivament ocupats, el cert és que l'increment registrat en acabar el primer trimestre d'enguany en comparació amb un any enrere ha estat superior al que s'esperava donada l'atonia del creixement d'una bona part del teixit productiu. A la regularització d'ocupació fins aleshores submergida, cal afegir-hi com a factor explicatiu de l'increment d'afiliacions, l'efecte estadístic derivat de la contracció del mercat laboral durant els primers mesos de 2002. En tot cas, aquest és un efecte que, igual que la diferent ubicació de la setmana Santa, es diluirà els propers mesos.

Les taxes d'atur registrat flexionen lleument a la baixa gràcies a l'augment del nombre d'ocupats i de la població activa estimada.

L'evolució de l'atur registrat reflecteix l'augment dels volums d'ocupació. Tot i que no es pot parlar encara de reducció en termes absoluts del nombre d'actius desocupats, les variacions corresponents al tancament del primer quadrimestre apunten clarament en aquesta direcció. La connotació clarament positiva de l'evolució del conjunt de l'atur registrat s'ha de matisar perquè no és, ni de bon tros, una variació homogènia per a tots els col·lectius. La creixent dificultat per trobar feina està afectant especialment els actius sense una mínima experiència laboral, bàsicament gent jove i dones de mitjana edat que es volen reincorporar al mercat de treball després d'uns anys d'absència.

D'altra banda, l'escassa motivació d'aquests dos col·lectius i d'altres ocupats amb feines esporàdiques i escassament qualificades de mantenir-se inscrits a les oficines de treball com a demandants d'ocupació un mes sí i l'altre també –un escenari força probable en conjuntures dominades per la incertesa– afavoreix una certa deserció d'aquests registres que no es pot interpretar en sentit positiu. Es tracta d'actius que majoritàriament i de forma transitòria abandonen el mercat laboral regulat per passar a l'economia submergida. Aquest és un incís que pot servir per ajudar a entendre l'aparent contradicció entre la sensible millora de les xifres de desocupació i la contínua reducció de la contractació laboral.

El persistent descens del nombre de contractes laborals formalitzats, i especialment d'indefinits, sembla revelar la desconfiança del món empresarial en una reactivació prou significativa de l'activitat econòmica a mitjà termini. De fet, l'evolució de l'economia de l'àrea de Barcelona durant el primers mesos de 2003 es pot considerar gairebé calcada de la situació de final de 2002. El dinamisme de la construcció, abonat per uns tipus d'interès en mínims històrics per a la majoria dels agents econòmics, permet compensar un trimestre més, la situació més precària d'altres sectors, tant industrials com de serveis. Sectors que es veuen directament afectats per l'atonia de la demanda externa i/o per una demanda interna de consum privat presonera d'una capacitat de despesa limitada per unes ràtios d'endeutament que van en augment i per un clima de desconfiança en les expectatives de l'economia en general y de les laborals en particular.

I. Indústria

Enquesta de la conjuntura

Total indústria

(dades provincials)

A) Resultats del bimestre observat comparats amb l'anterior (%)		2002						2003
		gn-fb	mç-ab	mg-jn	jl-ag	st-oc	nv-ds	gn-mç
1) Producció	Igual	41	41	43	37	39	33	39
	Saldo	19	2	9	–31	26	19	10
2) Vendes totals	Igual	37	32	38	31	33	28	29
	Saldo	19	8	–13	–35	24	7	9
3) Vendes en el mercat exterior	Igual	48	39	40	35	36	39	26
	Saldo	17	–7	9	–26	23	1	4
4) Preus de venda	Igual	63	54	75	72	73	73	59
	Saldo	–3	7	–14	–18	–12	–14	12
B) Situació al final del bimestre (%)								
5) Marxa dels negocis	Normal	62	60	67	62	54	50	52
	Saldo	–8	–10	–3	–1	10	3	7
6) Estocs de productes elaborats	Igual	67	64	69	56	68	55	65
	Saldo	10	9	13	21	5	5	1
7) Cartera de comandes	Normal	55	55	59	61	56	53	55
	Saldo	–22	–32	–25	–24	–11	–18	14
C) Resultats referits a les perspectives per als propers tres o quatre mesos (%)								
8) Producció	Manteniment	56	52	53	45	54	46	51
	Saldo	25	18	27	33	13	–11	20
9) Vendes	Manteniment	56	45	50	49	51	52	39
	Saldo	28	16	27	31	12	–5	24
10) Cartera de comandes	Manteniment	57	52	53	60	49	52	45
	Saldo	20	9	22	9	7	–4	19
11) Preus de venda	Manteniment	63	82	84	79	68	51	82
	Saldo	22	–2	–2	–10	–13	6	6
12) Ocupació	Manteniment	73	66	57	50	51	55	76
	Saldo	–2	–9	16	24	12	–21	2
D) Capacitat productiva utilitzada (%)		83	78,7	76,6	76,7	—	80,3	76,6

Font (per a tot l'apartat): Cambra Oficial de Comerc, Indústria i Navegació. Elaboració pròpia.

La informació de les enquestes de conjuntura industrial que es presenta en aquest número correspon al primer trimestre de l'any, a diferència del tractament bimensual que havia estat l'habitual fins el desembre del 2002. El canvi respon a la diferent periodicitat de l'anàlisi del sector industrial que la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona realitza per mitjà de l'Enquesta de Conjuntura de la Indústria. A partir de gener del 2003 l'enquesta mantindrà una periodicitat trimestral.

Sent plenament conscients del trencament de les sèries que comporta aquest canvi metodològic, hem optat no obstant, per mantenir de manera provisional la mateixa estructura i presentació formal de la taula de resultats i dels diferents gràfics. Tot i no ser una solució plenament satisfactòria, considerem que és un mal menor davant l'alternativa d'haver de renunciar a la història recent d'aquestes dades com a punt de referència de l'evolució de l'any en curs. En tot cas, el que s'ha de procurar evitar, per no caure en interpretacions errònies, és comparar directament els resultats trimestrals d'enguany amb els bimestrals d'anys anteriors.

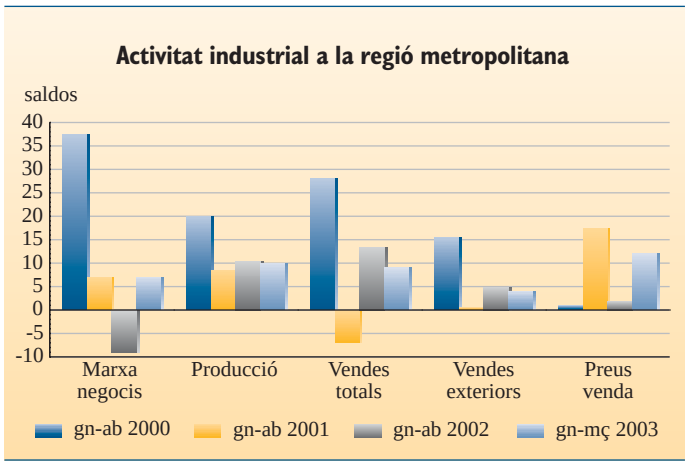

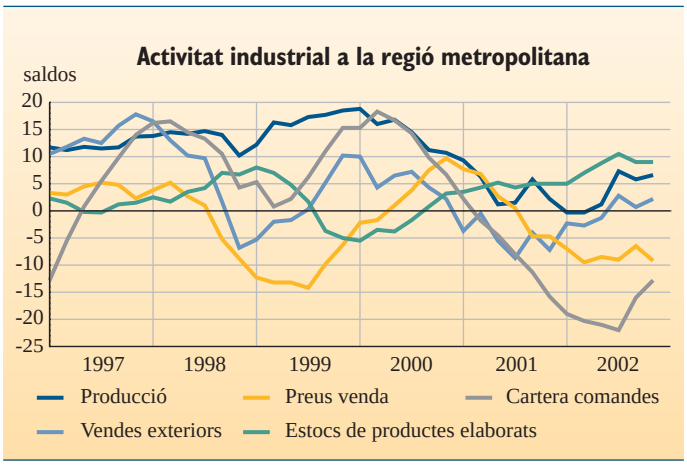

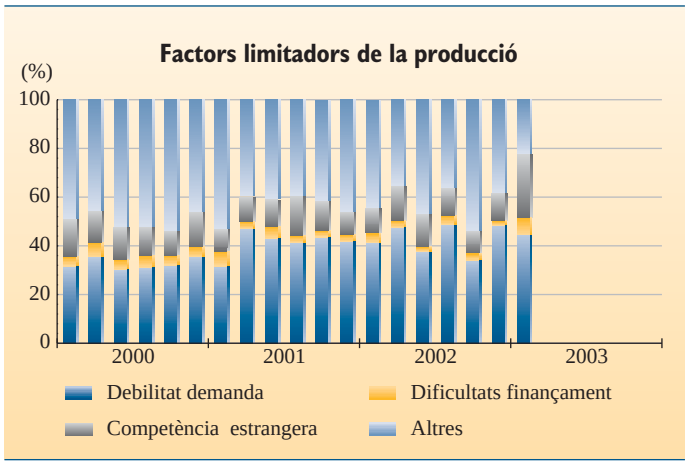

La represa de l'activitat industrial es recolza bàsicament en la millora de les perspectives de vendes per als propers tres o quatre mesos; però els riscos derivats de l'apreciació de l'euro s'uneixen a la persistent debilitat de la demanda interna

Durant el primer trimestre d'enguany sembla que s'ha temperat suaument l'avanç dels darrers mesos de l'any passat. Els establiments industrials de la regió metropolitana –com bona part dels agents industrials de l'àmbit europeu– han mantingut l'activitat en un compàs d'espera, davant la resolució del conflicte internacional a l'Iraq, que ha donat lloc a uns resultats trimestrals caracteritzats per una completa absència de dinamisme. Un any enrere, a principis del 2002, els saldos positius a les respostes de l'enquesta de conjuntura apareixien sempre i únicament com a reacció a una davallada immediatament anterior de més gran magnitud. En canvi, en el que portem d'any, el gruix d' indústries de la província de Barcelona mantenen estables els moderats nivells de producció i vendes característics dels darrers tres anys, amb escasses variacions pel que fa a increments o descensos de l'activitat.

La sensible millora de la cartera de comandes –que al llarg de tot l'any passat es va mantenir en signes negatius– constitueix un impuls per la represa de la producció durant el proper trimestre; i justifica que per a la major part dels empresaris consultats, la marxa dels negocis és considerada més positiva que no pas durant la primera meitat de l'any passat, mentre confien que es mantingui una lenta recuperació d'aquest indicador durant els propers mesos d'estiu, en que tradicionalment es revifa el nivell de consum domèstic o familiar.

El principal perill per aquest escenari continua sent l'escassa consistència de la demanda. Efectivament, per a vuit de cada deu empresaris entrevistats la debilitat de la demanda és, amb molta diferència respecte els altres factors, el que més influencia la bona marxa del negoci i la possible recuperació de la producció. A més d'aquest condicionant, en algunes branques d'activitat com l'alimentació, el tèxtil, la fusta, el paper i edició augmenta sensiblement la proporció de respostes que consideren l'augment de la competència un dels principals factors limitadors de la producció.

Feia més de cinc anys que l'augment de la competència estrangera no suposava un factor rellevant per a la marxa del negoci en el sector industrial de la regió metropolitana. Durant el primer trimestre del 2003, no obstant, aquest factor es citat en una de cada quatre respostes en l'enquesta de conjuntura. La raó es troba en la progressiva apreciació de l'euro, que ha afectat negativament la demanda externa, contribuint a constrènyer més l'activitat perquè encareix les exportacions catalanes fora de l'àrea de l'euro i es fan més paleses les diferències de preus amb les importacions de fora d'aquesta zona. Ambdós factors –una demanda interior feble i uns mercats exteriors en els quals es fa difícil mantenir la quota assolida– han començat a impactar negativament en la capacitat productiva utilitzada, que registra un nivell inferior –76,6%– a la mitjana del darrer any per al conjunt de la indústria metropolitana.

Indicadors de producció i clima

L'amenaça posteriorment materialitzada d'intervenció militar a l'Iraq, juntament amb la inestabilitat política i social viscuda a Veneçuela van afavorir un encariment important del petroli que ha perjudicat els indicis de recuperació de l'activitat industrial.

En un escenari de creixent feblesa de l'activitat econòmica europea, motivada tant per l'atonia de la demanda interna com per la manca d'estímuls externs –el creixement dels Estats Units de Nordamèrica es revela escassament consistent–, una de les activitats més penalitzades de l'economia catalana ha estat la de la indústria transformadora amb més vocació exportadora. La situació de feblesa actual que pateixen alguns subsectors manufacturers del nostre país és el resultat d'una pèrdua continuada de competitivitat que esclata a mesura que la contracció de la demanda s'agreuja i allarga en el temps. La inflació de costos provocada per l'augment dels preus de l'energia, que s'afegia a la derivada de la implantació de l'euro, és només el penúltim obstacle en l'esperat revifament de la producció industrial. L'últim de moment és la notable revalorització de la moneda única i la situació de pràctica recessió que pateixen algunes de les principals economies europees.

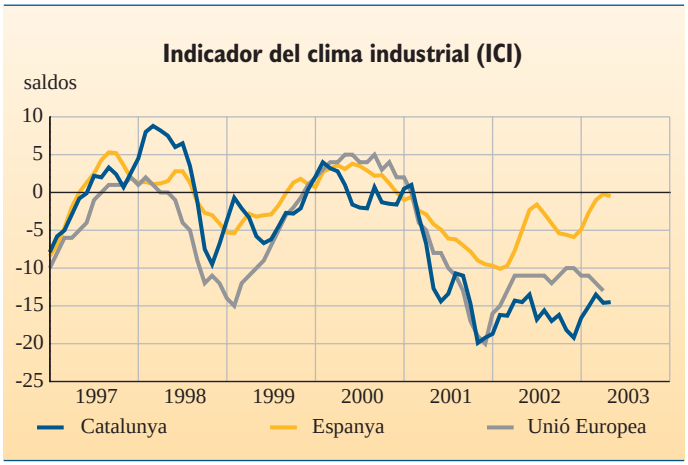

Nota: els valors grafiats corresponen a la mitjana dels saldos de les opinions empresarials referides a la cartera de comandes total, als estocs canviats de signe i a la tendència de la producció (mitjanes mòbils de tres mesos).
Font: Direcció General d'Indústria i Ministeri d'Indústria i Energia.

Les dades encara provisionals de l'índex de producció industrial corresponents als primers mesos d'enguany reflecteixen un creixement força notable que sembla desmentir la negativa influència de la conjuntura internacional en l'activitat manufacturera catalana. Un cop corregides d'efectes estacionals i descomptant que el període de referència –primer trimestre de 2002– ha estat un dels més negatius dels darrers vuit anys, hom pot estimar que el ritme de creixement del conjunt de l'activitat industrial catalana durant el primer quadrimestre d'enguany s'ha reduït fins a la meitat del mantingut durant la segona meitat de 2002.

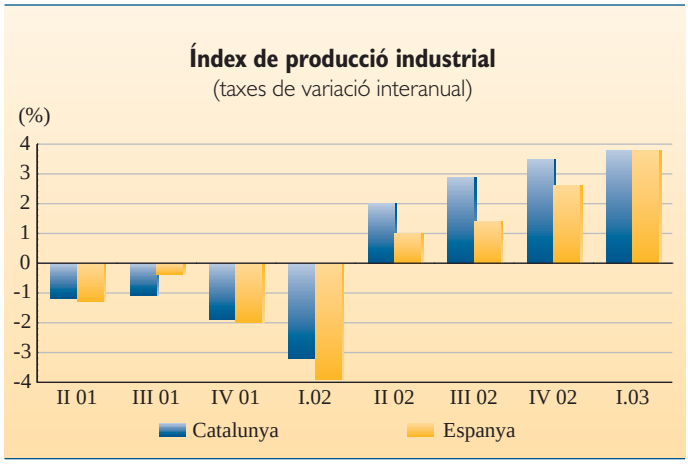

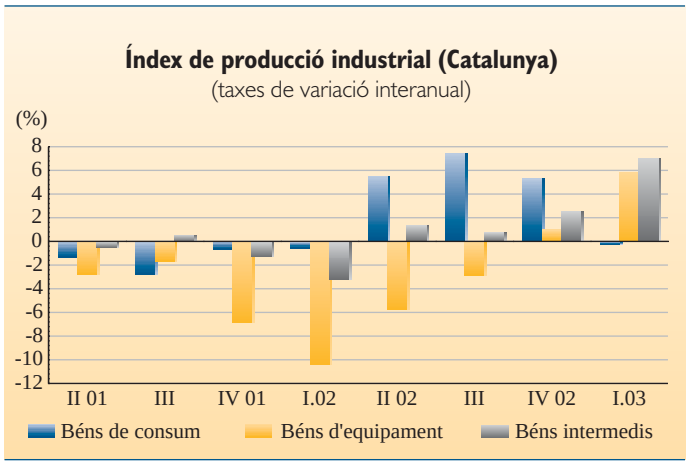

La classificació dels béns industrials segons destinació palesa la relativa incapacitat de la producció de béns d'equipament i intermedis –subsectors que mostren un dinamisme moderadament superior al del conjunt de la indústria– per poder compensar l'evolució lleument negativa de la producció de béns de consum. Un símptoma de la creixent atonia de la demanda interna i externa –especialment de mercats intracomunitaris– i de la igualment creixent competència a tots els mercats.

Les dades més recents de clima industrial abonen també –amb l'excepció de les referides al conjunt d'Espanya– l'escassa solvència dels senyals de recuperació que semblaven intuir-se durant els darrers mesos de l'any passat. Vist en perspectiva, aquells senyals de recuperació s'han de considerar sobrevalorats perquè no s'han acomplert les expectatives sobre una imminent reactivació de l'economia europea.

II. Finances

Sistema bancari

Nombre d'oficines

Àmbit territorial	Total	Banca	Caixes d'estalvis	Cooper. de crèdit
març 2003				
Barcelona	**2.042**	**699**	**1.316**	**27**
Resta província	3.147	871	2.207	69
Resta Catalunya	2.016	622	1.361	33
Total Catalunya	7.205	2.192	4.884	129
Madrid	**2.833**	**1.425**	**1.374**	**34**
Resta província	1.930	767	1.133	30
Total Espanya	38.840	14.094	20.427	4.319
des. 2002				
Barcelona	**2.044**	**702**	**1.315**	**27**
Resta província	3.136	870	2.197	69
Resta Catalunya	2.009	623	1.353	33
Total Catalunya	7.189	2.195	4.865	129
Madrid	**2.830**	**1.430**	**1.368**	**32**
Resta província	1.919	763	1.128	28
Total Espanya	38.673	14.072	20.326	4.275

Font (per a tot l'apartat, si no s'indica el contrari): Banco de España.

Variació (%)	Total	Banca	Caixes	Cooper.
	març 2003/ març 2002			
Barcelona	–1,3	–5,2	0,8	3,8
Catalunya	0,4	–3,9	2,4	6,6
Espanya	0,3	–3,8	2,5	4,7
	des. 2002/ des. 2001			
Barcelona	–1,5	–5,3	0,5	3,8
Catalunya	0,1	–4,3	2,1	6,6
Espanya	0,0	–4,6	2,5	4,5

El creixement sostingut de la demanda de crèdit per part del sector privat afavoreix que els principals bancs que operen a la ciutat es replantegin un canvi d'estratègia en la seva política d'ajustament del nombre d'oficines d'atenció al client.

La tendència lleument descendent que ha caracteritzat l'evolució del nombre d'oficines del sistema bancari al municipi de Barcelona els darrers quatre anys sembla a les portes d'un canvi de signe. Un canvi d'orientació recolzat no tant en el dinamisme de les caixes –lògicament temperat després de vuit anys d'expansió sostinguda i de comptar amb més de 1.300 sucursals d'atenció al públic, el 64% del total– com en els senyals que anuncien que el procés d'ajustament de la dotació d'oficines per part dels bancs arriba a la seva fi. Un procés que ha implicat reduir en un 30% el nombre de sucursals bancàries existents cinc anys enrere. Al conjunt de Catalunya, aquest canvi de tendència es va començar a manifestar tímidament en acabar l'any passat.

Treballadors assalariats de les entitats de crèdit

	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
des. 1995	28.647	35.345	n.d.	249.023
des. 1996	28.010	35.010	45.005	246.800
des. 1997	27.993	35.401	45.174	247.361
des. 1998	28.022	35.695	45.597	247.685
des. 1999	27.181	35.105	44.551	248.084
març 2000	27.482	35.499	44.838	n.d.
juny 2000	25.431	33.887	45.522	n.d.
set. 2000	25.447	33.816	45.370	n.d.
des. 2000	25.551	33.842	45.163	248.951
març 2001	25.775	34.043	45.372	n.d.
juny 2001	25.871	34.541	46.020	n.d.
set. 2001	25.719	34.245	45.669	n.d.
des. 2001	25.591	34.219	45.496	250.119
març 2002	25.537	34.160	45.512	n.d.
juny 2002	25.538	34.336	45.687	n.d.
set. 2002	25.312	34.071	45.386	n.d.
des. 2002	25.263	34.017	45.242	252.024
març 2003	25.080	33.861	45.101	n.d.

Nota: Dades d'afiliats al R. Gral. de la Seguretat Social amb l'excepció de les d'Espanya.
Font: Departament de Treball de la Generalitat i Banco de España. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
mç. 2003/mç. 2002	–1,8	–0,9	–0,9	n.d.
des. 2002/des. 2001	–1,3	–0,6	–0,6	0,8
des. 2001/des. 2000	0,2	1,1	0,7	0,5

Evolució del crèdit i les oficines
(Catalunya) (%)

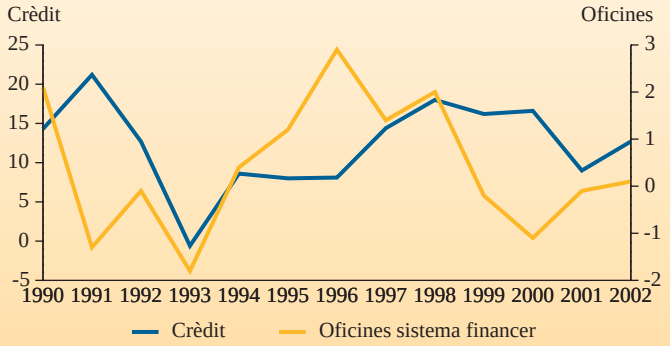

Contràriament, les dades d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social corresponents al primer trimestre d'enguany no permeten parlar d'un canvi imminent en la política de personal de les entitats de crèdit. No és menys cert però, que una part de la retallada del nombre d'efectius humans registrada els darrers dotze mesos és la contrapartida del reforçament de plantilles que van dur a terme algunes entitats durant el 2001 per tal d'afrontar amb garanties la càrrega de treball originada per la posada en circulació de l'euro.

Dipòsits i crèdits de bancs, caixes i cooperatives de crèdit

(milions d'Euros)

	Dipòsits del sector privat					Crèdit al sector privat				
	Província Barcelona	Resta Catalunya	Catalunya	Província Madrid	Espanya	Província Barcelona	Resta Catalunya	Catalunya	Província Madrid	Espanya
des. 1991	44.259	9.774	54.033	51.628	251.798	31.669	7.577	39.246	55.151	203.156
des. 1992	47.624	10.906	58.530	54.791	271.448	36.007	8.229	44.236	57.965	220.285
des. 1993	52.892	11.557	64.449	64.544	298.739	35.359	8.620	43.979	62.726	225.998
des. 1994	56.221	12.442	68.663	69.232	322.243	38.523	9.231	47.754	65.405	247.482
des. 1995	60.654	13.421	74.075	83.799	361.184	41.680	9.893	51.573	69.747	263.965
des. 1996	65.462	13.818	79.280	89.124	380.062	45.226	10.506	55.732	75.433	290.030
des. 1997	64.693	13.853	78.546	100.453	396.644	51.843	11.918	63.761	87.760	332.720
des. 1998	64.986	13.273	78.259	99.168	404.128	61.344	13.881	75.225	105.192	390.146
des. 1999	68.356	15.061	83.417	103.910	434.474	71.302	16.142	87.444	113.219	448.056
des. 2000	71.590	17.230	88.820	114.301	489.685	83.306	18.672	101.978	128.436	526.633
març 2001	70.256	16.852	87.108	120.572	491.778	84.304	18.934	103.238	127.220	530.387
juny 2001	72.568	17.619	90.187	126.050	515.833	87.908	19.976	107.884	133.350	556.262
set. 2001	72.967	18.328	91.295	128.838	522.616	87.171	19.898	107.069	144.930	566.132
des.2001	75.066	18.376	93.442	141.276	549.621	90.384	20.812	111.196	142.939	586.010
març 2002	78.819	18.477	97.296	141.700	556.001	94.075	21.498	115.573	146.723	601.603
juny 2002	82.954	19.351	102.304	136.841	569.458	97.946	22.569	120.514	150.448	626.050
set.2002	82.525	19.896	102.421	141.586	573.985	99.777	22.959	122.735	156.429	642.558
des.2002	83.992	19.971	103.964	149.396	592.844	101.736	23.537	125.273	161.860	662.272
març 2003	83.715	20.608	104.323	144.848	598.965	104.327	24.480	128.807	167.779	682.839

Variació (%)	província Barcelona	Catalunya	província Madrid	Espanya
	Dipòsits			
mç. 2003 / mç. 2002	6,2	7,2	2,2	7,7
des. 2002 /des. 2001	11,9	11,3	5,7	7,9
des. 2001 / des. 2000	4,9	5,2	23,6	12,2
	Crédit			
mç. 2003 / mç. 2002	10,9	11,5	14,4	13,5
des. 2002 / des. 2001	12,6	12,7	13,2	13,0
des. 2001 / des. 2000	8,5	9,0	11,3	11,3

L'activitat tradicional del sector financer durant els primers mesos d'enguany no anuncia canvis substancials en les trajectòries fortament expansives amb les que es va tancar el 2002. De la mateixa manera que s'han mantingut relativament constants els paràmetres que defineixen els principals traços de la conjuntura econòmica com ara el creixement del PIB i la generació d'ocupació, el crèdit bancari al sector privat i el volum de dipòsits que aquest manté en el conjunt del sistema financer han continuat creixent en la línia mantinguda durant la segona meitat de l'any anterior. I és que els factors que expliquen aquest comportament –finançament assequible i elevat grau d'incertesa en l'evolució econòmica– es mantenen i en alguns casos fins i tot s'han accentuat.

Els tipus d'interès s'han mogut en un entorn baixista. Només les tensions inflacionistes de principi d'any, provocades per la incertesa que el clima de guerra a l'Iraq projectava sobre el mercat del petroli, han frenat un major descens dels tipus nominals. Alhora, l'anunciada recuperació de l'economia europea s'allunya un semestre més, en paral·lel a l'atonia que reflecteixen les expectatives empresarials i la creixent desconfiança dels consumidors.

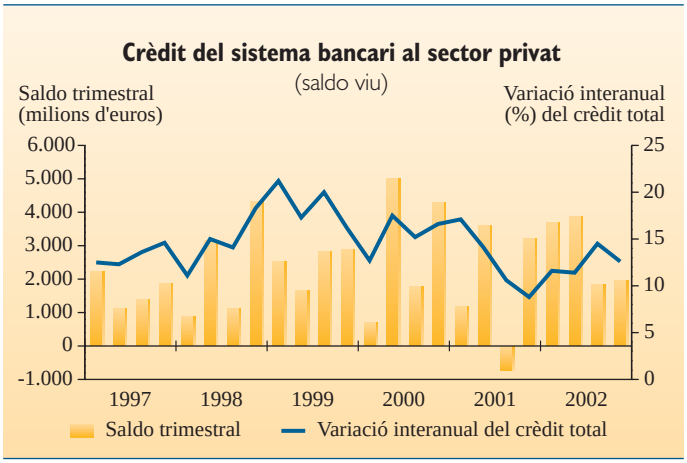

Es manté el ritme de creixement dels dipòsits i de la demanda de crèdit del sector privat.

L'augment dels dipòsits bancaris a un ritme del 8% al conjunt d'Espanya durant el 2002 –un ritme que no s'havia assolit d'ençà el 1993, un any de recessió econòmica i més inflació que actualment– es manté sense massa canvis durant els primers mesos d'enguany. Una evolució que bàsicament s'explica per la crisi d'expectatives i el clima d'incertesa que s'ha imposat a tot el món a partir de l'11S i, més concretament, per la pèrdua de confiança en la renda variable com a canalitzadora de l'estalvi de les famílies. Amb escasses col·locacions alternatives en actius financers que combinin seguretat i rendibilitat, la opció ha estat la inversió immobiliària, fet que explica, juntament amb l'efecte euro, una bona part de la darrera escalada dels preus de l'habitatge a tot el país.

Crèdit de les entitats de crèdit als sectors productius i a les famílies. Espanya.

(milions d'Euros)

Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió immobiliària	Consum de béns duradors	Altres aplicacions
4t.tr.1993	162.301	7.634	54.623	24.952	75.092	89.137	56.213	12.421	20.503
4t.tr.1994	161.072	7.314	53.235	23.137	77.387	99.590	67.111	12.673	19.806
4t.tr.1995	168.630	7.954	55.607	23.615	81.454	110.468	75.703	13.102	21.663
4t.tr.1996	177.057	8.815	52.893	24.267	91.083	123.077	85.592	13.654	23.831
4t.tr.1997	198.417	9.482	57.789	24.701	106.445	145.447	104.292	15.948	25.208
4t.tr.1998	227.867	10.358	64.321	29.270	123.919	175.008	123.254	20.625	31.130
4t.tr.1999	257.974	11.887	71.187	35.112	139.788	207.090	145.184	23.371	38.536
4t.tr.2000	302.034	13.141	78.588	42.627	167.679	243.837	176.653	26.885	40.299
1r.tr.2001	299.581	12.764	76.144	42.368	168.306	251.694	183.189	28.331	40.175
2n.tr.2001	313.118	12.946	78.850	44.684	176.638	266.945	193.438	31.034	42.472
3r.tr.2001	317.262	13.215	81.899	44.957	177.191	273.224	198.747	31.826	42.651
4t.tr.2001	330.591	13.320	82.959	46.412	187.901	281.789	205.790	33.076	42.922
1r.tr.2002	334.865	13.420	82.689	47.487	191.269	293.673	214.354	34.671	44.648
2n.tr.2002	343.191	13.980	81.235	50.770	197.207	308.555	225.521	35.466	47.568
3r.tr.2002	351.950	14.281	82.834	53.777	201.057	316.697	234.668	35.072	46.957
4t.tr.2002	365.204	14.750	85.587	57.002	207.865	323.520	239.236	34.684	49.600
1r.tr.2003	376.462	15.353	86.681	57.053	217.375	331.112	244.284	33.903	52.925

Variació (%)	1r.tr.03/ 1r.tr.02	4t.tr.02/ 4t.tr.01	4t.tr.01/ 4t.tr.00
Total sectors productius	12,4	10,5	9,5
Indústria	4,8	3,2	5,6
Construcció	20,1	22,8	8,9
Serveis	13,6	10,6	12,1
Total famílies	13,0	14,8	15,6
Inversió immobiliària	14,0	16,3	16,5
Consum durador	–2,2	4,9	23,0

Continua creixent el percentatge de crèdit bancari aplicat directa o indirectament a la inversió immobiliària.

La distribució del saldo viu del crèdit de les entitats financeres al sector privat en acabar el primer trimestre d'enguany s'ajusta notablement a les tendències de l'any anterior, llevat del crèdit que les economies familiars han destinat a la compra de béns de consum durador. El conjunt dels sectors productius –descomptada la construcció– acceleren lleument el ritme de creixement de la seva demanda de crèdit aprofitant els baixos tipus d'interès. En aquest sentit, és especialment significatiu el repunt que mostra el saldo creditici del conjunt de la indústria. Al seu torn, el saldo viu de crèdit en mans de les empreses constructores continua creixent a l'entorn del 20%.

Evolució dels tipus d'interès

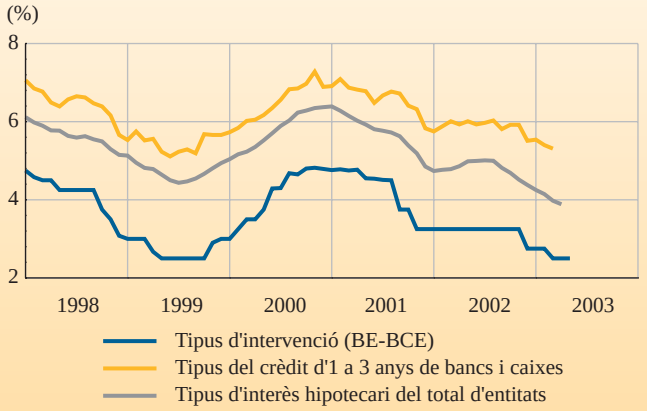

Les economies domèstiques han començat el 2003 mantenint el creixement de la demanda de crèdit hipotecari en taxes semblants a les de final de l'any passat. Aquest fet polaritza encara més la demanda de crèdit bancari al voltant de la inversió immobiliària i en perjudici d'altres aplicacions com ara el consum de béns duradors i la inversió de les empreses en renovació d'equipament

Volum efectiu negociat a les borses

(milions d'Euros)

Període	Renda variable		Renda fixa pública		Renda fixa privada		Total renda fixa i variable[1]	
	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid
1992	2.564,5	21.491,0	65,3	2.914,8	175,4	2.626,3	2.805,2	27.032,1
1993	2.499,4	33.229,0	165,9	4.763,3	326,9	5.804,3	2.992,2	43.947,8
1994	5.017,0	43.935,6	417,7	22.117,1	235,9	4.856,0	5.670,6	71.189,6
1995	4.113,3	39.654,4	2.271,6	22.654,8	217,6	3.031,2	6.602,5	65.385,9
1996	7.497,6	60.700,9	8.521,3	53.848,2	232,1	2.404,8	16.251,0	116.979,8
1997	19.829,4	123.195,1	11.350,8	22.379,7	144,4	1.870,7	31.341,8	147.675,8
1998	29.095,2	198.159,1	23.615,6	1.301,8	98,1	519,9	52.992,1	201.006,0
1999	31.190,1	224.713,9	28.950,8	489,6	355,4	1.090,5	60.671,7	227.343,0
2000	51.052,7	391.540,6	30.761,9	335,5	171,0	373,9	82.127,0	393.185,6
2001	59.026,1	340.608,1	50.500,2	319,8	653,2	171,8	111.043,6	343.358,1
1r.tr.	10.109,8	101.277,5	8.603,8	39,8	27,1	40,8	18.968,9	102.781,1
2n.tr.	13.953,8	87.486,6	13.801,1	56,4	264,8	24,1	28.310,5	87.839,9
3r.tr.	16.403,6	72.777,3	13.010,8	45,4	331,4	29,5	30.076,4	73.057,8
4t.tr.	18.558,9	79.066,7	15.084,5	178,2	29,9	77,4	33.687,7	79.679,3
2002	85.564,7	305.425,0	64.626,4	396,3	45,2	252,4	150.576,1	308.151,7
1r.tr.	21.206,5	80.094,3	15.303,3	36,7	10,6	45,9	36.703,7	80.947,9
2n.tr	25.037,9	84.988,4	16.332,5	203,6	8,7	110,2	41.423,8	85.680,2
3r.tr.	19.349,9	71.055,7	17.749,6	20,4	15,1	44,3	37.125,0	71.483,4
4t.tr.	19.970,4	69.286,6	15.241,0	135,6	10,8	52,0	35.323,6	70.040,3
2003								
1r.tr.	18.941,7	81.206,8	14.801,0	89,6	7,6	54,1	33.909,7	82.247,4

[1] Inclou volum negociat de warrants i drets.
Font: Borsa de Barcelona. Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Borsa de Madrid, revista mensual, diversos números.

Variació (%)	Total negociat	
	Barcelona	Madrid
1r.tr.2003/1r.tr.2002	–7,6	1,6
2n.sem.2002/2n.sem.2001	13,6	–7,3
2002/2001	35,6	–10,3
2001/2000	35,0	–13,0

L'escassa remuneració de la renda fixa i l'atractiu d'unes cotitzacions baixes ateses les perspectives de beneficis empresarials, semblen raons suficients perquè es recuperi un cert interès per la renda variable.

El creixement purament testimonial dels volums de contractació de renda variable al mercat borsari espanyol durant el primer trimestre d'enguany trenca l'evolució descendent del bienni anterior. A l'hora d'identificar les raons d'aquest incipient canvi de tendència s'ha de recórrer a diferents escenaris. D'una banda, la percepció de que la situació econòmica mundial podria començar a millorar un cop que l'acabament de la guerra a l'Iraq contribueixi a estabilitzar el preu del petroli i rebaixi el clima d'incertesa i inseguretat que es respira. De l'altra, els signes de millora de la situació i de les expectatives que es comencen a palpar al Brasil i Argentina. Un canvi d'escenari que ha propiciat un notable respir a les principals companyies que cotitzen a la borsa espanyola.

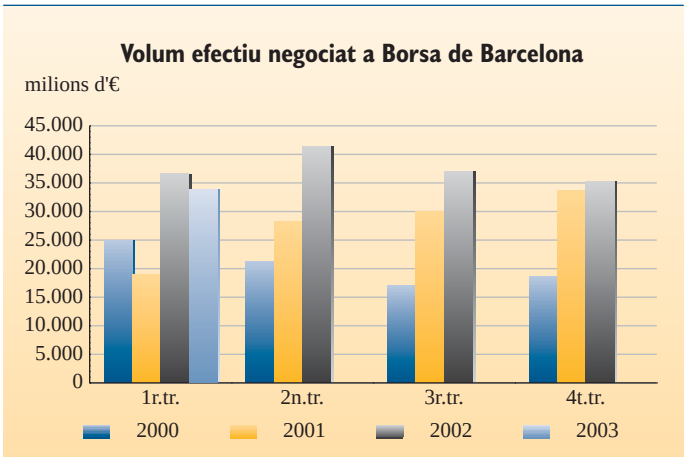

Tampoc s'ha de menysprear l'atractiu d'unes cotitzacions comparativament baixes atès el quadre macroeconòmic esperat i l'evolució dels beneficis empresarials. En conjunt, una reducció dels nivells d'incertesa que, sumada a una remuneració del diner especialment baixa i que potser encara no ha tocat fons, afavoreix un cert transvasament de recursos de la renda fixa a la variable i a la inversió immobiliària.

III. Consum, comerç i preus

Preus de consum

Índex general de preus de consum

(Prov. Barcelona/Espanya)

Any		Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.
							Base 1992						
1997	**B**	**121,1**	**121,1**	**121,3**	**121,2**	**121,4**	**121,3**	**121,6**	**122,1**	**122,6**	**122,7**	**123,0**	**123,4**
	E	120,8	120,8	120,8	120,9	121,0	121,0	121,3	121,8	122,4	122,4	122,6	122,9
1998	**B**	**123,9**	**123,6**	**123,8**	**124,2**	**124,2**	**124,3**	**124,9**	**125,2**	**125,2**	**125,3**	**125,3**	**125,7**
	E	123,2	122,9	123,0	123,3	123,5	123,5	124,0	124,3	124,4	124,4	124,3	124,7
1999	**B**	**126,3**	**126,4**	**127,1**	**127,5**	**127,7**	**127,9**	**128,4**	**128,9**	**129,1**	**129,2**	**129,4**	**130,0**
	E	125,1	125,2	125,7	126,2	126,2	126,2	126,8	127,3	127,6	127,5	127,7	128,3
2000	**B**	**130,7**	**130,9**	**131,4**	**132,0**	**132,2**	**132,7**	**133,6**	**134,3**	**134,3**	**134,6**	**134,9**	**135,5**
	E	128,7	128,9	129,4	129,9	130,2	130,6	131,3	131,9	132,2	132,6	132,9	133,4
2001	**B**	**135,6**	**136,1**	**136,7**	**137,4**	**137,7**	**138,1**	**138,6**	**138,9**	**138,8**	**138,7**	**138,7**	**139,3**
	E	133,4	133,9	134,4	135,1	135,6	136,1	136,4	136,7	136,7	136,6	136,5	137,0
							Base 2001						
2002	**B**	**101,5**	**101,4**	**102,2**	**103,6**	**103,9**	**104,1**	**103,4**	**103,8**	**104,1**	**105,2**	**105,3**	**105,9**
	E	101,3	101,3	102,2	103,6	103,9	104,0	103,2	103,5	103,9	104,9	105,1	105,5
2003	**B**	**105,7**	**105,9**	**106,6**	**107,5**								
	E	105,0	105,2	106,0	106,8								

Nota metodològica: A partir de gener de 2002, l'IPC adopta un nou sistema de càlcul en base 2001 amb importants canvis metodològics que trenquen la sèrie. Per això, les taxes oficials de variació corresponents al 2002 no es poden obtenir a partir dels índexs. Informació més detallada sobre la metodologia a www.ine.es.
Nota: les dades dels tres últims mesos són provisionals. Font (per a tot l'apartat): INE i Eurostat.

Variació (%)	ab.03/ab.02	des.02/des.01	des.01/des.00
Prov. Barcelona	3,8	4,4	2,8
Catalunya	3,7	4,3	2,8
Espanya	3,1	4,0	2,7
— subjacent	3,3	3,5	3,8
Prov. Madrid	3,2	3,9	2,5
UE harmonitzat	1,9	2,2	2,0

El canvi de tendència del preu del petroli, la progressiva revalorització de l'euro i en menor mesura, l'atonia de la demanda de consum, han estat determinants a l'hora de moderar les pressions inflacionistes de la tardor i l'hivern passats. El diferencial de preus amb la Unió Europea es modera.

El primer terç d'enguany s'ha tancat amb un primer senyal de canvi a millor pel que fa a la reducció de les tensions inflacionistes al conjunt del país. Després de sis mesos de mantenir un creixement interanual mitjà del 4,2% a Catalunya i una dècima més a la província de Barcelona, l'índex general de preus de consum del mes d'abril ha retrocedit quatre dècimes respecte d'aquesta mitjana i sis en relació amb l'increment de tancament d'any. L'evolució al conjunt d'Espanya ha estat similar però més contundent, situant-se l'increment de l'abril en el 3,1%, sis dècimes per sota del nivell de Catalunya i gairebé un punt menys que la dada del desembre de 2002. Descomptant l'impacte de l'alimentació fresca i de l'energia, l'anomenada inflació subjacent mostra un comportament més temperat. El 3,3% de l'abril representa una retallada de només dues dècimes respecte de l'increment mitjà dels sis mesos anteriors.

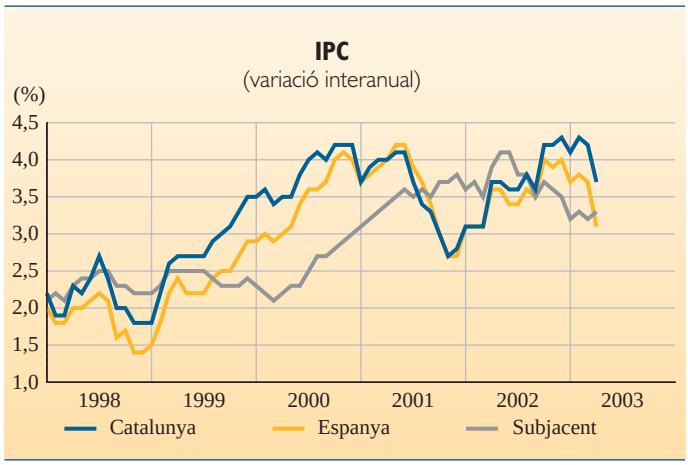

L'anàlisi del comportament dels preus per components de la despesa en consum revela tendències molt dispars que han d'ajudar a valorar correctament el descens de l'abril. En comparació amb la situació de final d'any, només tres dels dotze agregats en que es divideix la cistella de la compra registren un descens significatiu a Catalunya. Es tracta dels serveis de transport i de les begudes alcohòliques i tabac. A banda, els serveis de comunicacions enceten el quart any consecutiu de reducció dels preus mitjans. També ha evolucionat a la baixa, però menys intensament, el conjunt de preus de l'alimentació i begudes no alcohòliques i dels productes i serveis mèdics. La resta ha mantingut un ritme de creixement dels preus similar al de mesos enrere. Així, es mantenen com a més inflacionistes, la roba i el calçat, l'ensenyament i l'hosteleria i restauració. En relació amb el conjunt d'Espanya, en deu dels dotze agregats l'evolució dels preus és més negativa pels consumidors catalans.

IPC per components

(%)

	Catalunya			Espanya			UE		
	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01	ds.01/ds.00	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01	ds.01/ds.00	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01	ds.01/ds.00
Aliment. i begudes no alcohòliques	4,3	5,1	5,7	3,7	4,6	5,9	1,5	1,3	4,9
Begudes alcohòl. i tabac	2,7	4,9	4,0	2,4	4,6	4,2	5,3	3,7	2,8
Vestit i calçat	6,2	6,1	4,2	5,5	5,3	3,2	0,9	0,4	0,7
Habitatge	3,9	4,0	1,2	3,2	2,9	1,8	2,5	1,9	1,3
Parament de la llar	2,9	3,0	3,4	2,1	2,4	2,8	1,4	1,2	1,9
Medicina	2,3	2,9	2,7	1,9	2,6	2,7	2,1	3,0	1,4
Transport	1,5	5,1	–2,9	1,5	5,0	–2,9	2,3	3,6	–0,8
Comunicacions	–2,8	–5,3	–2,4	–2,7	–5,1	–2,6	–0,4	–0,9	–1,8
Lleure i cultura	3,1	2,4	4,6	2,1	1,8	4,3	0,4	1,0	1,8
Ensenyament	5,5	6,1	4,1	4,9	4,7	4,1	5,4	5,0	4,0
Hoteleria i restauració	5,2	5,1	4,5	4,4	5,8	4,7	3,3	4,3	3,7
Altres	4,2	4,1	3,6	3,5	3,9	3,5	2,8	2,9	3,3
Total	**3,7**	**4,3**	**2,8**	**3,1**	**4,0**	**2,7**	**1,9**	**2,2**	**2,0**

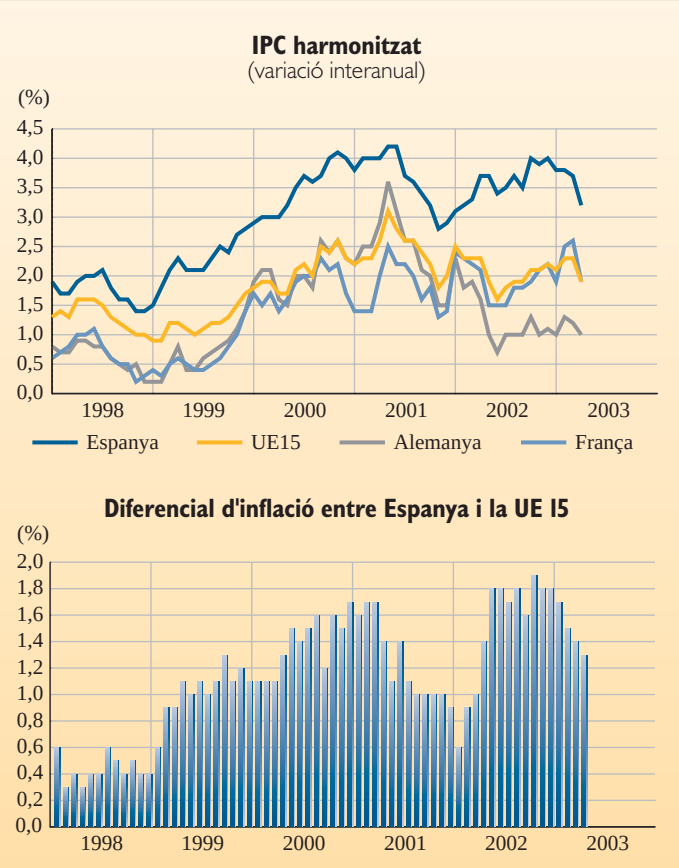

Pel que fa al conjunt de la Unió Europea, l'1,9% d'increment interanual provisional de l'abril situa igualment la taxa d'inflació tres dècimes per sota del nivell de final de 2002, en la línia de la xifra objectiu del 2%. En comparació amb l'estructura de preus a Catalunya i Espanya, les diferències més significatives rauen en el capítol de l'alimentació i del vestit. Igualment, els preus dels serveis culturals i de lleure, així com els de l'hosteleria i restauració, són menys inflacionistes a la majoria de països del nostre entorn. L'equiparació en termes de preus amb l'Europa més cara avança a bon ritme.

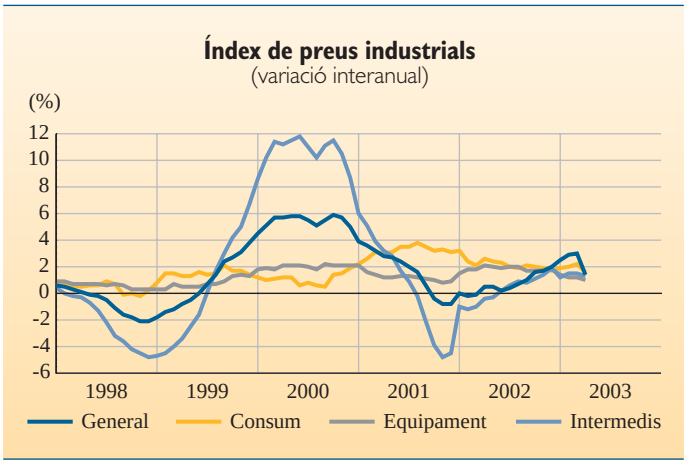

Avançar en la contenció dels preus industrials ha d'ésser una de les prioritats del teixit empresarial del nostre país atesos els incentius via oferta i els condicionants d'una demanda feble.

La tendència alcista mantinguda per l'índex de preus industrials d'ençà la tardor de l'any passat responia tant a l'augment sostingut del preu del petroli com a l'efecte estadístic de comparar-lo amb un període de forta contenció dels preus, especialment de l'energia i dels inputs intermedis. El recent canvi d'orientació del preu dels derivats del petroli i l'enfortiment de l'euro enfront del dòlar s'ha començat a fer sentir en l'evolució dels preus de les matèries primeres i dels productes intermedis i semielaborats. Una evolució que si es manté i es trasllada als preus dels béns manufacturats, contribuirà a reforçar la tendència a la moderació de l'índex general de preus de consum.

Consum d'energia i aigua

Consum d'electicitat i gas natural

(Mwh)

Període	Electricitat de baixa tensió			Gas natural
	Total	Domèstic	Cial.-indtal.	Total
1995	3.731.802	1.368.597	2.363.205	2.832.143
1996	3.874.091	1.417.642	2.456.449	3.072.723
1997	3.969.434	1.445.977	2.523.457	3.016.183
1998	4.085.961	1.348.107	2.737.854	3.157.261
1999	4.209.561	1.382.271	2.827.290	3.557.244
2000	4.386.793	1.588.142	2.798.651	3.622.682
2001	4.504.479	2.393.536	2.110.943	3.212.103
2002	4.605.950	2.640.712	1.965.238	3.328.223
1r.tr.	1.248.003	764.858	483.145	1.647.077
2n.tr.	1.076.109	632.208	443.901	826.878
3r.tr.	1.141.856	592.486	549.370	404.886
4t.tr	1.139.982	651.160	488.822	449.384
2003				
1r.tr.	1.272.829	770.266	502.563	1.455.192

Nota: El 2001 es produeix un trencament de la sèrie de consum d'electricitat per usos.
Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona amb dades de FecsaEndesa i Gas Natural.

Variació (%)	Electricitat			Gas natural
	Total	Domèstic	Cial.-indtal.	
1r.tr.03/1r.tr.02	2,0	0,7	4,0	–11,7
2n.sem.02/2n.sem.01	0,8	2,4	–0,1	–20,8
2002/2001	2,3	10,3	–6,9	3,6
2001/2000	2,6	n.d.	n.d.	–12,5

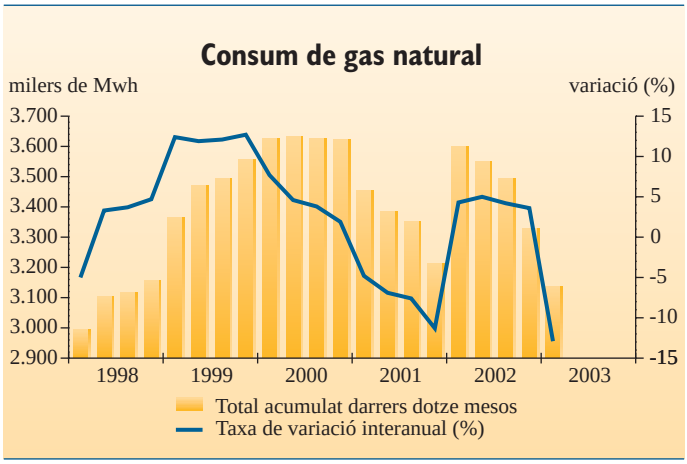

Consum d'aigua

Període	Total		Estructura d'usos (milers m³)		
	Núm.índex	milers m³	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
1991	100,-	138.081	81.689	44.153	12.239
1992	95,5	131.842	79.947	40.848	11.048
1993	89,6	123.660	76.854	35.662	11.143
1994	87,6	120.914	76.153	34.550	10.211
1995	86,4	119.319	75.739	33.428	10.151
1996	83,8	115.716	74.335	32.672	8.709
1997	84,2	116.217	74.831	33.413	7.973
1998	84,3	116.353	74.523	33.473	8.357
1999	82,9	114.464	72.930	33.043	8.491
2000	83,4	115.130	74.044	32.972	8.114
2001	83,0	114.544	73.448	32.936	8.159
1r.tr.		27.723	18.692	7.415	1.616
2n.tr.		29.011	18.834	8.235	1.941
3r.tr.		29.953	18.577	8.937	2.439
4t.tr.		27.856	17.344	8.349	2.163
2002	81,7	112.749	73.684	32.247	6.819
1r.tr.		29.027	19.835	7.685	1.506
2n.tr.		26.904	17.823	7.731	1.350
3r.tr.		29.226	18.607	8.626	1.993
4t.tr.		27.592	17.418	8.205	1.969
2003					
1r.tr.		29.825	20.394	7.988	1.443

Font: Societat General d'Aigües de Barcelona, SA. Dades recollides i facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
1r.tr. 2003 / 1r.tr. 2002	2,7	2,8	3,9	–4,2
2n.sem.2002/2n.sem.2001	–1,7	0,3	–2,6	–13,9
2002/2001	–1,6	0,3	–2,1	–16,4
2001/2000	–0,5	–0,8	–0,1	0,6

Evolució lleument alcista del consum d'electricitat i aigua a la ciutat durant el primer trimestre d'enguany.

El manteniment del creixement de l'activitat econòmica, l'augment del nombre d'unitats productives així com del nombre de llars i de població efectiva, són alguns dels elements que expliquen el moderat increment del consum d'energia elèctrica i aigua a la ciutat. Un augment que en el cas de l'aigua es produeix després de dos anys de contenció i en el cas del consum d'electricitat de baixa tensió, el consum és lleument inferior a les taxes de creixement del bienni anterior. El sensible retrocés del consum de gas natural probablement s'ha d'explicar per un hivern menys llarg i rigorós que el de l'any passat i per un menor consum en activitats industrials.

Matriculació de vehicles

Evolució del parc automobilístic

Període	Província de Barcelona			Catalunya
	Matriculacions	Baixes	Saldo	Matriculacions
1991	185.902	61.557	124.345	240.552
1992	192.843	79.213	113.630	249.272
1993	136.146	78.194	57.952	177.508
1994	152.956	88.085	64.904	201.340
1995	146.294	72.041	74.253	192.892
1996	158.475	64.536	93.939	208.518
1997	183.053	76.683	106.370	251.549
1998	230.146	77.727	152.419	299.134
1999	264.252	88.177	176.075	343.708
2000	257.437	106.555	150.882	328.456
2001	253.097	139.349	113.748	318.543
1r.tr.	66.068	33.204	32.864	82.882
2n.tr.	71.320	35.765	35.555	89.834
3r.tr.	56.988	30.990	25.998	73.138
4t.tr.	58.721	39.390	19.331	72.689
2002	228.905	170.722	58.183	290.080
1r.tr.	58.021	44.490	13.531	67.170
2n.tr.	59.876	40.758	19.118	78.689
3r.tr.	53.966	36.495	17.471	69.438
4t.tr.	57.042	48.979	8.063	74.783
2003				
1r.tr.	55.674	42.953	12.721	71.671
abril	20.743	14.984	5.759	26.520

Nota: Exclosos ciclomotors. Dades provisionals pels darrers dotze mesos.
Font: Prefectura Provincial de Trànsit de Barcelona, Idescat i elaboració pròpia.

Variació (%)	Província de Barcelona		
	Matriculacions	Baixes	Saldo
gn.-ab.2003/gn.-ab.2002	–0,5	–1,8	3,8
2n.sem.2002/2n.sem.2001	–4,1	21,4	–43,7
2002/2001	–9,6	22,5	–48,8
2001/2000	–1,7	30,8	–24,6

Després de tres anys de retrocés continuat del nombre de matriculacions de vehicles nous a la província de Barcelona, el primer quadrimestre d'enguany apunta en la direcció d'un imminent canvi de tendència que de moment passa per una estabilització de les xifres de matriculacions a l'entorn de les assolides l'any passat. A la resta de Catalunya la compra de vehicles nous durant el primer terç d'enguany ha mostrat un major impuls, motivat parcialment pel fort retrocés registrat un any enrere.

Observant el gràfic adjunt que dibuixa la tendència de fons i el total de vehicles matriculats en termes anuals, hom pot preveure que un cop depurats els màxims assolits ara fa tres anys, l'evolució més probable d'aquí a final d'any és la d'una paulatina recuperació dels volums de matriculacions. Sembla inqüestionable, si la conjuntura i les expectatives de creixement econòmic no empitjoren significativament els propers mesos, que enguany es pot recuperar una part del retrocés acumulat el 2002.

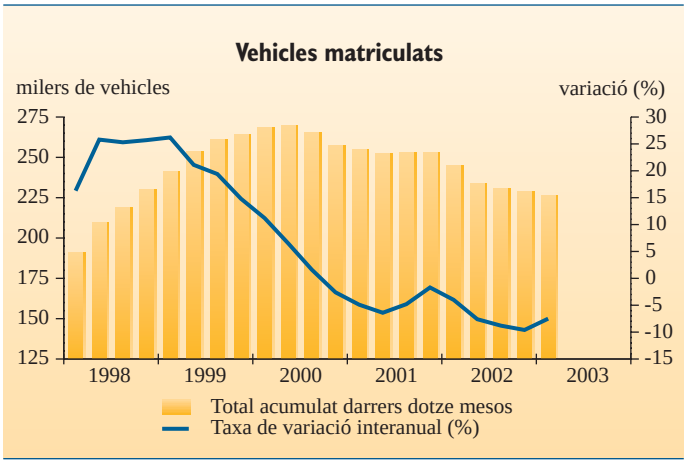

Les excepcionals condicions de finançament i l'augment dels volums d'ocupació són alguns dels factors que poden explicar l'impuls que es detecta en la compra de vehicles nous.

Per explicar el tímid canvi de tendència que presenten les xifres del primer terç d'enguany s'ha de recórrer a la favorable evolució d'alguns factors incentivadors d'aquest tipus de demanda com ara la tendència a la baixa que ha mantingut el preu del diner que des de fa mesos es manté en zona de mínims i l'augment de la renda disponible de les famílies com a conseqüència bàsicament de l'increment de l'ocupació. Per contra, el clima prebèlic a la zona del Golf Pèrsic i l'impacte d'aquesta situació en el preu dels carburants, van provocar una contracció del mercat durant el primer bimestre de l'any, que posteriorment s'ha corregit.

Un factor que pot restar matriculacions al llarg d'enguany i especialment els propers anys –exclusivament de turismes– és la previsible pèrdua de pes del segment de vehicles que es poden acollir a les subvencions públiques del Prever. Enguany es començarà a reduir notablement el nombre de vehicles amb deu o més anys d'antiguitat. Aquest és un aspecte que s'haurà de tenir present a l'hora de valorar l'evolució futura de les baixes i el corresponent saldo.

Escombraries recollides

Escombraries recollides (en contenidors) (tones)

Any	Domiciliàries	Selectiva	Total
1991	656.371	n.d.	n.d.
1992	675.215	n.d.	n.d.
1993	666.388	13.311	679.699
1994	650.057	15.604	665.661
1995	622.585	16.625	639.210
1996	627.134	20.596	647.730
1997	635.803	23.485	659.288
1998	631.956	32.201	663.801
1999	647.516	43.617	691.133
2000	658.067	44.204	702.270
2001	621.179	51.457	672.636
1r.tr.	162.771	13.213	175.984
2ntr.	157.543	12.301	169.844
3r.tr.	140.347	11.844	152.191
4t.tr.	160.518	14.099	174.617
2002	601.559	55.551	657.110
1r.tr.	151.945	14.107	166.052
2ntr.	156.117	13.916	170.033
3r.tr.	137.764	12.268	150.032
4t.tr.	155.732	15.260	170.992
2003			
1r.tr.	133.165	14.637	147.802

Nota: Les dades de l'any en curs són provisionals.
Font: Direcció de serveis de Neteja Urbana de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Domiciliària	Selectiva	Total
1r.tr.2003/1r.tr.2002	–12,4	3,8	–11,0
2n.sem.2002/2n.sem.2001	–2,4	6,1	–1,8
2002/2001	–3,2	8,0	–2,3
2001/2000	–5,6	16,4	–4,2

Creix la participació social en les recollides selectives de vidre i envasos, així com la conscienciació de que els residus són recursos que poden participar en processos de recuperació o de reciclatge de materials.

Les dades del primer trimestre d'enguany accentuen l'evolució de sis trimestres anteriors tant pel que fa a la reducció en pes del total d'escombraries com a la davallada de la fracció de residus de rebuig; alhora, continua augmentant la recollida selectiva, especialment la d'envasos i vidre.

Ambdues tendències reflecteixen una conjuntura socio-econòmica caracteritzada per la desacceleració del consum privat i un entorn –fins a cert punt contradictori– en el que d'una banda es van incorporant criteris mediambientals per un desenvolupament sostenible, i per altra s'estenen hàbits de consum on predomina la cultura d'usar i llençar.

Recollida selectiva (en contenidors) (tones)

Període	Paper	Envasos	Vidre	Total
1994	n.d.	n.d.	9.202	15.601
1995	4.244	2.153	10.228	16.625
1996	7.322	2.707	10.567	20.596
1997	9.153	3.147	11.185	23.485
1998	15.650	4.153	12.398	32.201
1999	24.317	5.392	13.908	43.617
2000	22.688	6.547	14.969	44.204
2001	26.854	8.016	16.588	51.457
1r.tr.	6.781	1.961	4.470	13.213
2n.tr.	6.302	1.980	4.019	12.301
3r.tr.	6.403	1.876	3.565	11.844
4t.tr.	7.367	2.198	4.534	14.099
2002	27.927	9.431	18.192	55.551
1r.tr.	7.028	2.300	4.779	14.107
2n.tr.	6.987	2.401	4.528	13.916
3r tr.	6.131	2.162	3.975	12.268
4t.tr.	7.782	2.568	4.911	15.260
2003				
1r.tr.	6.881	2.602	5.155	14.637

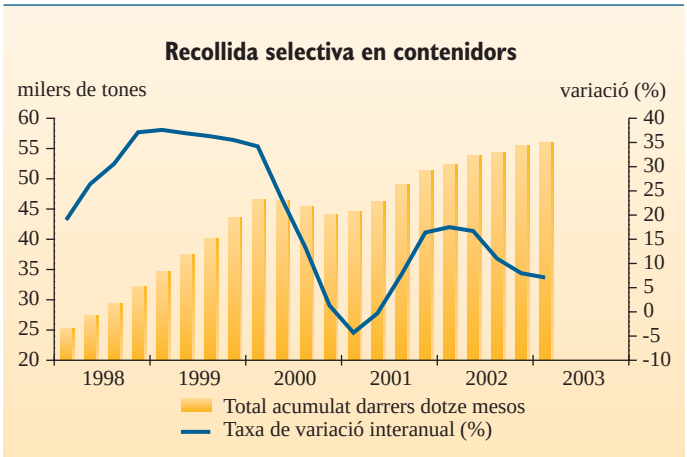

La reducció del total d'escombraries recollides en contenidors no correspon tant a una menor generació de residus com a una millora i ampliació dels sistemes específics de recollida. De fet, a Barcelona la disminució de residus de rebuig tradicional és àmpliament compensada per l'augment de residus generat en alguns sectors de la ciutat –com la restauració o el comerç– que en contacte amb un turisme urbà creixent, van prenent dia a dia major protagonisme en aquest àmbit. Parlem de les fraccions d'envasos i embalatges, la recollida selectiva dels quals ha crescut un 12% interanual durant el primer trimestre.

Efectivament, l'important creixement de la utilització d'envasos d'un sol ús per a tot tipus de productes, ha fet créixer de forma substancial la quantitat d'aquests residus a Barcelona ciutat; es tracta de residus de difícil i costós aprofitament pels quals la minimització es converteix en un objectiu prioritari.

IV. Transports i comunicacions

Port: mercaderies i passatgers

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona

(milers de tones)

	Total		Càrrega General		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total	
Període	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Exportacions	Importacions
1991	5.253	13.059	3.761	2.988	417	7.209	1.075	2.862	2.607	9.917
1992	5.330	13.008	4.258	3.343	388	7.140	684	2.525	3.089	10.241
1993	5.217	12.466	3.969	2.947	361	7.298	887	2.222	3.575	10.296
1994	6.975	13.415	5.065	3.473	225	7.810	1.685	2.132	4.796	11.130
1995	7.949	14.782	5.428	3.973	284	7.931	2.237	2.878	5.832	13.080
1996	8.803	14.769	5.949	4.146	235	8.112	2.619	2.512	6.573	12.725
1997	9.398	15.489	6.723	5.042	281	7.764	2.394	2.683	6.762	13.629
1998	9.073	15.652	7.137	5.943	293	6.946	1.644	2.763	6.148	13.633
1999	9.783	18.093	8.258	7.065	280	8.219	1.245	2.809	6.431	16.001
2000	11.015	18.790	9.610	7.975	378	8.588	1.027	2.227	7.504	16.761
2001	11.256	20.213	9.994	8.142	392	9.123	870	2.948	7.569	17.720
1r.tr.	2.712	5.014	2.332	1.924	111	2.390	269	701	1.826	4.281
2n.tr.	2.928	5.296	2.618	2.200	106	2.285	205	811	1.910	4.624
3r.tr.	2.914	4.860	2.612	2.121	102	2.063	200	677	1.959	4.339
4t.tr.	2.702	5.043	2.432	1.897	73	2.386	196	760	1.873	4.477
2002	11.466	21.142	10.396	8.899	469	9.461	601	2.782	7.783	18.868
1r.tr.	2.531	5.285	2.293	1.978	74	2.645	165	661	1.668	4.618
2n.tr.	3.023	5.376	2.761	2.374	157	2.266	105	737	2.067	4.832
3r.tr.	2.967	5.170	2.649	2.234	131	2.277	188	659	1.969	4.627
4t.tr.	2.945	5.311	2.693	2.313	108	2.273	143	725	2.079	4.791
2003										
1r.tr.	2.724	5.349	2.447	2.166	118	2.478	159	705	1.834	4.752

Nota: Les dades dels darrers 12 mesos són provisionals.
Font (de totes les dades d'aquest apartat): Autoritat Portuària de Barcelona. Elaboració pròpia.

		Sortides				Entrades			
Variació (%)	Tràfic total	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel
					1r.tr.2003/1r.tr.2002				
Total	3,3	7,6	6,7	60,4	–3,5	1,2	9,5	–6,3	6,6
Cabotatge	–2,8	3,1	3,7	–42,0	13,1	–10,3	–2,2	–33,5	173,4
Exterior	4,8	10,0	8,3	111,7	–14,3	2,9	11,4	–2,0	–2,2
					2002/2001				
Total	3,6	1,9	4,0	19,8	–30,9	4,6	9,3	3,7	–5,6
Cabotatge	–3,6	–0,1	4,5	–4,7	–41,9	–8,8	7,5	–23,4	–11,8
Exterior	5,4	2,8	3,8	28,4	–23,5	6,5	9,6	7,8	–5,2

L'activitat comercial del port de Barcelona durant el primer quadrimestre d'enguany presenta un perfil moderadament expansiu, en la línia del creixement mantingut durant els darrers mesos de 2002. A banda del possible impacte de la guerra de l'Iraq sobre els fluxos internacionals de persones i mercaderies, és inevitable relacionar aquesta evolució amb la situació de creixement estancat a l'entorn del 2% en la que es manté tant l'economia catalana com l'espanyola i també amb la preocupant feblesa que registra l'economia europea.

Els més de vuit milions de tones de mercaderia entrades o sortides de Barcelona per via marítima durant el primer trimestre d'enguany situen el total dels darrers dotze mesos en gairebé 33 milions de tones, un nou màxim d'activitat portuària. En comparació amb el mateix període d'un any abans representa un creixement del 3,3%, tres dècimes menys que l'increment del conjunt de 2002. Una taxa que, seguint la tendència més recent, és el resultat d'un increment del 5% del tràfic exterior i d'un retrocés del 3% del de cabotatge, que representa menys d'un 20% del total.

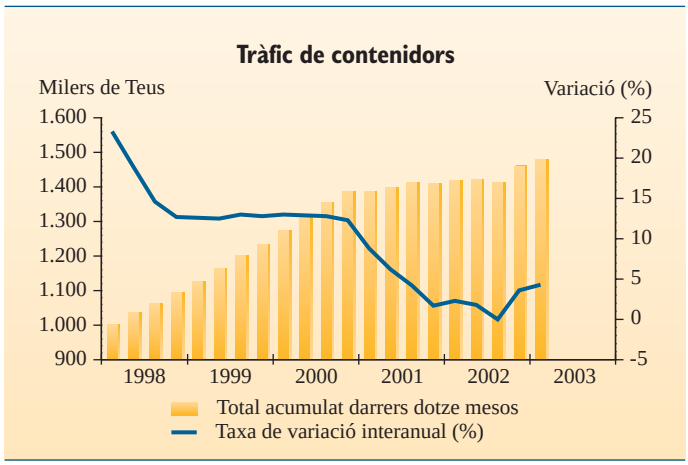

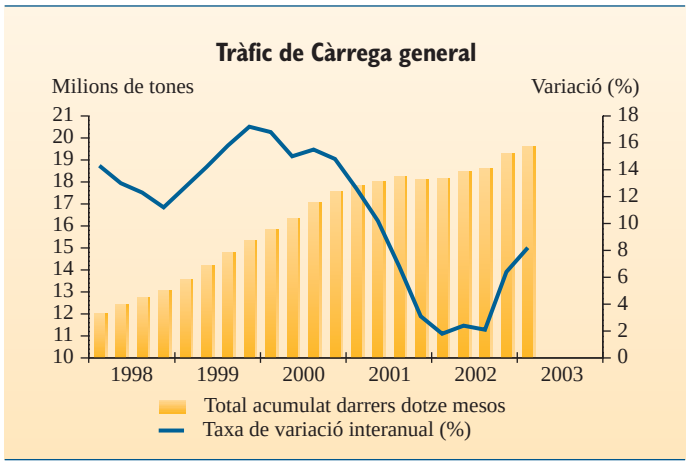

Tot i l'atonia de les principals economies mundials i dels fluxos comercials internacionals, la importació de càrrega general ha estat el capítol més dinàmic del tràfic portuari dels primers mesos de 2003.

La major part de la responsabilitat per la pèrdua de protagonisme del tràfic de cabotatge aquest inici d'any es imputable al tràfic de líquids a doll i més concretament de derivats del petroli. Aquest fet ha restat impuls a l'augment de la mercaderia descarregada, mentre que l'embarcada ha registrat un increment del 7,6%. Tot i la contundència d'aquest ritme de creixement, el comportament no ha estat homogeni al conjunt de les partides de sortida. Al costat del dinamisme incontestable de la càrrega general, que pel seu pes sobre el total és la categoria que marca la tendència, la resta presenta variacions molt diverses i sovint condicionades per l'escàs volum de tràfic. Pel que fa al conjunt de la mercaderia descarregada al port, i llevat del ja comentat descens del tràfic de mercaderia procedent de la resta de ports espanyols, sobresurt la importació de béns de càrrega general, amb un increment superior a l'11%.

Tràfic de contenidors

Període	Nombre de contenidors (Teus)			Mercaderia
	Exterior	Cabotatge	Total	milers tones
1991	n.d.	n.d.	488.917	5.001
1992	n.d.	n.d.	552.309	5.738
1993	391.934	109.212	501.146	5.411
1994	476.531	128.825	605.356	6.097
1995	539.547	149.777	689.324	6.981
1996	608.203	159.033	767.236	7.628
1997	762.097	209.824	971.921	9.071
1998	842.097	253.016	1.095.113	10.002
1999	944.855	290.132	1.234.987	11.532
2000	1.075.954	311.438	1.387.392	12.989
2001	1.101.975	309.079	1.411.054	13.430
1r.tr.	252.033	72.308	324.341	3.078
2n.tr.	289.470	84.950	374.420	3.499
3r.tr.	293.343	78.482	371.825	3.530
4t.tr.	267.129	73.339	340.468	3.323
2002	1.166.070	295.162	1.461.232	13.842
1r.tr.	259.125	73.146	332.271	3.093
2n.tr.	299.177	78.922	378.099	3.675
3r.tr.	290.475	71.131	361.606	3.507
4.tr.	317.293	71.963	389.256	3.567
2003				
1r.tr.	284.105	67.463	351.568	3.366

Variació (%)	Teus			
	Exterior	Cabotatge	Total	Tones
1r.tr.2003/1r.tr.2002	9,6	–7,8	5,8	8,8
2n.sem.2002/2n.sem.2001	11,4	–5,7	5,4	3,2
2002/2001	5,8	–4,5	3,6	3,1
2001/2000	2,4	–0,8	1,7	3,4

El tràfic de contenidors presenta una evolució lògicament paral·lela a la de la càrrega general. Així, durant el primer trimestre d'enguany, pràcticament el 73% d'aquest tipus de càrrega que ha passat pel port de Barcelona ho ha fet en contenidors. En total, més de 350.000 Teus, majoritàriament –un 80%– en tràfic exterior. El repunt d'aquest tipus de flux comercial –que comptabilitza prop d'1,5 milions de Teus anuals– sembla consolidar la trajectòria expansiva apuntada els darrers mesos de 2002, després de gairebé dos anys de creixement testimonial.

Distribució del tràfic per productes (1r.tr.2003)

Productes	Tones	Variació (%) 1r.tr.03/1r.tr.02	Variació (%) 2002/2001
Gas natural	1.125.733	–17,8	14,8
Gasoil, gasolina i fuel	1.089.807	12,2	–2,8
Altres productes energètics	134.491	15,0	–7,0
Productes siderúrgics	356.924	5,3	11,3
Productes metal.lúrgics	153.160	–7,5	3,8
Potasses i altres adobs	84.748	147,6	–27,9
Productes químics	771.536	4,4	5,7
Ciment i clínker	235.654	11,7	–18,0
Altres materials de construcció	208.446	–0,6	4,9
Cereals i farines	128.907	–20,0	2,9
Faves i farina de soja	333.027	0,1	–8,1
Pinso i farratges	80.728	34,7	–13,9
Fruites i verdures	80.266	8,9	2,9
Begudes i derivats	134.774	5,5	2,1
Olis i greixos	146.130	6,8	–16,2
Tabac, cafè i cacau	154.369	19,6	3,9
Resta de productes alimentaris	288.421	5,5	0,9
Paper i pasta	170.297	1,2	5,4
Maquinària i recanvis	222.464	5,3	–8,7
Automòbils i peces	259.489	14,7	4,1
Resta de mercaderies	838.942	14,7	15,4
Tares	1.074.884	5,1	5,8
Total	**8.073.197**	**3,3**	**3,6**

Una anàlisi més detallada revela que, un trimestre més, el protagonisme del tràfic portuari –si més no en volum– correspon a la descàrrega de productes energètics. Mentre la importació de gas natural registra un descens interanual del 18%, associat a factors estacionals i al fort creixement de l'any anterior, els carburants per a l'automoció i el sector del transport creixen per sobre del 10%, corregint el lleu descens del 2002. Amb un comportament igualment expansiu i d'intensitat semblant es pot destacar l'entrada de productes siderúrgics, un tipus de mercaderia que darrerament s'ha consolidat com una de les de més pes en el tràfic portuari en superar el milió i mig de tones anuals.

Orígen/destí del tràfic portuari exterior (1r.tr.2003)

Àrees geogràfiques	Tones	Variació (%) 1r.tr.03/1r.tr.02	Variació (%) 2002/2001
França / Itàlia	1.211.442	6,0	3,4
Europa (Atlàntic)	295.132	–13,1	2,5
Med. Or., Negre, Caspi i Roig	848.091	11,8	19,8
Golf Pèrsic	166.872	50,6	–11,9
Sud i sud-est asiàtic	379.762	–0,9	–5,0
Extrem Orient i Japó	562.914	20,5	5,4
Àfrica mediterrània	1.390.290	–0,2	16,9
Àfrica atlàntica	92.799	2,1	–5,6
Àfrica del Sud i del Pacífic	51.724	–15,2	–26,8
Amèrica del Nord (Atlàntic)	435.802	23,6	9,3
Golf de Mèxic	360.236	–2,5	–22,5
Amèrica Central i Carib	171.017	–44,6	8,1
Amèrica del Sud (Atlàntic)	326.424	9,3	–1,1
Amèrica del Nord (Pacífic)	42.617	–18,0	–7,3
Amèrica del Sud (Pacífic)	40.819	–30,7	26,3
Oceania i Illes del Pacífic	43.826	41,6	9,0

Cal considerar que alguns dels increments més espectaculars d'aquest començament d'any responen bàsicament a una recuperació dels nivells assolits abans de la crisi de l'IIS.

El tràfic de productes químics, tant d'entrada com de sortida i considerant tota la gamma possible des d'inputs i preparats per a la indústria fins a productes acabats per al consum, manté una trajectòria expansiva i força estabilitzada al voltant d'un creixement de l'ordre del 5%. Un altre agregat que ha començat l'any amb un dinamisme notable ha estat el dels productes alimentaris i agro-ramaders, amb l'excepció dels cereals i farines. El tràfic de fruites, verdures i especialment de tabac, cafè i cacau, està guanyant pes relatiu sobre el total de manera molt significativa no tant per un augment del consum, que també, sinó pel creixent pes d'activitats transformadores i logístiques implantades en l'àrea d'influència immediata del port.

De la resta de productes, constatar un augment important del tràfic de potasses i altres adobs i també de ciment i clínker. En ambdós casos, la orientació alcista d'aquest començament d'any representa trencar la trajectòria inequívocament descendent d'anys anteriors. Igualment expansiu es mostra el tràfic d'automòbils, especialment d'exportació i en trànsit. Sense comptabilitzar el tràfic de cabotatge, que no representa més enllà del 20% del total, el nombre de vehicles embarcats o desembarcats al port ha superat els 120.000, un 13% més que durant el mateix període de 2002.

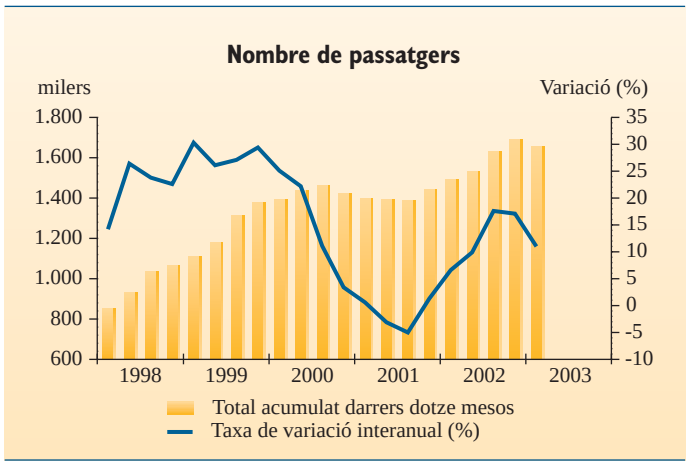

Pel que fa a les àrees d'origen i destí del tràfic portuari exterior destaca la intensificació de les relacions comercials amb la resta de ports de la Mediterrània, amb l'excepció dels africans. En aquest cas ha estat determinant la menor importació de gas natural. S'han recuperat els fluxos amb el Golf Pèrsic, possiblement per avançar-se a la intervenció militar a l'Iraq i també per la negativa evolució d'un any abans. Han estat igualment molt expansius els intercanvis amb els ports atlàntics del continent americà –llevat dels d'Amèrica Central i del Carib– i amb Japó i Extrem Orient. Una evolució, aquesta darrera, que la crisi sanitària provocada per la pneumònia atípica pot estroncar. Han retrocedit clarament els intercanvis comercials amb els ports europeus de l'Atlàntic i amb els del Pacífic americà. Unes evolucions possiblement més lligades a canvis i reestructuracions de rutes marítimes que no pas a una reducció efectiva dels fluxos comercials amb aquestes àrees.

La guerra de l'Iraq i l'empitjorament de les expectatives econòmiques al conjunt de la Unió Europea han incidit negativament en el turisme de creuers per la Mediterrània.

El retrocés que ha registrat tant el nombre de passatgers de ferris regulars de cabotatge nacional, com el de creuers turístics –amb l'excepció aquests primers mesos dels creuers en trànsit gràcies al desplaçament d'algunes línies des dels ports i rutes de la Mediterrània Oriental– pot dificultar la recuperació dels nivells d'un any enrere en el curt termini, especialment en una conjuntura condicionada per la feblesa del creixement econòmic mundial i en particular, de la UE i els Estats Units. També ha influït en aquesta evolució la incertesa i el clima d'inseguretat que, després de l'11 de setembre i les guerres de l'Afganistan i l'Iraq, es fa omnipresent quan es tracta de planificar viatges d'oci de llarga distància. La imponent ofensiva comercial desplegada per les empreses turístiques per lluitar contra aquest clima advers és un reflex de l'atonia en la que es mou la demanda efectiva i especialment les expectatives.

Trànsit de passatgers

Període	Ferris regulars	Creuers	Creuers en trànsit	Total
1991	595.298	32.869	82.555	710.722
1992	556.197	46.502	59.230	661.929
1993	425.025	50.619	96.297	571.941
1994	490.843	63.321	108.934	663.098
1995	448.170	69.563	156.374	674.107
1996	453.126	98.912	179.123	731.161
1997	509.944	127.894	231.096	868.934
1998	602.361	224.136	238.925	1.065.422
1999	836.656	247.758	293.838	1.378.252
2000	847.973	291.405	285.537	1.424.915
2001	790.260	342.633	310.167	1.443.060
1r.tr.	98.941	8.666	5.927	113.534
2n.tr.	190.786	113.909	105.433	410.128
3r.tr.	377.619	149.116	135.113	661.848
4t.tr.	122.914	70.942	63.694	257.550
2002	855.865	447.921	386.738	1.690.524
1r.tr.	133.536	12.835	17.167	163.088
2n.tr.	191.015	140.112	120.793	451.920
3r.tr.	416.698	204.231	140.320	761.249
4t.tr.	114.616	91.193	108.458	314.267
2003				
1r.tr.	100.653	8.748	19.657	129.058

Variació (%)	1r.tr.03/ 1r.tr.02	2n.sem.02/ 2n.sem.01	2002/2001	2001/2000
Ferris regulars	–24,6	6,2	8,3	–6,8
Creuers	–29,4	34,2	30,7	17,6
Creuers en trànsit	14,5	25,1	24,7	8,6
Total	–20,9	17,0	17,1	1,3

Aeroport: passatgers i mercaderies

Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies per l'aeroport de Barcelona

	Avions			Passatgers (milers)					Mercaderies (tones)		
					Interior		Internacional				
Període	Total[1]	Interior	Internacional	Total[1]	BCN-MDD	Resta	U.E.	Resta	Total[1]	Interior	Internacional
1991	127.288	63.806	59.242	9.145	1.854	3.856			58.516	30.290	31.372
1992	141.678	68.053	68.028	10.328	2.124	3.999	3.073	848	72.054	34.202	38.180
1993	137.069	65.144	68.397	9.997	2.088	3.618	3.179	774	57.480	29.637	27.841
1994	145.583	73.863	68.929	10.648	2.369	3.726	3.412	795	58.891	27.840	31.051
1995	155.803	80.249	72.593	11.728	2.545	4.206	3.593	970	68.285	31.047	37.238
1996	180.462	91.868	85.810	13.434	2.858	4.704	4.239	1.117	80.077	32.452	47.625
1997	210.960	111.996	96.019	15.066	2.971	5.330	5.002	1.260	80.946	32.383	48.520
1998	217.553	113.140	104.413	16.195	3.116	5.559	5670	1.402	80.032	31.802	48.230
1999	233.609	119.932	113.666	17.422	3.303	5.746	6.553	1.527	86.215	32.920	53.253
2000	256.905	122.312	131.534	19.809	3.894	6.252	7.513	1.838	88.763	32.996	55.768
2001	273.118	130.819	142.298	20.745	3.982	6.570	8.144	1.848	81.882	28.378	53.503
1r.tr.	64.999	31.743	33.256	4.451	1.054	1.391	1.648	302	21.312	7.234	14.078
2n.tr.	71.422	34.442	36.980	5.675	1.076	1.741	2.260	545	21.120	7.411	13.709
3r.tr.	72.606	34.099	38.507	6.097	849	1.980	2.477	732	19.302	7048	12.254
4t.tr.	64.088	30.535	33.553	4.525	1.003	1.458	1.759	268	20.148	6.686	13.462
2002	270.971	123.106	144.727	21.348	4.038	6.360	9.034	1.736	75.863	25.248	50.614
1r.tr.	61.060	28.532	31.865	4.488	996	1.356	1.803	289	17.951	5.933	12.018
2n.tr.	69.185	31.245	37.044	5.603	1.103	1.595	2.411	453	19.482	6.628	12.853
3r tr.	72.732	32.328	39.598	6.268	868	1.938	2.748	663	18.418	6.497	11.921
4t.tr.	67.994	31.001	36.220	4.987	1.072	1.471	2.073	332	20.011	6.189	13.822
2003 gn - ab	89.450	40.870	47.550	6.630	1.416	1.956	2.840	356	22.670	7.240	15.480

[1]. Es comptabilitza la totalitat del tràfic, no només el comercial. Les dades trimestrals són provisionals i les d'enguany són estimacions pròpies.
Font: Aeroport de Barcelona.

Variació (%)	Passatgers		
	gn.-ab. 2003	2002/2001	2001/2000
Total	4,4	2,9	4,7
BCN-MDD	3,1	1,4	2,3
Resta interior	3,3	–3,2	5,1
Unió Europea	8,9	10,9	8,4
Resta internacional	–14,6	–6,1	0,5

Malgrat que durant els primers mesos de 2003 s'han viscut alguns dels moments àlgids d'incertesa internacional, la crisi d'Iraq només ha repercutit en el segment més minoritari del tràfic de passatgers a l'aeroport de Barcelona; la incidència ha estat insignificant en la línia de creixement sostingut que manté en el flux europeu.

Les dades referides al trànsit de passatgers a l'aeroport de Barcelona durant el primer quadrimestre d'enguany, comparades amb les del mateix període de l'any passat, mostren que es manté la tendència a l'alça en els vols europeus, mentre es registra un augment més moderat en els interiors i una notable disminució –d'intensitat similar a l'experimentada per altres països– en la resta de vols internacionals que ha suposat una pèrdua de quasi seixanta mil passatgers a l'aeroport de Barcelona en relació amb el mateix període de l'any anterior.

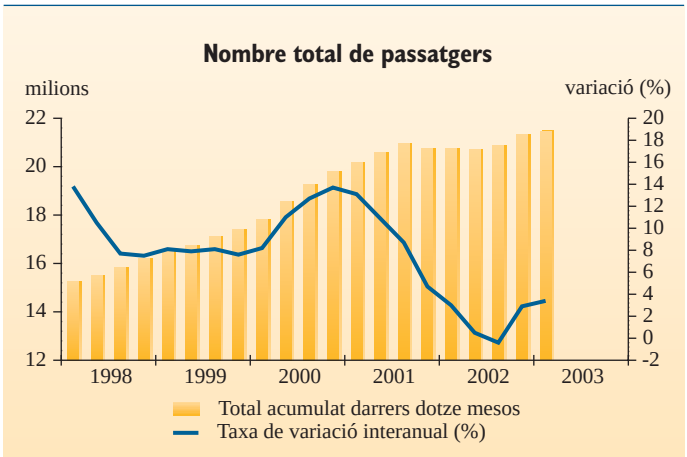

Arran de l'11 de setembre s'ha generalitzat la por a volar i si durant el 2002 aquest motiu va contraure el trànsit aeri internacional –especialment durant l'episodi bèl·lic de l'Afganistan– durant els primers mesos d'enguany el temor ha accentuat –com era previsible– un descens del trànsit aeri amb origen o destinació als Estats Units, a les zones turístiques del nord d'Àfrica i a la majoria de països de l'Orient Pròxim i Mitjà. En el cas de l'aeroport de Barcelona, aquesta davallada del nombre de vols a les àrees geogràfiques considerades de més risc, s'ha limitat a una lleu reducció del creixement del trànsit internacional.

Tornant l'atenció a l'evolució del trànsit europeu durant aquest primer quadrimestre de l'any, val la pena remarcar que els bons resultats assolits en aquest segment de passatgers responen principalment a dos factors: per una banda, al creixement turístic, que fins i tot rep un nou impuls perquè Espanya és una destinació que no suscita en el viatger europeu recels apriorístics pel que fa a la seva seguretat, ja que es troba lluny de la pneumònia atípica dels països asiàtics i de la inestabilitat política que es viu a la zona del Golf Pèrsic amb la guerra de l'Iraq; i, per altra banda, al significatiu increment de línies regulars de companyies de baix cost que a més de generar nova demanda, faciliten els viatges ràpids per motius comercials i empresarials.

Efectivament, atès que el clima d'incertesa entorn la situació internacional no aclareix els dubtes sobre una evolució més favorable de l'activitat econòmica a curt termini, les empreses catalanes –i europees en general– tenen necessitat de reduir costos en els processos de treball àmpliament sectoritzats a nivell intra i extra comunitari. En conseqüència, modifiquen les característiques dels desplaçaments aeris de professionals i executius al seu càrrec aprofitant la proliferació de vols a baix cost que operen diàriament tant des de l'aeroport del Prat com des d'instal·lacions aeroportuàries de l'entorn que a més poden aplicar una política de tarifes i taxes més baixes que la resta.

Trànsit de passatgers als principals aeroports espanyols

(I r.tr. 2003)

Aeroports	Total Regular	Total No regular	Total Absolut	Variació(%) interanual
Alacant	961.325	516.783	1.478.108	15,2
Barcelona	4.578.406	108.515	4.686.921	5,5
Bilbao	540.237	19.663	559.900	10,0
Eivissa	243.566	2.675	246.241	6,8
Fuerteventura	570.463	376.974	947.437	8,1
Gran Canària	1.306.111	1.082.526	2.388.637	1,5
Lanzarote	530.659	700.869	1.231.528	2,9
Madrid	7.555.389	112.449	7.667.838	3,0
Màlaga	1.548.059	461.671	2.009.730	9,6
Menorca	162.315	4.968	167.283	2,8
Palma de Mallorca	2.201.706	249.106	2.450.812	3,1
Santiago de Comp.	253.221	20.360	273.581	7,9
Sevilla	449.976	24.538	474.514	6,3
Tenerife Nord	595.047	5.730	600.777	8,6
Tenerife Sud	809.700	1.451.264	2.260.964	–5,3
València	471.046	27.684	498.730	9,9
Total Espanya	**23.785.450**	**5.299.415**	**29.084.865**	**2,8**

Nota: El Total correspon a la suma de vols regulars i no regulars. No inclou els passatgers d'altres serveis no comercials.
Font: Subsecretaría de Aviación Civil. Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

En altres paraules, sembla que l'aeroport del Prat està suportant millor que d'altres aeroports els moments decisius de l'actual crisi del trànsit aeri, davant la qual la major part de les principals companyies aèries han reduït capacitat, suprimint vols i places en oferta en aquelles línies que acumulen una major pèrdua d'usuaris.

Finalment, l'anàlisi comparativa dels principals aeroports espanyols permet assenyalar que –tot i la moderació global–, el creixement de vols regulars domèstics a l'aeroport de Barcelona duplica al del conjunt d'Espanya durant el primer trimestre, mentre que els no regulars experimenten una sensible davallada. Aquest resultat no és aliè a l'endarrerit calendari del període vacacional de la Setmana Santa. Pel que fa a l'increment relativament moderat del nombre d'usuaris de la línia BCN-MDD, cal considerar l'impacte en aquest trajecte de la reducció de vols transoceànics –abans comentada– que uneixen Madrid amb les principals capitals del continent americà.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

Transport públic metropolità

(milers de viatgers)

Període	Ferroviari	Autobús	Total
1997	391.400	300.250	691.650
1998	422.100	291.810	713.910
1999	433.800	292.670	726.470
2000	450.000	298.480	748.480
1r.tr.	113.860	77.400	191.260
2n.tr.	115.870	74.730	190.600
3r.tr.	97.050	65.090	162.140
4t.tr.	123.220	81.260	204.480
2001	471.870	283.560	755.430
1r.sem.	243.600	148.540	392.140
2n. sem	228.270	135.020	363.290
2002	502.900	297.150	800.050
1r.sem.	259.100	148.580	407.680
2n. sem.	243.800	148.570	392.370

Nota: Les dades del darrer any són provisionals.
Font: Autoritat del Transport Metropolità

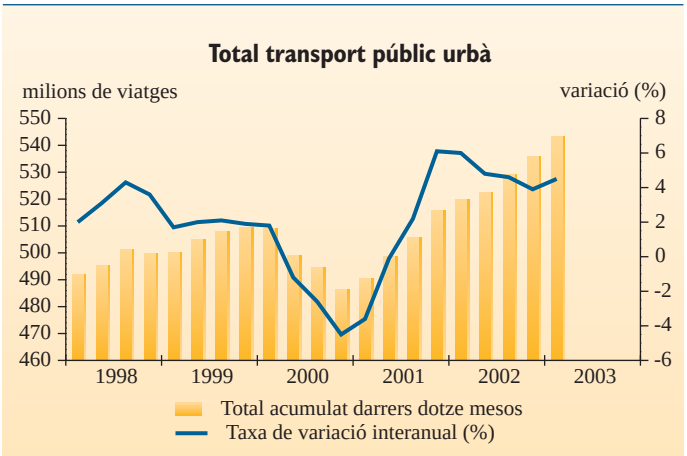

Transport públic urbà

(milers de viatges)

Període	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC Servei urbà	Total
1991	280.638	199.559	19.844	500.041
1992	271.413	200.106	19.907	491.426
1993	264.241	196.923	18.219	479.383
1994	253.142	201.047	17.312	471.501
1995	261.910	201.961	17.251	481.122
1996	268.061	206.902	17.992	492.955
1997	258.347	205.923	18.022	482.292
1998	280.324	198.564	20.955	499.843
1999	285.943	200.311	23.263	509.517
2000	291.977	169.289	25.177	486.443
2001	305.105	184.025	26.833	515.963
1r.tr.	79.440	46.651	7.341	133.432
2n.tr.	78.015	49.203	6.945	134.163
3r.tr.	64.590	39.348	5.075	109.013
4t.tr.	83.060	48.823	7.472	139.355
2002	321.365	186.103	28.645	536.114
1r.tr.	81.369	48.683	7.434	137.485
2n.tr.	85.175	43.804	7.861	136.841
3r.tr.	68.249	41.587	5.545	115.380
4t.tr.	86.573	52.028	7.806	146.407
2003				
1r.tr.	85.779	51.100	7.778	144.657

Nota: a partir del 2000 es trenca la sèrie d'usuaris del metro i autobús. Amb l'entrada en vigor de la integració tarifària es substitueix el concepte de viatge venut pel de títol validat.
Font: Transports de Barcelona i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	1r.tr.2003/ 1r.tr.2002	2n.sem.2002/ 2n.sem.2001	2002/2001	2001/2000
Metro	5,4	4,9	5,3	4,5
Autobús	5,0	6,2	1,1	8,7
FGC	4,6	6,4	6,8	6,6
Total Urbà	5,2	5,4	3,9	6,1

Els índexs d'activitat del transport públic metropolità encara es beneficien de la progressiva implantació del sistema tarifari integrat.

L'evolució del nombre d'usuaris i més concretament de viatges realitzats en el conjunt del transport públic col·lectiu d'àmbit metropolità no deixa d'augmentar. L'any passat va créixer prop d'un 6% i per enguany s'espera un increment només lleument inferior. El protagonista continuarà sent, amb tota probabilitat, el transport ferroviari, que ja ha superat àmpliament els 500 milions de validacions anuals. Dins d'aquest segment, i en termes relatius, el de rodalia. Pel que fa als nivells d'utilització del transport públic col·lectiu per carretera, el creixement registrat és igualment notori però en bona part imputable al progressiu augment de l'oferta de línies i places dins del sistema de tarifa integrada.

El detall concret de les dades del primer trimestre posa de manifest el manteniment pel conjunt del transport públic urbà de la tendència expansiva de la segona meitat de l'any passat. Malgrat que el 5,2% d'augment interanual del primer trimestre s'hauria de rebaixar unes poques dècimes per la no comptabilització enguany de la Setmana Santa, l'augment continua sent superior al del conjunt de 2002. Un ritme de creixement però, que tendirà a alentir-se a mesura que l'efecte del procés d'integració tarifària es vagi interioritzant. Amb tot, l'augment dels volums d'ocupació –i en conseqüència de la mobilitat obligada– i del nombre de visitants que enguany s'espera que facin estada a la ciutat, contribuiran a que el transport públic urbà continuï captant nous usuaris i millorant els seus índexs d'utilització, fent bona l'aposta d'aquesta ciutat pel transport públic.

Nombre de viatges a les línies de rodalia de RENFE i als FGC

(milers)

Període	RENFE C-1	RENFE C-2	RENFE C-3	RENFE C-4	RENFE Total	FGC Línia Llobr-Anoia	FGC Metro Vallès	FGC Total	Total
1991	19.713	23.345	3.360	17.554	63.972	8.864	17.363	26.227	90.199
1992	22.512	25.164	4.015	20.871	72.562	9.123	17.354	26.477	99.039
1993	22.671	24.938	3.841	18.973	70.423	8.410	16.764	25.174	95.597
1994	21.994	25.848	3.964	23.208	75.014	8.236	16.947	25.183	100.197
1995	24.110	26.725	4.161	24.869	79.865	8.418	16.933	25.351	105.216
1996	24.739	26.220	4.247	26.877	82.083	8.661	18.287	26.948	109.031
1997	24.036	27.521	4.985	28.941	85.483	9.044	19.777	28.821	114.304
1998	24.113	29.012	5.588	29.804	88.517	11.073	20.679	31.752	120.269
1999	24.333	29.770	5.716	30.309	90.128	12.597	21.100	33.697	123.825
2000	25.541	30.807	5.944	31.783	94.075	13.681	21.889	35.569	129.644
2001	26.931	33.804	6.459	34.779	101.973	14.757	21.575	36.332	138.305
1r.tr.	6.577	8.206	1.572	8.549	24.904	3.827	5.497	9.324	34.228
2n.tr.	6.927	8.643	1.660	8.903	26.133	3.810	5.122	8.932	35.065
3r.tr.	6.353	7.864	1.512	7.960	23.689	3.155	4.117	7.272	30.961
4t.tr.	7.074	9.091	1.715	9.367	27.247	3.965	6.839	10.804	38.051
2002	31.200	37.704	7.055	35.874	111.833	16.439	24.942	41.381	153.214
1r.tr.	7.750	9.218	1.713	8.857	27.538	4.002	6.034	10.037	37.575
2n.tr.	8.064	9.638	1.787	9.440	28.929	4.164	6.287	10.451	39.380
3r.tr.	7.388	8.960	1.622	8.209	26.179	3.588	4.953	8.541	34.720
4t.tr.	7.998	9.888	1.933	9.368	29.187	4.684	7.668	12.352	41.539
2003									
1r.tr.	7.498	9.099	1.958	8.709	27.264	4.617	6.721	11.337	38.601

RENFE. C1: Maçanet-Mataró-Barcelona-Aeroport/l'Hospitalet; C2: Sant Vicenç-Vilanova-Barcelona-Granollers-Maçanet; C3: Vic-Barcelona-l'Hospitalet; C4: Manresa-Terrassa-Barcelona-Vilafranca-Sant Vicenç. FGC. Línia Llobregat-Anoia: Barcelona-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Barcelona-Terrassa/Sabadell.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per RENFE i pels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	1r.tr.2003/ 1r.tr.2002	2n.sem.2002/ 2n.sem.2001	2002/2001	2001/2000
RENFE	–1,0	8,7	9,7	8,4
C1	–3,3	14,6	15,9	5,4
C2	–1,3	11,2	11,5	9,7
C3	14,3	10,2	9,2	8,7
C4	–1,7	1,4	3,1	9,4
FGC	13,0	15,6	13,9	2,1
Llobregat-Anoia	15,3	16,2	11,4	7,9
Metro Vallès	11,4	15,2	15,6	–1,4
Total Rodalia	2,7	10,5	10,8	6,7

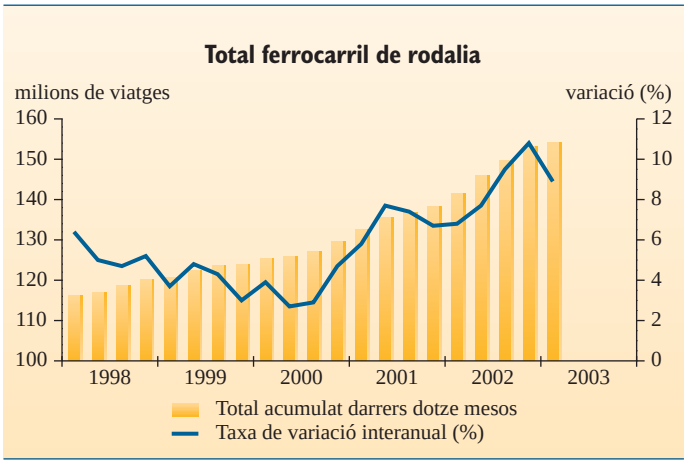

Amb taxes de creixement força més modestes que les d'anys enrere, en part per la creixent saturació d'alguns serveis i infraestructures en hores punta, el transport ferroviari de rodalia continua el seu procés d'expansió. Una dinàmica recolzada en un augment de l'oferta de places en servei i en una demanda igualment creixent per l'augment de població a la majoria de municipis de la regió metropolitana i per l'elevada congestió de les principals vies de comunicació.

V. Turisme, fires i congressos

Activitat turística

Visitants i pernoctacions als hotels de Barcelona

Període	Pernoctacions	Visitants[1]	Estada mitjana[2]
1991	4.089.510	1.727.610	2,4
1992	4.333.420	1.874.734	2,3
1993	4.256.524	2.455.249	1,7
1994	4.704.681	2.663.887	1,8
1995	5.674.580	3.089.974	1,8
1996	6.341.380	3.061.994	2,1
1997	6.965.391	2.823.391	2,5
1998	7.400.337	2.969.490	2,5
1999	7.542.115	3.123.476	2,4
2000	7.777.580	3.141.162	2,5
2001	7.969.496	3.378.636	2,4
gn-fb	1.019.845	453.331	2,3
mç-ab	1.389.851	582.397	2,4
mg-jn	1.470.712	630.348	2,3
jl-ag	1.467.614	600.902	2,5
st-oc	1.426.737	565.998	2,5
nv-ds	1.194.737	545.660	2,2
2002	8.694.770	3.580.986	2,4
gn-fb	1.036.577	456.355	2,3
mç-ab	1.532.147	594.647	2,6
mg-jn	1.553.353	557.306	2,8
jl-ag	1.664.477	641.768	2,6
st-oc	1.669.958	751.656	2,2
nv-ds	1.238.258	579.254	2,1
2003			
gn-fb	1.159.469	542.198	2,1
mç-ab	1.503.199	632.402	2,4

[1] Per a tot el capítol, s'entén per visitants els que pernocten a Barcelona.
[2] Dades expressades en nits
Font: Tots els quadres i gràfics d'aquesta secció són d'elaboració pròpia apartir de l'enquesta d'activitat turística de Turisme de Barcelona. Dades provisionals.

Variació (%)	Pernoctacions	Visitants
gn-ab 2003/gn-ab 2002	3,7	11,8
2n. sem 2002/ 2n. sem 2001	11,8	15,2
2002/2001	9,1	6,0
2001/2000	2,5	7,6

L'augment de l'oferta de places hoteleres i una conjuntura internacional poc favorable als viatges d'oci, tornen el protagonisme de l'ocupació hotelera al món dels negocis i dels professionals.

L'evolució dels principals indicadors d'activitat turística permet avançar que enguany aquest sector continuarà creixent a la ciutat –previsiblement més que no pas a la resta del país- alhora que apareixen senyals de moderació del ritme de creixement dels darrers anys. A un any escàs de la celebració del Fòrum Internacional de les Cultures, l'augment de l'activitat turística de la ciutat ja no es veu condicionat per l'estretor de l'oferta hotelera sinó per la feblesa de la demanda, especialment de l'originària de la resta d'Espanya. Una pèrdua compensada aquest començament d'any pels visitants estrangers, bàsicament europeus extracomunitaris. El baix to de les expectatives econòmiques al conjunt de la Unió Europea comença a frenar l'arribada de turistes des d'algun d'aquests països, encara que no es pot generalitzar.

Activitat hotelera segons categoria

Categoria	Nivell d'ocupació (%) En places	Nivell d'ocupació (%) En habitacions	Nombre de pernoctacions	Nombre de visitants
		gn-fb 2003		
H 5*	65,0	64,7	197.642	93.047
H 4*	51,5	65,7	479.424	231.009
H 3*	57,8	66,6	340.818	152.135
H 2*	50,6	56,4	93.644	42.066
H 1*	55,8	56,9	47.941	23.941
Total	**54,3**	**64,7**	**1.159.469**	**542.198**
		mç-ab 2003		
H 5*	66,8	68,9	143.308	69.370
H 4*	60,5	75,0	367.572	165.101
H 3*	73,2	81,3	461.671	208.370
H 2*	78,0	80,5	387.326	119.033
H 1*	78,5	77,1	143.322	70.528
Total	**67,3**	**76,4**	**1.503.199**	**632.402**

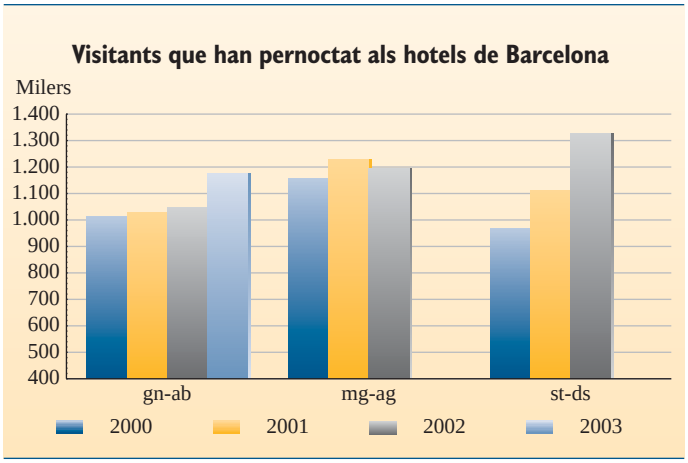

Durant el primer terç d'enguany el nombre de pernoctacions als hotels de la ciutat ha augmentat un 3,7%, mentre que el de visitants que les han generat ha estat gairebé un 12% més que un any enrere. Una conseqüència immediata d'aquestes dues variacions ha estat la reducció de l'estada mitjana. Aquest fet sembla constatar un comportament especialment dinàmic entre els que han viatjat a Barcelona per motius de negocis i professionals en general. Per contra, el col·lectiu que visita i pernocta a la ciutat bàsicament per fer turisme, s'enfronta al repte de superar l'èxit de l'any passat, amb el reclam de l'obra de Gaudí.

La lleu contracció del nombre de pernoctacions durant el segon bimestre, juntament amb l'ampliació de l'oferta hotelera, ha impactat directament en la taxa mitjana d'ocupació dels hotels. En comparació amb la situació d'un any enrere, durant el primer terç d'enguany l'ocupació mitjana del conjunt d'hotels de la ciutat ha retrocedit gairebé tres punts percentuals, fins a poc més d'un 71%. Sent una evolució previsible atesa la magnitud de l'ampliació de l'oferta, el fet és que accentua la tendència a la baixa iniciada un any abans.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants

	mç-ab 02	mg-jn02	jl-ag02	st-oc 02	nv-ds 02	gn-fb 03	mç-ab 03	2001	2002
Sexe (%)									
Homes	65,1	68,7	61,9	64,9	66,9	70,4	71,0	58,1	64,4
Dones	34,9	31,3	38,1	35,1	33,1	29,6	29,0	41,9	35,6
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Edat (%)									
Menys de 18 anys	0,3	0,5	1,4	0,4	1,1	0,6	0,3	0,6	0,6
18-24	7,2	6,9	12,8	3,8	4,4	3,2	3,6	8,2	6,6
25-34	25,9	18,2	24,8	18,7	17,8	17,8	16,4	32,3	22,9
35-49	46,1	45,7	41,7	42,0	48,9	54,2	58,6	39,9	44,2
50-64	18,2	25,9	16,5	29,7	25,8	22,8	19,3	15,5	22,6
65 i més	2,3	2,8	2,9	5,5	2,1	1,3	1,7	3,5	3,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Nacionalitat (%)									
Espanyola	42,2	39,0	28,3	35,2	35,6	39,4	38,9	36,4	35,8
Madrid	*13,3*	*11,5*	*8,2*	*10,6*	*9,1*	*11,0*	*9,2*	*14,2*	*11,0*
País Basc	*3,6*	*5,4*	*1,8*	*3,6*	*4,7*	*3,6*	*2,2*	*4,6*	*3,7*
Andalusia	*3,1*	*3,4*	*2,9*	*1,9*	*3,9*	*2,8*	*3,0*	*3,2*	*3,0*
País Valencià	*8,6*	*7,8*	*5,3*	*6,2*	*5,9*	*5,9*	*6,6*	*5,7*	*6,3*
Altres	*13,6*	*10,9*	*10,1*	*12,9*	*12,0*	*16,1*	*17,9*	*8,7*	*11,8*
Estrangera	57,8	61,0	71,7	64,8	64,4	60,6	61,1	63,6	64,2
Francesa	*9,1*	*5,1*	*3,7*	*3,7*	*5,6*	*5,0*	*5,8*	*7,1*	*6,2*
Britànica	*15,3*	*14,7*	*10,3*	*12,2*	*12,4*	*11,2*	*11,1*	*14,1*	*13,7*
Italiana	*7,6*	*4,7*	*7,5*	*7,9*	*8,7*	*10,4*	*11,0*	*7,0*	*7,8*
Alemanya	*3,6*	*5,6*	*4,3*	*6,3*	*7,5*	*7,1*	*7,6*	*5,1*	*5,1*
Nord-americana	*3,2*	*6,5*	*12,7*	*6,8*	*3,7*	*2,6*	*2,2*	*9,6*	*6,3*
Japonesa	*0,5*	*0,4*	*1,8*	*1,1*	*1,4*	*0,7*	*0,6*	*1,4*	*1,0*
Amèrica llatina	*4,4*	*4,7*	*5,4*	*4,0*	*3,6*	*3,4*	*2,7*	*6,0*	*4,3*
Altres	*14,1*	*19,3*	*26,0*	*22,8*	*21,5*	*20,2*	*20,1*	*13,3*	*19,8*
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Professió de l'enquestat (%)									
Professional liberal	17,1	22,5	30,8	28,1	18,7	18,1	18,9	20,8	24,8
Empresari/Alt directiu	24,4	22,3	20,6	38,6	40,9	39,8	42,2	13,8	28,4
Quadres intermedis	21,4	21,5	11,0	3,2	3,9	6,5	7,5	13,9	12,1
Empleat/Obrer	15,7	11,9	11,8	5,9	6,7	7,9	13,8	16,5	11,2
Tècnic superior	10,0	10,4	6,6	5,0	10,2	5,5	7,5	11,1	7,8
Estudiant	5,5	5,2	11,3	3,3	3,7	3,6	3,1	11,5	5,7
Mestressa de casa	1,4	2,0	1,7	1,7	3,1	3,1	2,4	4,9	1,9
Altres	4,5	4,2	6,2	14,2	12,8	15,5	4,6	7,4	8,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

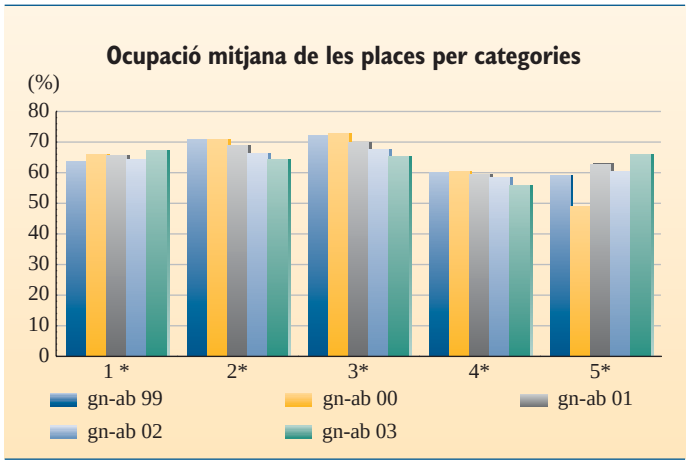

Més enllà dels aspectes quantitatius, els resultats de l'enquesta d'activitat turística palesen un augment del percentatge d'homes fins a superar el 70% del total de visitants que han pernoctat en els hotels de la ciutat. Durant el mateix període de 2002, amb un major protagonisme dels viatges d'oci, la distribució dels visitants per sexes fou d'aproximadament un 63/37%. En línia amb la polarització del visitant tipus a l'entorn de la figura masculina –associada al viatge per motius professionals i de negocis en general- augmenta l'edat mitjana del turista. Sempre en comparació amb el mateix període d'un any abans, es produeix un important retrocés del nombre de visitants de menys de 35 anys a favor especialment dels que tenen entre 35 i 50 anys i també, però més discretament, dels que tenen entre 50 i 65 anys. El percentatge de joves de 18 a 24 anys s'ha reduït pràcticament a la meitat.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)

	mç-ab 02	mg-jn02	jl-ag02	st-oc 02	nv-ds 02	gn-fb 03	mç-ab 03	2001	2002
Motiu de la visita(%)									
Comercial/Negocis/Professionals)	39,4	40,2	26,7	49,5	43,6	52,5	44,4	30,6	36,9
Turisme	48,3	49,1	54,9	36,4	41,1	33,3	40,7	46,7	46,4
Fires	3,5	0,2	0,0	0,9	0,3	1,2	3,3	4,5	3,5
Congressos	4,8	5,0	5,7	4,2	8,5	7,9	7,6	4,3	6,0
Etapa viatge	1,6	2,7	4,6	2,2	0,6	0,9	0,8	5,9	2,2
Motius familiars i acompanyants	1,4	0,9	2,0	2,0	1,8	2,0	1,2	2,8	1,6
Altres	1,0	1,9	6,1	4,8	4,1	2,2	2,0	5,2	3,4
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Repetitivitat de la visita (%)									
No cap vegada	38,1	39,2	45,1	34,7	32,9	30,2	31,7	49,3	39,0
Una vegada o més	61,9	60,8	54,9	65,3	67,1	69,8	68,3	50,7	61,0
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Mitjà de transport utilitzat (%)									
Avió	68,3	77,5	73,0	75,1	79,8	74,4	79,6	61,3	73,4
Cotxe	23,3	14,6	9,8	10,9	13,5	16,3	13,7	22,1	15,8
Autocar/Autobús	1,3	1,3	2,0	3,5	0,9	1,1	1,1	4,0	1,9
Tren	6,7	5,8	13,5	8,7	5,7	7,8	5,2	10,4	8,0
Altres	0,4	0,8	1,7	1,8	0,1	0,4	0,4	2,2	0,9
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Acompanyat per (%)									
Sol	22,6	27,9	18,7	33,6	33,3	32,1	31,8	26,4	27,4
Amic/companys	48,5	33,2	33,2	31,0	31,7	37,9	36,8	35,0	36,9
Amb la família	26,6	35,3	42,6	31,3	30,5	27,7	30,6	32,8	32,0
Amb fills	*4,4*	*8,0*	*17,5*	*6,0*	*9,5*	*6,1*	*8,5*	*5,2*	*8,0*
Sense fills	*22,2*	*27,3*	*25,1*	*25,3*	*21,0*	*21,6*	*22,1*	*27,6*	*24,0*
Grup organitzat	2,1	3,4	4,9	3,8	3,9	1,1	0,8	4,7	3,4
Altres	0,2	0,2	0,6	0,3	0,6	1,2	0,0	1,1	0,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

El visitant tipus que ha pernoctat a la ciutat durant el primer terç d'enguany és un home europeu, en la quarantena, que viatja per negocis i que no és la primera vegada que visita Barcelona.

Per àrees geogràfiques d'origen, destaca el descens dels visitants madrilenys, parcialment compensat pels originaris d'altres comunitats amb una presència testimonial en el sector hoteler de la ciutat. En conjunt, els clients espanyols han representat aproximadament el 39% del total de la clientela dels hotels de Barcelona durant els primers quatre mesos d'enguany. Pel que fa a la composició del segment d'estrangers, destaca el retrocés de francesos i anglesos, es consolida la presència d'italians i augmenta lleument el percentatge d'alemanys. Disminueix també la presència de nord-americans, encara que s'espera un canvi d'orientació durant els mesos d'estiu ja que aquest és un segment molt associat al turisme de creuers. L'augment més significatiu és el del calaix de sastre d'altres nacionalitats, entre les que destaquen les europees no comunitàries.

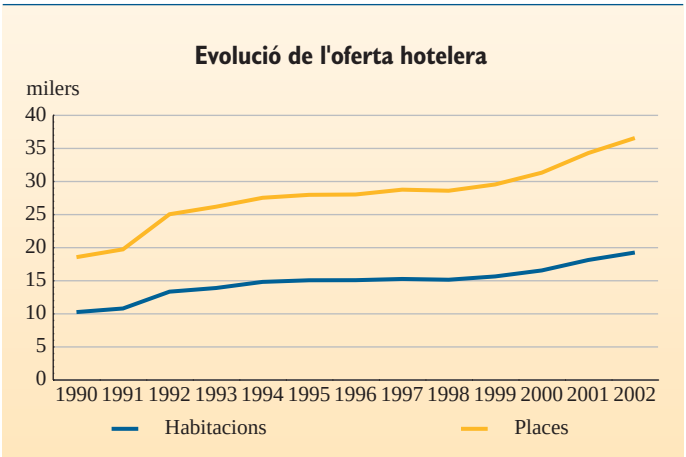

En consonància amb les característiques anteriors ha augmentat de manera molt significativa el percentatge d'empresaris i directius, en perjudici dels quadres intermedis i els estudiants. Es manté el pes dels professionals liberals. Una distribució dels visitants segons professió plenament congruent amb l'augment dels que declaren que han viatjat a Barcelona per motius comercials, professionals i de negocis en general, i que contrasta amb una significativa davallada del nombre de visitants per turisme.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)

	mç-ab 02	mg-jn02	jl-ag02	st-oc 02	nv-ds 02	gn-fb 03	mç-ab 03	2001	2002
Distribució de la despesa extrahotelera (%)									
Menjar/beguda	56,0	66,0	61,0	62,0	57,0	58,0	57,0	56,1	59,0
Compres	16,0	12,0	14,0	15,0	18,0	15,0	13,0	19,8	16,0
Entreteniment	17,0	15,0	12,0	11,0	15,0	16,0	18,0	15,3	15,0
Transport intern	10,0	7,0	12,0	10,0	9,0	10,0	11,0	8,5	9,0
Altres	1,0	0,0	2,0	2,0	1,0	1,0	1,0	0,3	1,0
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Valoració dels enquestats sobre els següents punts (Mitjana sobre la base d'una valoració de l'1 al 10)									
Oferta arquitectònica	9,4	9,3	8,8	9,0	8,8	8,6	8,6	8,3	9,2
Oferta cultural	8,5	8,7	8,5	8,4	8,3	8,4	8,3	7,9	8,6
Entreteniment	7,9	8,6	8,3	8,3	8,2	8,4	8,2	7,5	8,2
Caràcter/amabilitat dels ciutadans	7,4	8,0	7,3	7,5	7,8	7,5	7,4	7,1	7,5
Accessos	7,1	7,4	7,6	7,3	7,6	7,5	7,3	6,8	7,3
Transport públic	7,4	7,9	7,6	7,4	7,5	7,4	7,3	6,9	7,5
Nivell d'informació	7,1	7,0	7,3	7,0	7,3	7,2	7,2	6,7	7,1
Seguretat ciutadana	6,6	6,2	6,8	6,6	6,9	6,8	6,9	6,2	6,6
Contaminació atmosfèrica	6,6	6,3	6,4	6,2	6,5	6,3	6,1	6,2	6,4
Sorolls	6,4	6,1	6,4	6,4	6,6	6,5	6,2	6,1	6,4
Neteja general de la ciutat	6,6	6,2	6,4	6,4	6,7	6,7	6,4	6,2	6,5
Relació qualitat/preu oferta restauració	7,6	8,0	7,6	7,4	7,6	7,5	7,5	6,9	7,5
Relació qualitat/preu oferta hotelera	7,4	7,6	7,5	7,3	7,6	7,4	7,4	6,7	7,4
Relació qualitat/preu oferta comercial	7,4	7,9	7,6	7,4	8,3	7,7	7,4	6,8	7,5

Aquest retrocés del nombre de viatges per motius d'oci a favor dels desplaçaments per motius professionals i de negocis explica també la retallada del percentatge dels que visiten la ciutat per primera vegada. S'ha de retrocedir uns quants anys per trobar un semestre com el darrer –de novembre de 2002 a abril de 2003- en el que només el 32% dels visitants declara trepitjar per primera vegada la ciutat. Igualment augmenta el percentatge dels que viatgen sols i dels que ho fan en avió.

La distribució de la despesa extrahotelera es revela molt estable i només es detecta un lleu descens de la despesa en compres.

En relació amb la valoració que fan els enquestats de determinats aspectes de la ciutat, la nota mitjana corresponent al conjunt de la ciutat i especialment la referida a l'oferta cultural, arquitectònica i d'entreteniment es manté notablement alta. El contrast s'obté de la percepció que els visitants s'enduen de la neteja general dels carrers i espais públics de la ciutat i especialment dels nivells de contaminació sonora i atmosfèrica. La percepció sobre els nivells de seguretat ciutadana, potser en part per la menor presència de turistes, consolida la millora registrada els darrers mesos de l'any passat. D'altra banda, es manté inalterable la valoració raonablement positiva sobre la relació qualitat/preu de l'oferta hotelera, de restauració i comercial.

Valoració de diferents aspectes de la ciutat

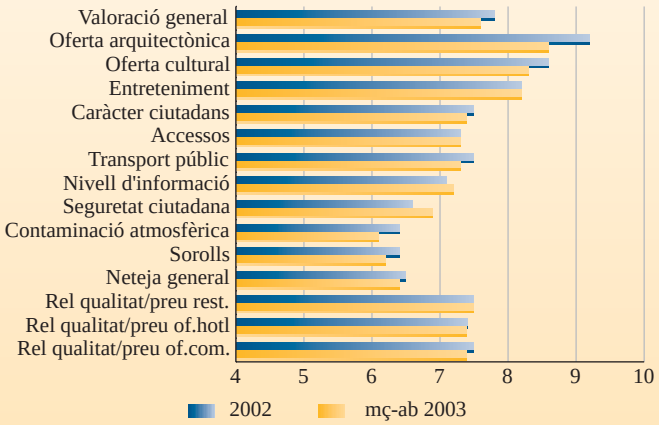

Fira de Barcelona

Indicadors d'activitat firal

(1r. semestre 2002)

Saló	Periodicitat	Superfície contractada (m^2)	Expositors directes			Expositors indirectes			Total visitants
			Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total	
Pielespaña	Anual	5.193	115	36	151	0	0	0	8.201
Exporeclam Fyvar	Anual	3.218	121	12	133	12	31	43	4.222
Expohogar Regal Primavera	Bianual	11.329	250	21	271	42	158	200	18.050
Saló d'Antiquaris	Anual	4.533	107	6	113	0	0	0	37.774
Moda Barcelona									34.216
Gaudí Dona	Bianual	2.384	76	12	88	0	0	0	"
Gaudí Home	Bianual	2.124	49	8	57	0	0	0	"
Intimoda	Bianual	240	6	2	8	0	0	0	"
Espai Gaudí Dissenyadors	Bianual	162	19	0	19	0	0	0	"
Assomoda	Bianual	466	24	0	24	0	0	0	"
Spoko	Bianual	n.d.	0	0	0	0	0	0	"
Cosmobellesa	Biennal	15.000	360	110	470	409	1.051	1.460	104.761
Planet Futbol	Biennal	42.461	105	14	119	69	21	90	n.d.
TV Fòrum Europe	Biennal	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Alimentària	Biennal	82.571	909	164	1.073	1.398	791	2.189	141.234
BTA- BCN Tecnologia Alimentària	Triennal	37.363	489	100	589	83	576	659	44.183
BNF- Barcelona Negocis Franquícia	Anual	4.310	121	15	136	30	0	30	14.778
Quilt Expo	Anual	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Intermerceria/Espaitex	Anual	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Turisme	Anual	13.223	244	26	270	514	271	785	196.000
Expodidàctica	Biennal	3.069	104	2	106	0	0	0	9.500
Saló de l´Ensenyament	Anual	6.500	208	10	218	0	0	0	80.000
Mercadiner	Anual	1.000	56	0	56	41	0	41	12.156
Portal Point	Anual	2.804	84	2	86	38	5	43	9.300
Motorpro	Biennal	8.576	119	12	131	66	179	245	22.462
Artexpo	Anual	2.970	66	6	72	0	0	0	24.696
Exposecretària	Anual	3.000	50	0	50	10	0	10	3.000
SIL-Saló Internac. de la Logística	Anual	50.000	218	145	363	420	280	700	28.794
Tecnomeeting	Anual	2.238	159	6	165	200	13	213	2.354
Total 1r semestre		**304.734**	**4.059**	**709**	**4.768**	**3.332**	**3.376**	**6.708**	**795.681**

Malgrat un escenari internacional escassament favorable, l'activitat firal de Barcelona ha assolit un volum i un dinamisme molt destacat en la majoria dels apartats.

L'activitat de Fira de Barcelona com a organitzadora de salons durant el 2002 s'ha vist condicionada per la desacceleració i la incertesa que han caracteritzat la situació de l'economia mundial i també, en un primer moment, per la sacsejada que van viure les relacions internacionals a conseqüència dels atemptats de l'onze de setembre de 2001 i dels esdeveniments político-militars desencadenats com a resposta immediata. El clima d'inseguretat que es respirava en aquells moments definia una conjuntura internacional molt poc favorable per atraure expositors i visitants d'arreu del món.

Contràriament, el diferencial de creixement mantingut per l'economia espanyola ha estat un dels puntals que ha permès assolir uns nivells destacats –ateses les circumstancies– d'activitat i participació en les exposicions organitzades a les instal·lacions firals de la ciutat. En total, gairebé 2,3 milions de visitants han passat pels més de 720.000 m^2 de superfície contractada per gairebé 14.800 expositors.

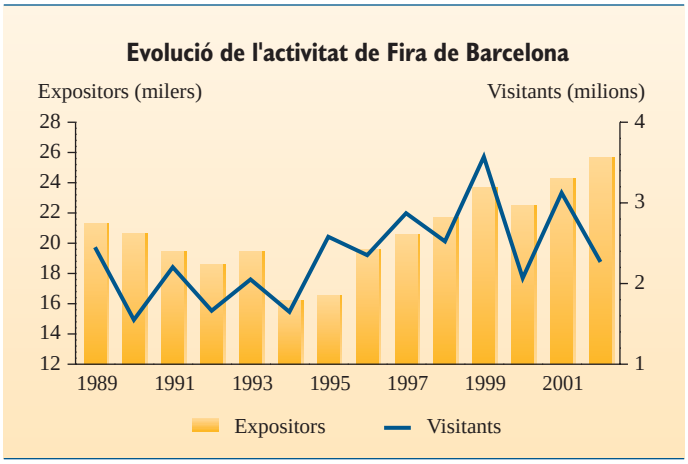

A l'hora de comparar aquests resultats amb els d'un any abans hom ha de tenir present que en tractar-se d'un any parell, els resultats del conjunt de l'activitat firal de 2002 no inclouen els de dos dels salons més importants i amb més repercussió dels que se celebren a Barcelona, Construmat i Saló Internacional de l'Automòbil. En total, representen gairebé una quarta part de la superfície contractada i un terç del nombre de visitants. Una situació parcialment compensada per la celebració del de l'Alimentària, amb una millor resposta de públic que no pas d'expositors.

Indicadors d'activitat firal

(2n. semestre 2002)

Saló	Periodicitat	Superfície contractada (m^2)	Expositors directes			Expositors indirectes			Total visitants
			Nacionals	Estrangers	Total	Nacionals	Estrangers	Total	
Noviaespaña	Anual	5.718	111	0	111	0	0	0	n.d.
Moda Barcelona									21.451
Gaudí Home	Bianual	2.224	46	7	53	0	0	0	"
Assomoda	Bianual	240	13	0	13	0	0	0	"
Gaudí Dona	Bianual	2.020	71	7	78	0	0	0	"
Intibaño	Bianual	232	6	3	9	0	0	0	"
Espai Gaudí Dissenyadors	Bianual	180	20	0	20	0	0	0	"
Maquitec	Biennal	25.123	343	28	371	139	821	960	18.246
Barnajoia / Novajoia	Anual	3.447	132	30	162	224	0	224	13.037
Expohogar Regal Tardor	Bianual	20.295	386	40	426	0	0	0	32.300
Saló de Brocanters i Almonedes	Anual	1.399	58	0	58	0	0	0	27.788
Líber	Biennal	5.069	268	21	289	0	0	0	5.950
Barcelona Meeting Point	Anual	16.000	395	139	534	70	11	81	198.571
Caravaning	Anual	21.888	69	6	75	304	53	357	19.610
Ifra Expo	Anual	16.242	14	188	202	2	50	52	5.505
Hostelco	Biennal	54.952	758	161	919	247	721	968	51.332
Saló Nàutic Internacional	Anual	49.195	401	75	476	285	1.112	1.397	165.000
Expoaviga	Biennal	20.649	307	74	381	96	358	454	30.717
Fira del Disc del Col.leccionista	Anual	4.000	176	92	268	0	0	0	76.000
Expominer	Anual	461	36	67	103	0	0	0	9.320
Nivalia	Anual	1.610	70	5	75	215	130	345	15.000
Hobby 2002	Anual	3.000	49	0	49	0	0	0	19.382
Bodas&Bodas	Anual	1.496	124	0	124	0	0	0	7.342
Expoquimia	Triennal	35.199	595	61	656	264	2.149	2.413	54.000
Equiplast	Triennal	23.194	221	94	315	67	544	611	54.000
Eurosurfas	Triennal	5.810	118	12	130	25	154	179	54.000
Auto Retro	Anual	17.500	136	48	184	0	0	0	55.813
Festival de la Infància i la Juventut	Anual	75.491	67	0	67	0	0	0	74.171
Total 2n. semestre		**412.634**	**4.990**	**1.158**	**6.148**	**1.938**	**6.103**	**8.041**	**1.008.535**
Total 2002		**717.368**	**9.049**	**1.867**	**10.916**	**5.270**	**9.479**	**14.749**	**1.804.216**
Total 2002 amb altres participacions i passis		**721.843**	**9.049**	**1.867**	**10.916**	**5.270**	**9.479**	**14.749**	**2.267.743**

Principals salons a la Fira de Barcelona (2002)

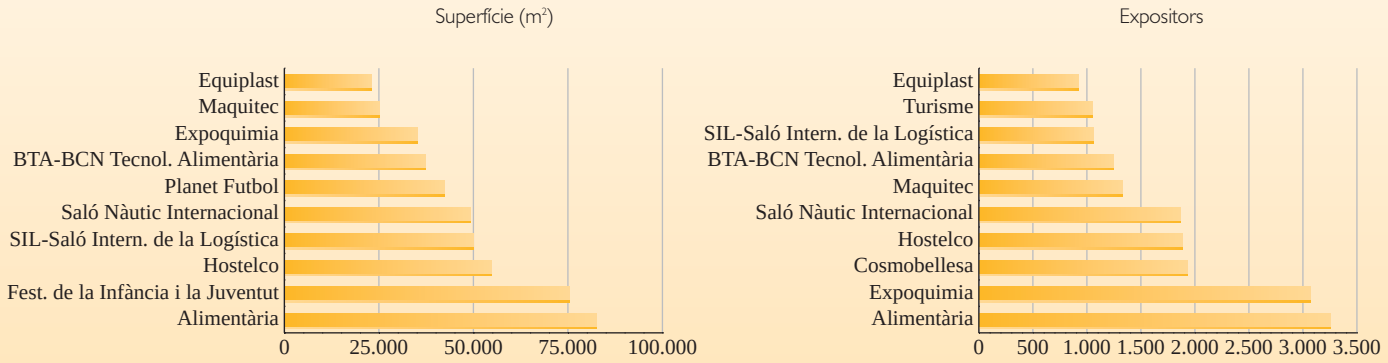

A banda d'aquest saló de gran tradició a la ciutat i considerat un dels punters a Europa en el seu sector, de les manifestacions firals celebrades durant el 2002 cal destacar també Hostelco, Nàutic i Expoquimia –tots ells salons de primera magnitud a l'àmbit europeu– i Planet Futbol i el Saló Internacional de la Logística. Cinc salons de grandària mitjana per la superfície que ocupen però amb una notable presència d'expositors estrangers. Per nombre de visitants, cal afegir a aquesta llista el del Turisme i el Barcelona Meeting Point.

VI. Construcció i mercat immobiliari

Indicadors d'activitat al sector de la construcció

Consum aparent de ciment

	Província de Barcelona		Catalunya	
	Tones	/Cat (%)	Tones	/Esp (%)
1991	2.532.335	69,3	3.652.683	12,7
1992	2.502.844	66,8	3.745.209	14,4
1993	2.145.106	68,2	3.143.324	13,8
1994	2.171.980	67,8	3.202.300	13,3
1995	2.198.691	64,0	3.434.545	13,5
1996	2.039.171	61,7	3.306.759	13,4
1997	2.331.280	63,9	3.650.359	13,6
1998	2.691.974	63,4	4.249.230	13,7
1999	2.949.427	62,8	4.692.973	13,6
2000	3.118.434	61,4	5.077.249	13,2
2001	3.307.519	60,3	5.486.399	13,0
1r.tr.	884.248	62,0	1.425.909	14,4
2n.tr.	895.904	60,4	1.482.221	13,3
3r.tr.	675.801	53,4	1.265.007	11,8
4t.tr.	851.566	64,8	1.313.262	12,3
2002	3.520.511	57,7	6.098.112	13,8
1r.tr.	862.740	60,2	1.433.135	13,7
2n.tr.	936.225	58,7	1.594.557	13,7
3r.tr.	816.144	54,5	1.498.463	13,2
4t.tr.	905.402	57,6	1.571.957	14,4
2003				
1r.tr.	856.119	58,1	1.473.156	14,4

Nota: Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per Oficemen.

Variació (%)	Prov. Barcelona	Catalunya
1r.tr.2003/1r.tr.2002	–0,8	2,8
1r.tr.2002/1r.tr.2001	–2,4	0,5
2002/2001	6,4	11,1
2001/2000	6,1	8,1

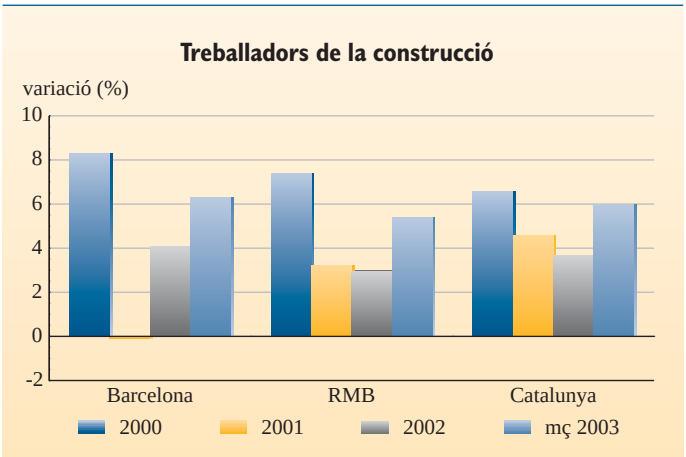

Font: Departament de Treball de la Generalitat.

Un trimestre més, i són ja vuit de consecutius, la construcció es manifesta com el sector econòmic –amb l'excepció de l'agrícola– més dinàmic de l'economia catalana. Un creixement recolzat en la inversió pública –tant de grans equipaments i infrastructures com de petites obres a càrrec dels pressupostos municipals– i en la construcció residencial. En el cas de Barcelona, a aquests dos segments s'hi ha d'afegir també una quantiosa inversió privada en sostre no residencial.

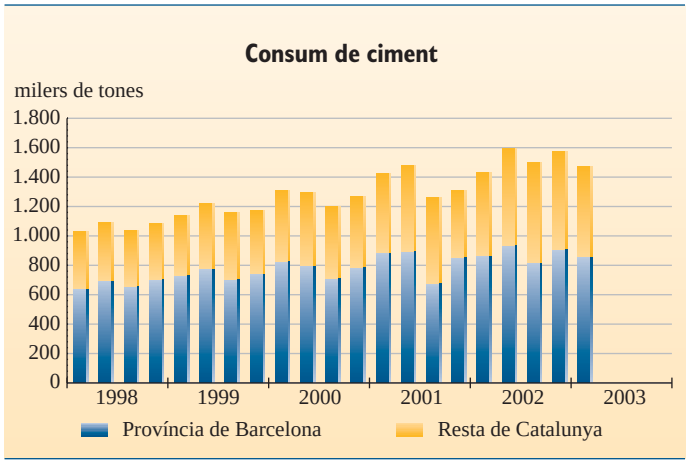

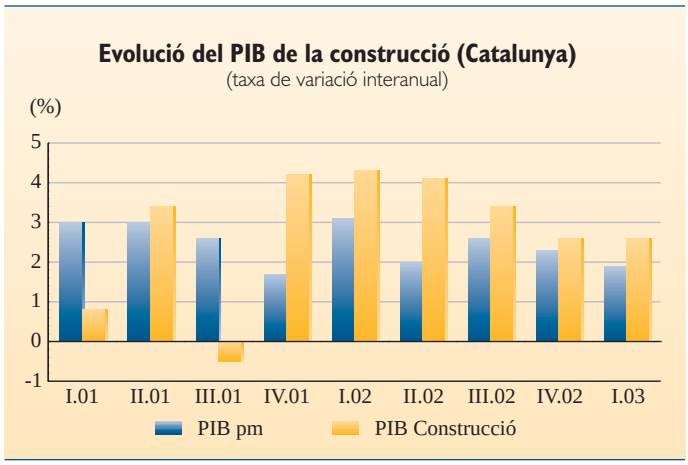

Font: Idescat.

L'impuls de l'obra pública davant la proximitat del final del cicle polític i el nivell i les expectatives de noves rebaixes dels tipus d'interès expliquen l'elevat nivell de producció que ha mantingut la construcció al nostre país durant el primer trimestre d'enguany.

El consum de ciment, amb dades provisionals, alhora que es manté en els màxims assolits l'any passat, mostra els primers senyals d'estancament. El creixement interanual del primer trimestre, en termes homogenis, és pràcticament testimonial o fins i tot lleument negatiu a la província de Barcelona. Una evolució que contrasta amb els fort ritme de creixement mantingut els darrers sis anys.

Segons les dades d'actius afiliats a la Seguretat Social, l'ocupació sectorial durant el primer trimestre repunta de manera espectacular i sorprenent atesa l'evolució registrada per altres variables associades com ara l'atur registrat, que manté la tendència lleument alcista de final de 2002. L'increment nominal de l'ordre del 6% interanual segons les dades de final de març respon en part a factors estacionals derivats del desplaçament de la Setmana Santa a mitjan d'abril.

Construcció d'habitatges

Període	Barcelona		Resta RMB		Regió Metropolitana		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
1991	2.157	2.503	14.725	14.403	16.882	16.906	16.468	20.488	33.350	37.394
1992	2.819	4.103	15.217	12.189	18.036	16.292	16.265	14.688	34.301	30.980
1993	2.336	2.708	18.953	15.114	21.289	17.822	14.678	15.857	35.967	33.679
1994	2.756	2.130	22.876	16.720	25.632	18.850	16.810	13.964	42.442	32.814
1995	3.109	2.641	22.161	19.299	25.270	21.940	17.926	14.607	43.196	36.547
1996	4.088	2.540	25.580	22.316	29.668	24.856	17.179	14.956	46.847	39.812
1997	5.314	3.740	32.445	21.817	37.759	25.557	20.542	14.933	58.301	40.490
1998	6.458	3.918	36.280	25.711	42.738	29.629	29.038	17.820	71.776	47.449
1999	6.558	3.696	33.717	24.548	40.275	28.244	37.993	21.631	78.268	49.875
2000	5.119	4.747	35.454	26.850	40.573	31.597	37.946	26.041	78.519	57.638
2001	4.634	4.790	28.775	29.776	33.409	34.566	34.385	30.990	67.794	65.556
1r. tr.	858	1.135	7.503	7.657	8.361	8.792	9.978	8.026	18.339	16.818
2n.tr.	1.354	1.369	7.069	8.652	8.423	10.021	8.668	9.054	17.091	19.075
3r.tr.	811	907	6.378	6.087	7.189	6.994	7.453	6.521	14.642	13.515
4t.tr.	1.611	1.379	7.825	7.380	9.436	8.759	8.286	7.389	17.722	16.148
2002	4.886	4.910	29.931	26.750	34.817	31.660	39.681	33.878	74.498	65.538
1r. tr.	1.321	1.298	7.329	7.306	8.650	8.604	9.135	8.157	17.785	16.761
2n.tr.	1.594	1.522	9.086	7.699	10.680	9.221	10.362	9.371	21.042	18.592
3r.tr.	895	833	6.060	6.069	6.955	6.902	9.846	8.006	16.801	14.908
4t.tr.	1.076	1.257	7.456	5.676	8.532	6.933	10.338	8.344	18.870	15.277
2003										
1r. tr.	1.016	756	8.265	6.583	9.281	7.339	11.699	7.918	20.980	15.257

Notes: fins a 1994 les dades inclouen reformes i ampliacions. No es comptabilitzen els habitatges públics en la seva totalitat.
Font: Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col.legis d'Aparelladors de Catalunya. Direcció General d'Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta RMB	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
1r.tr.2003/1r.tr.2002	–23,1	–41,8	12,8	–9,9
2n.sem.2002/2n.sem.2001	–18,6	–8,6	–4,8	–12,8
2002/2001	5,4	2,5	4,0	–10,2
2001/2000	–9,5	0,9	–18,8	10,9

El dinamisme que manté la construcció residencial al conjunt de Catalunya i en especial a les comarques més turístiques, obeeix bàsicament a la demanda de sostre residencial com a inversió aprofitant una conjuntura molt favorable dels tipus d'interès.

Vist el detall de les dades d'edificació residencial en procés de construcció, potser hauríem de relativitzar l'anàlisi que en aquestes mateixes pàgines del número anterior fèiem dels resultats moderadament expansius del nombre d'habitatges iniciats durant el 2002. Apostàvem perquè aquell increment no era res més que un repunt tècnic enmig d'un procés de moderació generalitzada de la construcció residencial. Les dades del primer trimestre d'enguany semblen desmentir-ho ja que recullen una notable diversitat de comportaments, amb davallades interanuals significatives a Barcelona i Barcelonès, que contrasten amb uns increments notables a la resta de la RMB i molt especialment a la segona corona. Els increments més espectaculars però, s'han produït a les comarques de Girona i Tarragona, amb el que sembla ser un nou impuls de la construcció de residències de temporada.

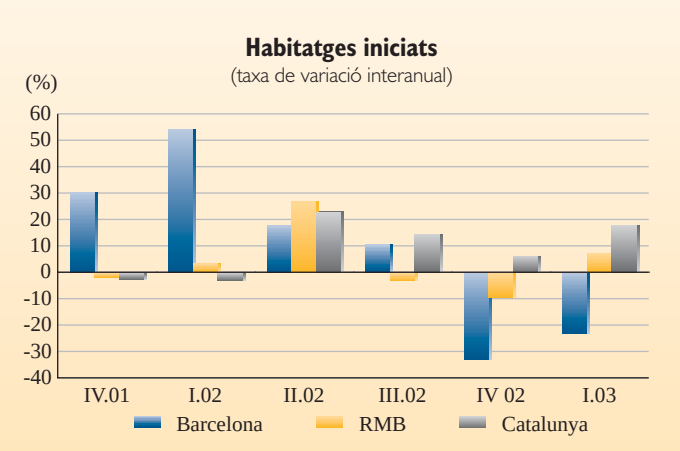

Els gairebé 21.000 habitatges iniciats a Catalunya durant el primer trimestre d'enguany representen un augment del 18% en comparació amb els iniciats un any abans. Si aquesta comparació es fa amb la dotació dels darrers dotze mesos l'increment és d'un 15,5%. Aquesta acusada tendència de fons, reforçada per l'augment del darrer semestre, sembla que ha tocat sostre. Les previsions apunten a un progressiu alentiment d'aquest creixement durant la segona meitat de l'any.

Habitatges iniciats als grans municipis de la RMB

	2002	1r.tr.2003	Variació(%) [1]
Barcelona	4.886	1.016	–10,1
l'Hospitalet de Llobregat	609	126	–1,0
Badalona	1.574	220	–2,4
Sabadell	2.503	891	47,8
Terrassa	3.041	501	21,8
Santa Coloma de Gramenet	414	87	63,7
Mataró	867	288	10,2
Cornellà de Llobregat	531	95	51,9
Sant Boi de Llobregat	388	135	9,3
el Prat de Llobregat	276	73	8,3
Rubí	841	349	11,7
Viladecans	252	85	–54,7
Granollers	252	69	21,1
Cerdanyola del Vallès	804	127	22,2
Total municipis grans	**17.238**	**4.062**	**10,8**
Total RMB	**34.817**	**9.281**	**5,2**
Total Catalunya	**74.498**	**20.980**	**15,5**

[1] Variació interanual dels darrers dotze mesos.
Font: Direcció General d'Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya.
Elaboració pròpia.

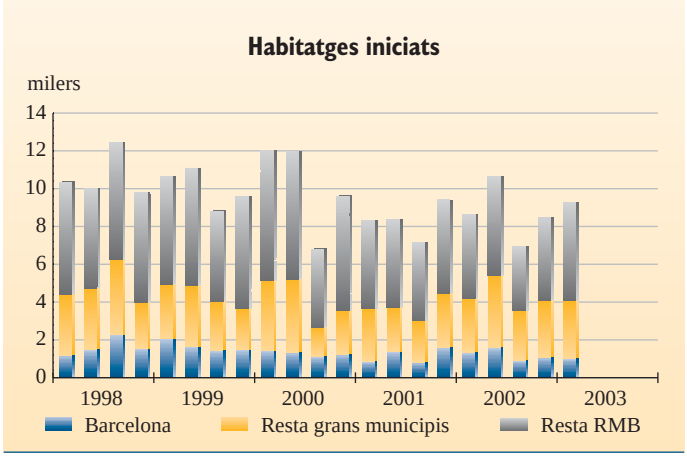

Tot i el repunt dels darrers dos trimestres, la dotació anual mitjana d'habitatges iniciats/1.000 habitants a les comarques metropolitanes és inferior a la del sexenni anterior amb l'excepció del Vallès Occidental.

A l'àmbit de la regió metropolitana, el creixement de l'oferta de sostre residencial en construcció durant els darrers dotze mesos s'ha repartit de manera relativament homogènia a tot el territori. El conjunt de les principals ciutats metropolitanes, en contrast amb la resta del territori català, ha més que doblat el creixement en termes relatius de la resta de municipis metropolitans. L'excepció més rellevant la constitueix Barcelona, que va concentrar la construcció de grans promocions uns trimestres abans, entre la segona meitat de 2001 i la primera meitat de 2002. Els darrers trimestres, l'obra pública i l'edificació no residencial han restat efectius i capacitat productiva a les empreses especialitzades en la construcció residencial.

Habitatges iniciats a les comarques de la RMB

	2001	2002	1r.tr.2003
Alt Penedès	1.560	1.174	370
Baix Llobregat	5.708	5.417	1.269
Barcelonès	6.824	7.613	1.460
Garraf	1.924	2.125	529
Maresme	4.341	3.807	1.218
Vallès Occidental	9.362	10.853	3.397
Vallès Oriental	3.690	3.828	1.038

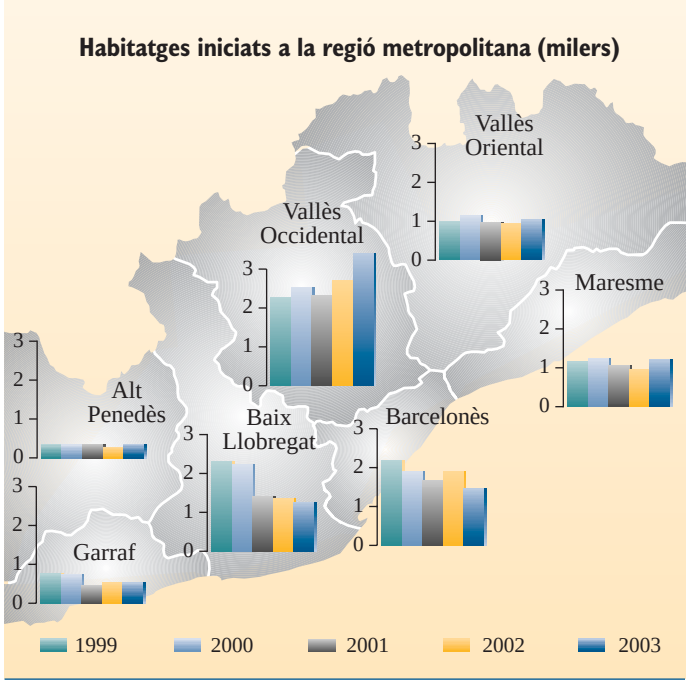

Nota: les dades són mitjanes trimestrals.

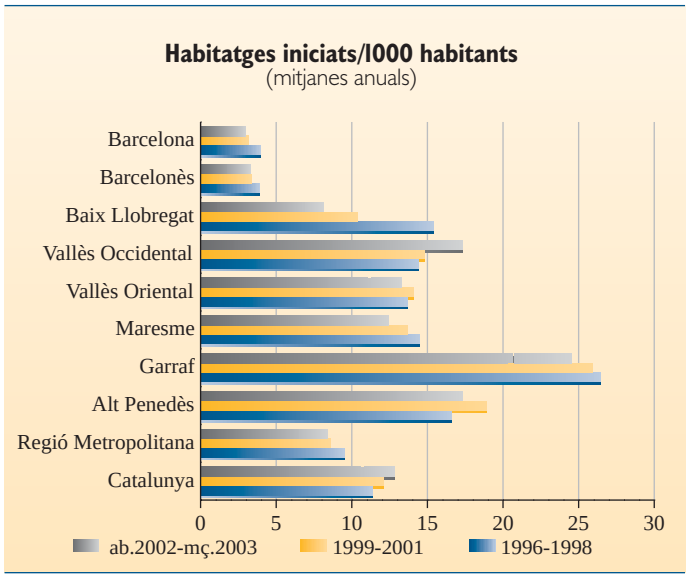

Habitatges iniciats i acabats a Barcelona

	Iniciats				Acabats			
	2001	2002	1r.tr.2003	Var (%)[1]	2001	2002	1r.tr.2003	Var (%) [1]
1. Ciutat Vella	582	314	77	-48,0	140	111	6	-42,5
2. l'Eixample	472	453	280	1,6	615	409	89	-20,2
3. Sants-Montjuïc	450	636	66	43,0	508	242	49	-47,4
4. Les Corts	125	111	69	-47,7	88	77	80	7,9
5. Sarrià-Sant Gervasi	290	125	111	-22,5	354	375	96	48,2
6. Gràcia	224	155	62	-4,8	154	162	25	-8,5
7. Horta-Guinardó	311	360	77	37,1	273	392	22	18,4
8. Nou Barris	365	713	70	61,9	99	614	8	101,3
9. Sant Andreu	322	833	90	-35,1	503	1.114	88	32,1
10. Sant Martí	1.470	1.175	111	-26,6	2.052	1.395	291	-41,0
Sense dades	23	11	3	-43,5	4	19	2	66,7
Barcelona	**4.634**	**4.886**	**1.016**	**-10,1**	**4.790**	**4.910**	**756**	**-11,8**

[1] Variació interanual dels darrers dotze mesos.

Projectes d'habitatges visats (Província de Barcelona)

Any	1r.trim	2n.trim	3r.trim	4t.trim	Total
			Nous		
1990	6.104	5.482	5.059	3.844	20.489
1991	5.521	5.558	4.728	5.763	21.570
1992	5.652	6.150	5.936	4.130	21.868
1993	4.959	6.826	4.803	6.142	22.730
1994	6.337	7.329	6.970	7.108	27.744
1995	7.547	6.801	10.154	6.382	30.884
1996	9.099	9.066	7.780	8.813	34.758
1997	10.894	11.518	10.238	13.205	45.855
1998	19.164	7.558	8.671	10.404	45.797
1999	12.731	14.656	12.290	12.195	51.872
2000	12.500	14.984	8.654	9.221	45.359
2001	10.912	10.876	9.585	10.398	41.771
2002	11.012	9.404	7.888	8.600	36.904
2003	11.943				
			Rehabilitats		
1996	652	1.202	1.006	1.316	4.176
1997	916	1.139	1.061	2.153	5.269
1998	1.807	952	1.242	1.542	5.543
1999	2.263	2.506	1.972	2.571	9.312
2000	2.219	2.411	1.677	1.692	7.999
2001	2.256	2.057	1.522	2.152	7.987
2002	2.007	2.035	1.819	2.162	8.023
2003	2.664				

Font: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Nous	Rehabilitats
1r.tr.2003/1r.tr.2002	12,2	8,5	32,7
2n.sem.2002/2n.sem.2001	–13,5	–17,5	8,4
2002/ 2001	–9,7	–11,7	0,5
2001 / 2000	–6,7	–7,9	–0,2

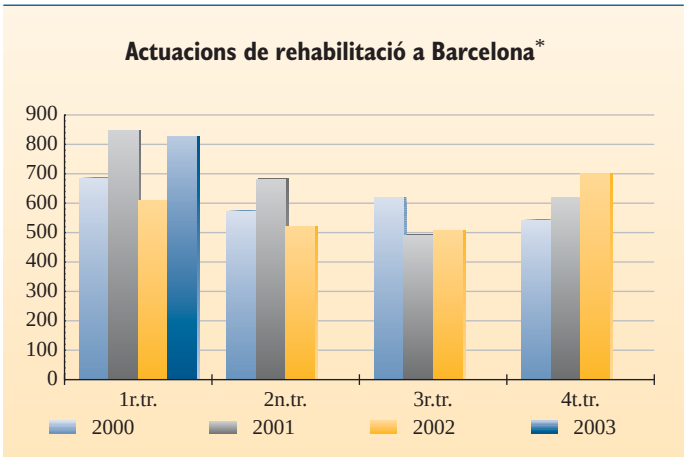

* Sol·licituds de subvenció presentades a la campanya "Barcelona posa't guapa"
Font: Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida.

Una ullada a la distribució territorial dels habitatges iniciats a Barcelona els darrers dotze mesos permet constatar la pèrdua de protagonisme de l'edificació residencial a Sant Martí, Sant Andreu i Ciutat Vella, a favor de Nou Barris, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó. Els districtes centrals de Gràcia i l'Eixample mantenen unes dotacions d'oferta residencial en construcció força estables.

En la mateixa tendència expansiva dels habitatges iniciats, els gairebé 12.000 projectes d'habitatges nous visats al conjunt de la província de Barcelona representen un increment interanual del 8,5%. Un augment relativament moderat atès que es produeix després de tres anys consecutius de descens. És especialment remarcable que després de dos anys d'estancament, augmenti de manera molt significativa el nombre de projectes de rehabilitació d'habitatges visats pel Col·legi d'Arquitectes. A Barcelona es detecta igualment un impuls del nombre d'actuacions de rehabilitació acollides als ajuts de la campanya "Barcelona posa't guapa".

Llicències d'obres

Sostre previst a les llicències d'obres majors aprovades

(m^2)

	Sostre nou							Reforma	
	Residencial	Aparcament	L. comercials	Oficines	Equip. i hotels	Indús. i altres	Total nou	i ampliació	Total[1]
1991	252.847	435.874	122.016	202.940	127.512	55.567	1.196.756	147.425	1.344.181
1992	192.105	278.695	110.557	86.292	82.541	50.917	801.107	194.087	995.194
1993	286.341	507.874	119.905	105.890	106.016	57.222	1.183.248	375.741	1.558.989
1994	230.622	355.673	70.140	14.975	58.245	30.403	760.058	243.554	1.003.612
1995	337.926	430.047	193.079	11.795	56.219	37.633	1.066.699	304.241	1.370.940
1996	298.914	202.588	86.594	19.358	39.660	16.612	663.726	325.598	1.080.468
1997	555.174	437.184	230.673	22.627	56.765	108.859	1.411.282	325.985	1.737.267
1998	579.302	281.106	102.442	16.277	91.198	73.465	1.143.790	422.608	1.566.398
1999	629.971	337.405	114.534	19.021	89.231	171.061	1.361.223	414.364	1.775.587
2000	475.622	273.148	102.670	19.227	119.069	147.632	1.137.368	413.722	1.551.090
2001	410.128	266.943	65.158	74.848	175.902	135.695	1.128.674	397.668	1.526.342
1r.tr.	124.324	63.652	18.268	4.156	26.980	37.438	274.818	105.879	380.697
2n.tr.	65.963	61.292	12.171	46.693	28.918	57.418	272.455	86.234	358.689
3r.tr.	106.356	58.798	12.313	0	8.463	19.840	205.770	91.758	297.528
4t.tr.	113.485	83.201	22.406	23.999	111.541	20.999	375.631	113.797	489.428
2002	477.922	348.268	53.747	136.709	306.840	106.302	1.429.788	391.157	1.820.945
1r.tr.	148.780	80.829	16.480	4.635	58.396	23.687	332.807	102.633	435.440
2n.tr.	83.783	48.014	7.708	1.907	47.413	16.745	205.570	93.532	299.102
3r.tr.	69.232	82.571	8.719	14.482	35.274	42.671	252.949	76.396	329.345
4t.tr.	176.127	136.854	20.840	115.685	165.757	23.199	638.462	118.596	757.058
2003									
1r.tr.	121.669	127.187	21.193	28.891	79.631	21.631	400.202	160.453	560.655

[1]A partir de 1996 canvia la classificació per usos i en els diferents epígrafs es comptabilitzen els usos assignats per plantes. El total recull la resta d'usos i per això pot ser superior al sostre nou més el de reforma i ampliació.
Les dades dels darrers dotze mesos de tots els quadres d'aquest apartat són provisionals.
Font (de totes les dades d'aquest apartat): Direcció d'Actuació Urbanística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Nou	Ref. i ampl.	Total
1r.tr.2003/1r.tr.2002	20,3	56,3	28,8
1r.tr.2002/1r.tr.2001	21,1	–3,1	14,4
2002 / 2001	26,7	–1,6	19,3
2001 / 2000	–0,8	–3,9	–1,6

Els més d'1,3 milions de m^2 de sostre previst a les llicències d'obres aprovades els darrers sis mesos permeten assegurar una certa continuïtat al ritme actual de producció del sector constructor a la ciutat.

Després de tancar el 2002 amb els volums anuals de sostre nou previst a les llicències d'obres més elevats d'ençà el 1990, durant el primer trimestre d'enguany s'ha mantingut el mateix impuls i els 400.000 m^2 de superfície de nova construcció contemplats en les corresponents llicències aprovades, i també els més de 160.000 m^2 de sostre sotmès a reforma i ampliació, superen àmpliament anteriors dotacions corresponents a un primer trimestre. Aquest explosiu començament d'any s'ha d'interpretar com la continuació dels volums irrepetibles del darrer trimestre de l'any passat. Tot fa pensar que a mesura que avanci l'any les taxes de creixement de la superfície prevista a les llicències aprovades seguiran una trajectòria de progressiva moderació.

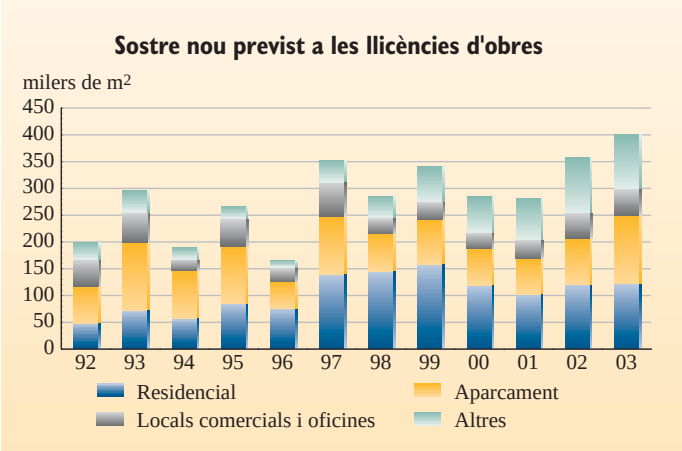

Nota: les dades de 2003 corresponen al primer trimestre, mentre que les anteriors són mitjanes trimestrals.

La distribució per usos del sostre de nova construcció confirma el protagonisme que manté el sostre residencial i especialment el destinat a aparcaments, en bona part directament lligat a aquell. La suma d'ambdues superfícies representa el 62% del total de nova construcció, un percentatge cinc punts superior al que representava pel conjunt de 2002. La resta d'usos, amb l'excepció del calaix de sastre que inclou com a segment més destacat el sostre industrial, tanca el trimestre amb unes previsions de producció superiors a les d'un any enrere.

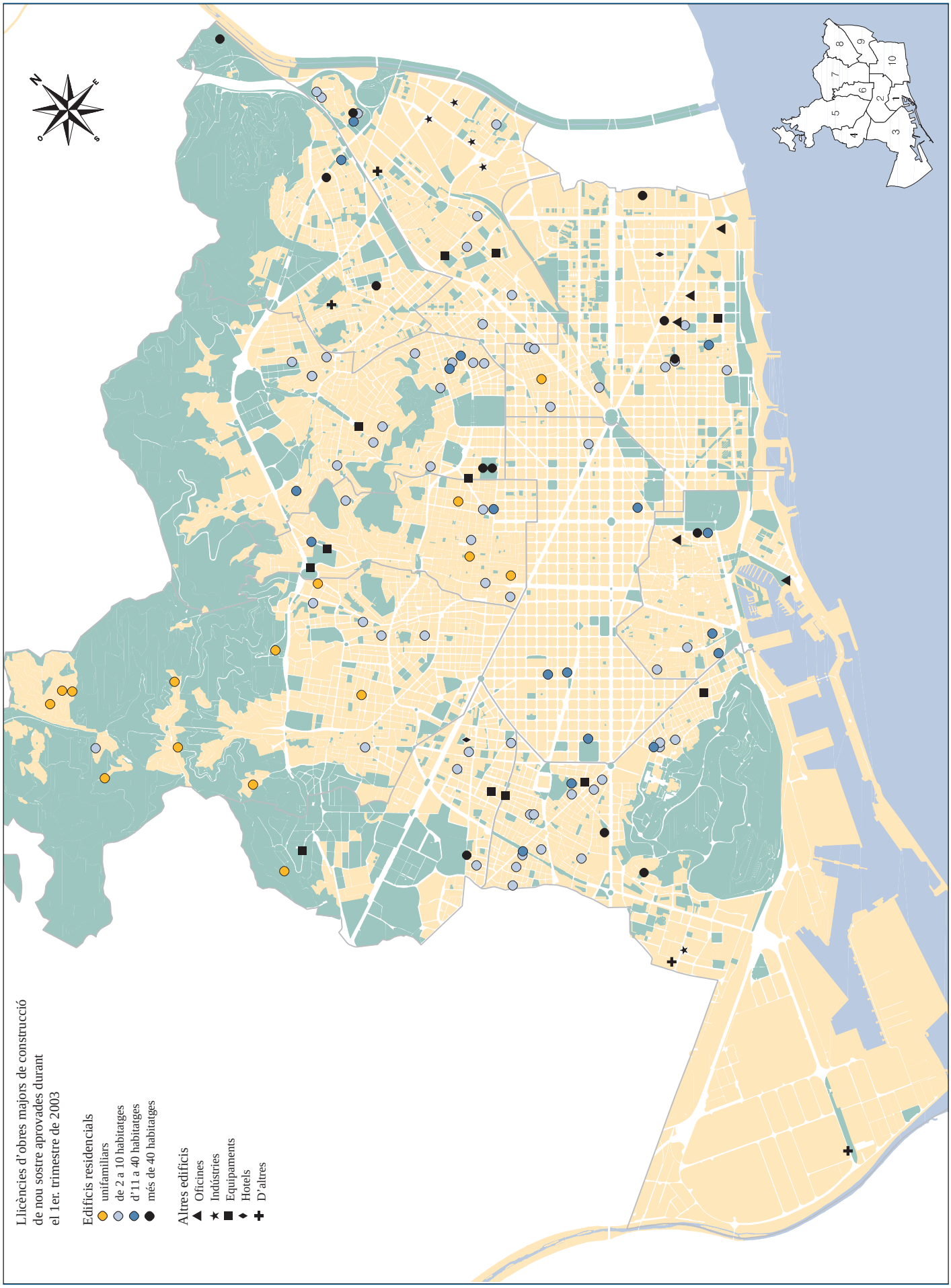

Elaboració: IdBC-IMI.

Habitatges i places d'aparcament

	Habitatges			Places
	Nous	Amp. i reforma	Total	d'aparcament
1992	1.815	98	1.913	11.499
1993	2.761	689	3.450	19.609
1994	2.483	349	2.832	14.202
1995	3.978	927	4.905	15.642
1996	3.348	1.053	4.401	6.521
1997	5.795	874	6.669	15.199
1998	6.112	1.297	7.409	10.336
1999	6.663	944	7.607	11.682
2000	5.005	899	5.904	10.676
2001	4.322	559	4.881	9.586
1r.tr.	1.305	96	1.401	2.309
2n.tr	607	190	797	1.902
3r.tr	1.137	94	1.231	2.624
4t.tr.	1.273	179	1.452	2.751
2002	5.024	837	5.861	10.812
1r.tr.	1.336	248	1.584	2.090
2n.tr	891	254	1.145	1.661
3r.tr.	932	97	1.029	2.871
4t.tr.	1.865	238	2.103	4.190
2003				
1r.tr.	1.669	152	1.821	4.595

	Habitatges		
Variació (%)	Nous	Ref. i ampl.	Total
1r.tr.2003 / 1r.tr.2002	24,9	–38,7	15,0
1r.tr.2002 / 1r.tr.2001	2,4	158,3	13,1
2002 / 2001	16,2	49,7	20,1
2001 / 2000	–13,6	–37,8	–17,3

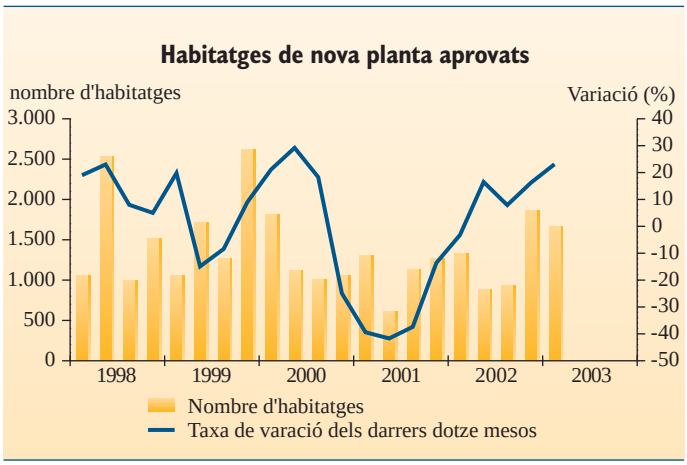

Els equipaments i hotels, amb gairebé 80.000 m² de superfície nova aprovada aquest començament d'any, es confirma un trimestre més com el segment no residencial més actiu de la ciutat en termes d'activitat constructiva. Igual que amb el sostre d'oficines, la dotació prevista aquest primer trimestre representa un increment molt notable en comparació amb la dotació del mateix període d'un any abans i alhora una davallada encara més significativa si es compara amb el trimestre anterior. Un indici de la indefinició de les expectatives amb les que operen actualment els inversors en aquests segments del mercat i especialment en el del sostre d'oficines. Un sector, igual que el del sostre comercial, afectat per problemes de demanda i de rendibilitat de la inversió.

Reprenent l'anàlisi de les dades de sostre residencial, les llicències d'obres majors contemplen la construcció de 1.821 habitatges –majoritàriament nous– i gairebé 4.600 places d'aparcaments, tant en edificis de nova construcció com soterrats en espais públic. Com ja s'ha apuntar en parlar de l'evolució esperada d'aquest segment de la construcció, la dotació d'habitatges es preveu que vagi a menys a mesura que avanci l'any. El creixement interanual del 25% registrat pel segment dels habitatges nous durant el primer trimestre és impensable que es pugui mantenir pel conjunt de l'any. Equival a planificar la construcció de més de sis mil habitatges nous/any, un volum comparativament elevat i que ja es va assolir durant la segona meitat dels noranta, durant la primera fase de l'actual cicle expansiu del mercat immobiliari. Actualment però, no sembla que es donin les condicions favorables, ni d'oferta ni de demanda, perquè es repeteixi.

Valors de taxació al mercat immobiliari residencial

Evolució dels valors de taxació

	Habitatge nou		Habitatge de 2a mà	
	Barcelona i àrea d'influèn.	Madrid i àrea d'influèn.	Barcelona i àrea d'influèn.	Madrid i àrea d'influèn.
		(€/m ²)		
1991	1.075	1.331	807	1.009
1992	910	1.107	784	987
1993	943	1.115	814	1.004
1994	987	1.159	852	1.015
1995	1.010	1.177	871	1.055
1996	1.028	1.172	893	1.076
1997	1.083	1.189	925	1.070
1998	1.205	1.246	991	1.088
1999	1.380	1.327	1.142	1.174
2000	1.607	1.527	1.338	1.342
2001	1.869	1.809	1.549	1.611
1r.tr.	1.788	1.717	1.476	1.499
2n.tr.	1.872	1.769	1.524	1.573
3r.tr.	1.855	1.861	1.577	1.652
4t.tr.	1.958	1.891	1.620	1.720
2002	2.150	2.216	1.781	1.964
1r.tr.	1.996	2.095	1.667	1.818
2n.tr.	2.126	2.121	1.737	1.883
3r.tr.	2.213	2.281	1.817	2.011
4t.tr.	2.265	2.367	1.903	2.144
2003				
1r.tr.	2.452	2.571	2.025	2.330

Font: Ministerio de Fomento.

Variació (%)	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència
	Habitatge nou	
1r.tr.2003 / 1r.tr.2002	22,9	22,7
2002/2001	15,1	22,5
2001/2000	16,1	18,5
	Habitatge de 2a mà	
1r.tr.2003 / 1r.tr.2002	21,4	28,2
2002/2001	15,0	21,9
2001/2000	16,0	20,0

Mentre es continua estenent l'abast de la discussió sobre si existeix o no bombolla immobiliària, els valors de taxació han repuntat de nou durant el primer trimestre de l'any. Un increment que respon a les expectatives finalment materialitzades de noves davallades dels tipus d'interès.

Quan ja es començava a donar per tancada la darrera fase alcista dels preus, el sector immobiliari ha iniciat l'any 2003 amb un nou rebrot dels preus que, aparentment, ha sorprès més els especialistes en el sector que el que es podria anomenar la demanda o la ciutadania en general. Per una banda, analistes, taxadors, agents immobiliaris i promotors semblen coincidir en què els preus han assolit un màxim a partir del qual sembla impossible que la demanda no es retregui.

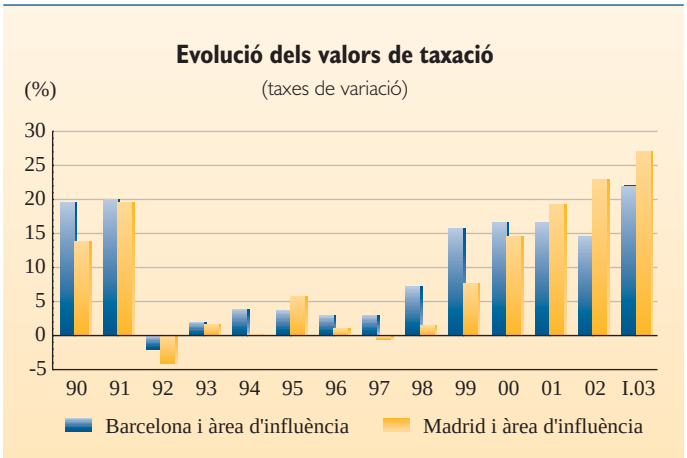

Si es considera el nivell actual dels tipus d'interès, els terminis mitjans dels crèdits sol·licitats i els imports mensuals mitjans dels rebuts, hi ha coincidència en que són molts els préstecs sol·licitats al límit del que permeten les actuals condicions d'ingressos de les famílies. Per això, no estranya que en una conjuntura d'alentiment del creixement com l'actual, se succeeixin els advertiments de les altes autoritats monetàries per adoptar precaucions davant d'un possible canvi de tendència dels tipus d'interès.

Per l'altra, els potencials compradors, simples espectadors o propietaris aliens al sector s'han instal·lat en una inèrcia ascendent, i descreuen dels persistents anuncis de fre que s'han projectat en els darrers anys perquè han estat lluny d'acomplir-se. En qualsevol cas –i amb la claríssima excepció dels que s'han d'incorporar al mercat per primer cop–, amb una estructura de tinència com la que es dóna actualment a Barcelona i a tota Espanya, hom evita pensar en les possibles repercussions d'una caiguda general dels preus.

En resum, una situació estranya en la que les discussions teòriques sobre la possible evolució dels preus que quotidianament s'obren pas als mitjans de comunicació xoquen amb els preus registrats, que mostren un augment generalitzat dels valors de taxació a tota Espanya, però especialment intens a Madrid i Barcelona i les respectives àrees d'influència. En concret, destaca l'augment del 28,2% registrat en el segment de segona mà a Madrid, on teòricament no hi ha l'escassetat crònica d'oferta que durant anys s'ha viscut a Barcelona. En el context de les ciutats espanyoles amb més de mig milió d'habitants, els augments estan al voltant o per sobre del 20%. Resta esperar a veure si aquests augments són l'última empenta abans de l'anunciat alentiment del creixement dels preus.

VII. Mercat de treball

Població activa, atur i contractació

Evolució de la població activa

Període	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya		
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones
4t.tr.1992	703.983	408.313	295.670	1.745.789	1.078.796	666.993	2.492.300	1.539.600	952.700
4t.tr.1993	695.445	392.369	303.076	1.832.178	1.100.148	732.030	2.573.700	1.549.800	1.023.900
4t.tr.1994	686.907	393.837	293.070	1.850.809	1.103.738	747.071	2.617.400	1.574.300	1.043.100
4t.tr.1995	678.369	376.385	301.984	1.871.244	1.104.763	766.481	2.663.500	1.580.600	1.082.900
4t.tr.1996	679.737	377.372	302.365	1.896.387	1.119.434	776.953	2.696.600	1.597.000	1.099.600
4t.tr.1997	676.063	369.574	306.489	1.881.223	1.110.390	770.833	2.691.000	1.590.600	1.100.400
4t.tr.1998	672.146	370.998	301.148	1.864.870	1.090.018	774.852	2.692.300	1.576.500	1.115.800
4t.tr.1999	670.120	364.476	305.644	1.856.450	1.073.253	783.197	2.686.700	1.552.500	1.134.200
4t.tr.2000	677.050	371.550	305.500	1.885.240	1.079.420	805.820	2.731.400	1.572.300	1.159.100
1r.tr.2001	717.700	392.990	324.710	2.023.500	1.171.450	852.050	2.972.900	1.729.000	1.243.900
2n.tr.2001	722.100	394.020	328.080	2.041.200	1.182.810	858.390	3.029.600	1.767.550	1.262.050
3r.tr.2001	723.000	392.150	330.850	2.042.500	1.189.800	852.700	3.048.200	1.775.920	1.272.280
4t.tr.2001	719.600	391.460	328.140	2.034.400	1.180.380	854.020	3.024.400	1.756.640	1.267.760
1r.tr.2002	723.000	394.310	328.690	2.040.100	1.192.900	847.200	3.032.700	1.774.900	1.257.800
2n.tr.2002	720.700	392.630	328.070	2.037.300	1.188.700	848.600	3.050.200	1.784.300	1.265.900
3r.tr.2002	727.630	398.140	329.490	2.071.700	1.209.000	862.700	3.092.800	1.808.400	1.284.400
4t.tr.2002	729.400	398.200	331.200	2.076.100	1.205.150	870.950	3.082.600	1.795.400	1.287.300
1r.tr.2003	737.300	401.360	335.940	2.095.200	1.215.140	880.060	3.118.400	1.813.000	1.305.400

Nota: El darrer canvi metodològic de l'EPA trenca la sèrie història a final del 2000. Les dades dels darrers trimestres són provisionals.
Font: Enquesta de Població Activa de l'INE per a Catalunya i estimació pròpia a partir d'aquesta mateixa font per a Barcelona i RMB.

Variació(%)	1r.tr.03/1r.tr.02	4t.tr.02/4t.tr.01	4t.tr.01/4t.tr.00
Barcelona			
Total actius	2,0	1,4	–1,9
Homes	1,8	1,7	–2,7
Dones	2,2	0,9	–0,8
RMB			
Total actius	2,7	2,0	–2,6
Homes	1,9	2,1	–1,3
Dones	3,9	2,0	–4,3

L'evolució de l'atur i del nombre d'ocupats durant els primers mesos d'enguany defineix una conjuntura del mercat de treball força positiva. Els volums de contractació laboral, però, hi posen el contrapunt.

Durant el primer quadrimestre d'enguany algunes de les variables més significatives del mercat de treball han evolucionat d'una manera força més positiva del que hom podia esperar atesa la situació de feblesa en què s'ha mogut l'activitat econòmica tant al conjunt del país com a la resta d'Europa. La majoria dels indicadors han tancat el primer terç de 2003 amb el ritme de creixement més vigorós del darrer any i mig. Una evolució que s'explica tant per l'efecte positiu que sobre les expectatives empresarials ha tingut l'acabament de la intervenció militar a l'Iraq –especialment perquè ha estat relativament curta i no ha provocat cap daltabaix en el mercat internacional del petroli– com per l'especial feblesa d'aquestes mateixes variables un any enrere, en plena ressaca de l'onze de setembre i a les portes de la invasió de l'Afganistan.

Taxes d'activitat i d'ocupació (Barcelona)

Període	Total	Homes	Dones
		Taxa d'activitat	
1996 (padró)	66,7	77,7	56,3
4t.tr.1998	68,5	79,7	58,5
4t.tr.1999	68,7	78,1	60,1
4t.tr.2000	69,5	79,5	60,3
4t.tr.2001	70,5	80,0	62,3
1r.tr.2002	71,3	80,3	63,1
2n.tr.2002	71,2	80,5	62,6
3r.tr.2002	72,0	81,7	62,8
4t.tr.2002	72,5	82,3	63,1
1r.tr.2003	72,6	82,6	63,1
		Taxa d'ocupació	
1996 (padró)	52,9	64,3	42,2
4t.tr 1998	57,7	70,7	46,1
4t.tr.1999	59,5	70,2	49,7
4t.tr.2000	62,3	72,4	53,1
4t.tr.2001	62,5	73,2	53,3
1r.tr.2002	62,6	72,1	54,0
2n.tr.2002	63,3	73,4	53,9
3r.tr.2002	63,7	74,2	53,7
4t.tr.2002	64,1	73,2	55,3
1r.tr.2003	64,0	73,8	54,7

Nota: Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.
Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

Evolució de l'atur registrat

Període	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya		
	Total	Masculí	Femení	Total	Masculí	Femení	Total	Masculí	Femení
31 des. 1992	69.491	32.795	36.696	205.248	94.980	110.268	278.456	126.661	151.795
31 des. 1993	86.336	44.246	42.090	259.753	132.910	126.843	355.816	179.614	176.202
31 des. 1994	86.918	45.129	41.789	247.577	125.478	122.099	330.275	164.025	166.250
31 des. 1995	76.068	38.808	37.260	220.883	109.646	111.237	296.648	143.853	152.795
31 des. 1996	66.625	33.273	33.352	202.994	99.511	103.483	275.615	131.979	143.636
31 des. 1997	58.864	28.026	30.838	177.369	82.619	94.750	240.659	109.044	131.725
31 des. 1998	49.940	22.837	27.103	145.791	64.634	81.157	198.311	85.111	113.200
31 des. 1999	44.171	19.944	24.227	127.162	54.890	72.272	174.175	72.233	101.942
31 des. 2000	40.889	18.024	22.865	119.470	50.426	69.044	166.994	67.930	99.064
31 març 2001	41.419	18.263	23.156	121.903	50.994	70.909	167.776	67.532	100.244
30 juny 2001	41.196	18.008	23.188	122.296	50.887	71.409	162.442	65.426	97.016
30 set. 2001	42.527	18.760	23.767	128.499	54.332	74.167	171.469	70.225	101.244
31 des. 2001	43.277	19.781	23.496	133.863	59.064	74.799	186.841	79.136	107.705
31 març 2002	45.584	21.085	24.499	139.346	61.803	77.543	190.185	81.106	109.079
30 juny 2002	46.375	21.044	25.331	140.276	60.778	79.498	187.556	78.536	109.020
30 set. 2002	46.886	21.276	25.610	143.393	62.684	80.709	193.341	81.654	111.687
31 des. 2002	46.429	21.690	24.739	145.982	65.203	80.779	203.532	87.551	115.981
31 març 2003	47.221	22.129	25.092	146.435	64.844	81.591	201.694	85.942	115.752
30 abril 2003	46.285	21.585	24.700	143.382	63.372	80.010	194.413	83.056	111.357

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Variació(%)	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01	ds.01/ds.00
Barcelona			
Total	1,2	7,3	5,8
Masculí	2,5	9,7	9,7
Femení	0,2	5,3	2,8
RMB			
Total	2,6	9,1	12,0
Masculí	2,7	10,4	17,1
Femení	2,6	8,0	8,3

Les taxes de creixement interanual de la població activa durant el primer trimestre –2,7% a la regió metropolitana i 2,8% a Catalunya– superen àmpliament les registrades un any abans i també els increments anuals anteriors al darrer canvi metodològic de l'EPA (2001) i més concretament del període 1994-2000, fortament expansiu pel que fa a creació d'ocupació. D'això es desprèn que el fort increment d'aquest primer trimestre incorpora encara un elevat component de regularització de població activa, especialment immigrada, que abans del 2001 era pràcticament opaca a l'EPA. Lògicament, una part important de l'increment de les taxes d'activitat té la seva raó d'ésser en aquest procés regularitzador, bàsicament perquè el percentatge d'inactius entre els nous immigrants és inferior al dels autòctons.

Un fet a destacar és que pràcticament sense excepcions als diferents àmbits territorials considerats, els augments de població activa més significatius en termes relatius durant el primer trimestre de 2003 han correspost al col·lectiu femení. A més de l'impacte de la immigració, en aquest cas sembla que es tracta de la reincorporació d'efectius que havien sortir del mercat de treball a final del 2001 i començament del 2002, un període més aviat difícil pel que fa a les expectatives de trobar feina. Només cal recordar que l'atur creixia a un ritme proper al 15% anual.

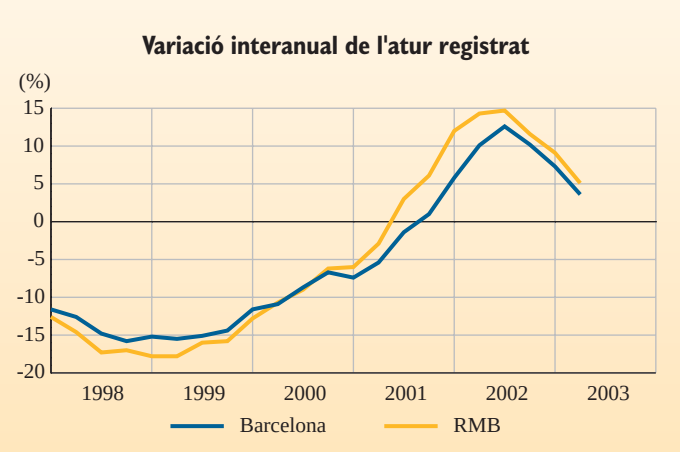

Tendència a l'estancament del nombre d'actius desocupats, especialment entre els residents a la ciutat central.

El fort ritme de creixement de les xifres de desocupació de la primera meitat de 2002 és a la base de la igualment notable millora que aquestes mateixes xifres mostren a partir del passat mes d'abril, quan ja incorporen l'efecte de la Setmana Santa sobre l'ocupació terciària. D'alguna manera, la tendència que segueix actualment l'atur cap a un escenari d'estabilització del nombre dels seus efectius respon a la sensació de què el pitjor de la crisi d'expectatives sobre l'evolució de l'economia mundial –encetada a mitjan del 2000 i agreujada a partir de la tragèdia de l'11S– ja ha passat. És improbable però, que aquesta trajectòria es mantingui a mitjà termini sense un revifament del creixement econòmic.

Evolució de l'atur registrat segons edat i sector d'activitat

Període	<25 anys	25-44	45 i més	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	S.o.a.
				Barcelona				
31 des. 1993	18.432	44.139	23.765	143	28.785	5.567	46.312	5.529
31 des. 1994	16.806	42.473	27.639	186	28.922	5.183	45.611	7.016
31 des. 1995	11.121	37.057	27.890	176	23.658	4.535	40.906	6.793
31 des. 1996	9.255	31.256	26.114	179	18.554	3.946	36.435	7.511
31 des. 1997	7.584	28.243	23.037	190	14.196	3.259	34.114	7.105
31 des. 1998	5.113	23.535	21.292	197	11.859	2.590	29.793	5.501
31 des. 1999	3.488	20.141	20.542	203	10.032	2.330	27.103	4.503
31 des. 2000	2.993	18.733	19.163	144	8.571	2.231	26.199	3.744
31 març 2001	3.323	18.905	19.191	136	8.299	2.229	27.235	3.520
30 juny 2001	3.162	19.044	18.995	117	8.245	2.213	27.174	3.452
30 set. 2001	3.564	19.917	19.046	122	8.465	2.410	27.909	3.621
31 des. 2001	3.644	20.158	19.475	135	8.559	2.544	28.427	3.612
31 març 2002	4.198	21.459	19.927	122	8.588	2.576	30.550	3.748
30 juny 2002	4.544	21.850	19.981	120	8.363	2.638	31.064	4.190
30 set. 2002	4.818	22.099	19.969	109	8.435	2.681	31.322	4.339
31 des. 2002	4.551	21.786	20.092	195	8.303	2.631	31.083	4.217
31 març 2003	4.922	22.077	20.222	219	8.087	2.705	31.875	4.335
30 abril 2003	4.750	21.470	20.065	237	8.032	2.670	31.052	4.294
				Regió Metropolitana				
31 des. 1993	73.260	124.755	61.738	875	105.867	24.933	108.209	19.869
31 des. 1994	61.345	122.468	63.764	969	96.656	21.921	104.999	23.032
31 des. 1995	44.857	109.859	66.167	920	80.441	19.440	97.275	22.807
31 des. 1996	38.954	98.040	66.000	875	67.857	17.991	92.253	24.018
31 des. 1997	30.720	86.909	59.740	963	54.737	14.641	86.387	20.641
31 des. 1998	20.294	70.991	54.506	791	45.563	10.684	74.018	14.735
31 des. 1999	13.256	61.780	52.126	640	38.184	9.425	67.401	11.512
31 des. 2000	12.647	57.866	48.957	483	34.216	9.217	65.996	9.558
31 març 2001	13.785	58.852	49.266	493	33.707	8.993	69.500	9.210
30 juny 2001	13.736	59.482	49.078	445	34.037	9.244	69.212	9.358
30 set. 2001	15.485	62.973	50.041	452	36.129	10.335	71.856	9.727
31 des. 2001	16.229	65.282	52.352	491	37.302	11.208	74.875	9.987
31 març 2002	17.393	68.040	53.913	484	37.437	11.403	79.713	10.309
30 juny 2002	17.502	68.266	54.508	452	36.378	11.419	80.292	11.735
30 set. 2002	18.723	69.638	55.032	462	37.334	12.060	81.569	11.968
31 des. 2002	18.219	71.208	56.555	575	38.186	12.182	83.401	11.638
31 març 2003	18.800	70.832	56.803	584	36.938	11.845	85.331	11.737
30 abril 2003	18.054	69.029	56.299	581	36.623	11.706	82.883	11.589
				Catalunya				
31 des. 2002	26.621	99.055	77.856	1.333	52.643	17.581	116.752	15.223
30 abril 2003	25.664	92.991	75.758	1.329	50.492	16.700	110.838	15.054

Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

	Barcelona		RMB	
Variació (%)	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01	ab.03/ab.02	ds.02/ds.01
<25 anys	14,5	24,9	5,7	12,3
25-44 anys	–0,4	8,1	1,2	9,1
45 i més	0,3	3,2	3,5	8,0
Primari	85,2	44,4	18,1	17,1
Indústria	–5,6	–3,0	–1,2	2,4
Construcció	3,2	3,4	2,1	8,7
Serveis	1,2	9,3	3,4	11,4
S.o.a.	12,4	16,7	10,5	16,5

Malgrat el canvi de tendència protagonitzat per l'atur registrat, el nombre d'actius actualment desocupats continua sent notablement superior al dels darrers mínims assolits en diferents moments del bienni 2000-2001. A Barcelona, aquest diferencial es pot quantificar en uns cinc mil efectius, aproximadament un 13% més. Un percentatge que a la resta de l'entorn metropolità i de Catalunya gairebé es duplica. Per sexes, l'evolució més recent sembla corregir el desequilibri registrat els darrers anys, quan l'atur registrat masculí creixia força més que el femení. Una evolució que possiblement s'hagi d'explicar pel diferent impacte que l'empitjorament de les expectatives d'ocupació ha tingut sobre ambdós col·lectius.

Taxes d'atur registrat

Període	Barcelona			RMB			Catalunya			Espanya
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
31 des. 1991	9,3	6,6	13,3	11,1	7,0	17,8	11,0	6,8	17,1	15,6
31 des. 1992	9,9	8,0	12,4	11,8	8,8	16,5	11,2	8,2	15,9	15,4
31 des. 1993	12,4	11,3	13,9	14,2	12,1	17,3	13,8	11,6	17,2	17,6
31 des. 1994	12,7	11,5	14,3	13,4	11,4	16,3	12,6	10,4	15,9	16,5
31 des. 1995	11,3	10,3	12,3	11,8	9,9	14,5	11,1	9,1	14,1	15,1
31 des. 1996	9,8	8,8	11,0	10,7	8,9	13,3	10,2	8,3	13,1	13,8
31 des. 1997	8,7	7,6	10,1	9,4	7,4	12,3	8,9	6,9	12,0	12,8
31 des. 1998	7,4	6,2	9,0	7,8	5,9	10,5	7,4	5,4	10,1	11,0
31 des. 1999	6,6	5,5	7,9	6,8	5,1	9,2	6,5	4,7	9,0	9,7
31 des. 2000	6,0	4,9	7,5	6,3	4,7	8,6	6,1	4,3	8,5	9,2
31 març 2001	5,8	4,6	7,1	6,0	4,4	8,3	5,6	3,9	8,1	9,0
30 juny 2001	5,7	4,6	7,1	6,0	4,3	8,3	5,4	3,7	7,7	8,2
30 set 2001	5,9	4,8	7,2	6,3	4,6	8,7	5,6	4,0	8,0	8,3
31 des. 2001	6,0	5,1	7,2	6,6	5,0	8,8	6,2	4,5	8,5	8,7
31 març 2002	6,3	5,3	7,5	6,8	5,2	9,2	6,3	4,6	8,7	9,1
30 juny 2002	6,4	5,4	7,7	6,9	5,1	9,4	6,1	4,4	8,6	8,6
30 set. 2002	6,4	5,3	7,8	6,9	5,2	9,4	6,3	4,5	8,7	8,6
31 des. 2002	6,4	5,4	7,5	7,0	5,4	9,3	6,6	4,9	9,1	9,1
31 març 2003	6,4	5,5	7,5	7,0	5,3	9,3	6,5	4,7	8,9	9,2
30 abril 2003	6,3	5,4	7,4	6,8	5,2	9,1	6,2	4,6	8,5	8,9

Nota: El canvi metodològic de l'EPA implica també un trencament de la sèrie de les taxes d'atur. Les darreres dades són provisionals
Font: Elaboració pròpia amb dades de les OTG, INEM i EPA.

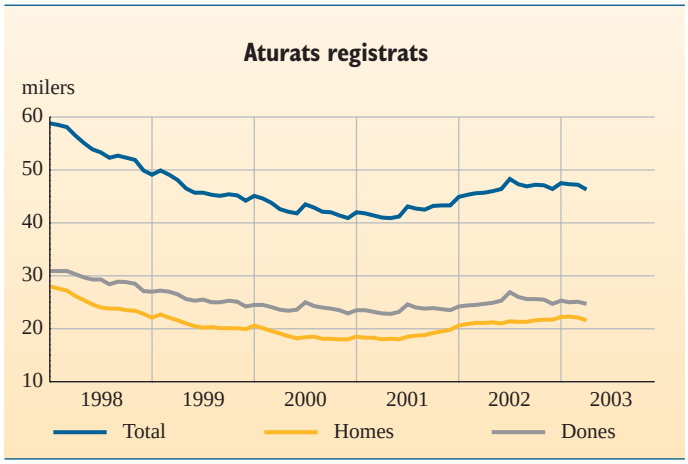

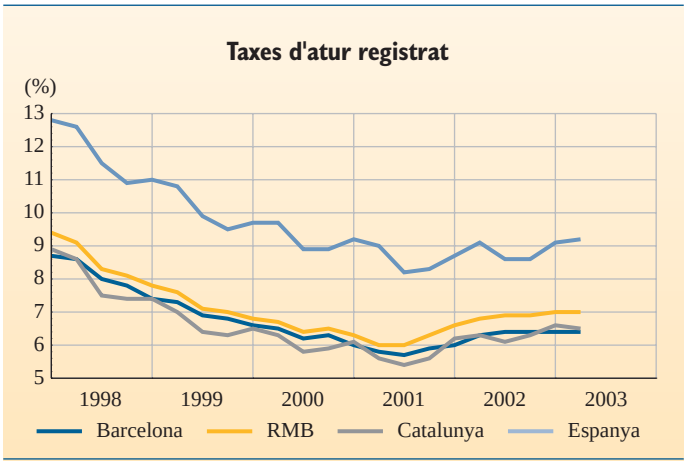

Els senyals d'incipient millora de la situació del mercat de treball que avancen les dades d'atur registrat reflecteixen impactes d'intensitat desigual sobre els diferents col·lectius.

L'alentiment dels ritmes de generació de nous llocs de treball aquests darrers tres anys ha afectat especialment els actius sense experiència que busquen una primera ocupació –bàsicament gent jove– i aquells que després d'un període més o menys llarg d'inactivitat intenten reincorporar-se al mercat de treball. Això pot explicar que tot i que la millora relativa de les xifres d'atur és generalitzable a la majoria dels segments d'edat, els joves en són, ara per ara, els menys beneficiats. Contràriament, l'evolució del nombre d'efectius del col·lectiu en atur d'entre 25 i 44 anys ha registrat una notable davallada durant el primer terç d'enguany, situant-se pràcticament en els nivells d'un any enrere.

Per sectors econòmics, l'evolució més positiva en termes relatius segons aquestes dades és la dels ex-treballadors industrials. Deixant de banda petites diferències d'intensitat, el més rellevant és que el nivell actual de desocupació al sector és igual o lleument inferior a l'existent un any enrere. Una evolució que es produeix tot i que la conjuntura actual de l'activitat manufacturera catalana no és especialment favorable. Alhora, el dinamisme de la construcció com a generador de llocs de treball no és suficient per capgirar l'evolució de les xifres d'atur. Una situació similar a la que afecta al conjunt dels serveis i que, en part, s'explica, igual que en la construcció, per la dificultat de consolidar els nombrosos llocs de treball creats o regularitzats per aquestes activitats els darrers anys de refredament de l'economia.

Distribució dels contractes registrats

Període	Total	Temporals	Indefinits
		Barcelona	
1992	368.500	—	—
1993	268.898	—	—
1994	319.814	299.179	20.635
1995	421.277	393.713	27.564
1996	492.431	464.842	27.589
1997	568.954	508.653	60.301
1998	679.546	590.539	89.007
1999	791.822	675.673	116.149
2000	800.509	686.434	114.075
2001	771.212	651.648	119.564
1r.tr.	204.647	173.520	31.127
2n.tr.	190.518	157.618	32.900
3r.tr.	160.891	137.886	23.005
4r.tr.	215.156	182.624	32.532
2002	714.928	607.874	107.054
1r.tr.	191.833	160.631	31.202
2n.tr.	179.482	151.790	27.692
3r.tr.	161.963	139.934	22.029
4t.tr.	181.650	155.519	26.131
2003			
1r.tr.	179.376	151.620	27.756
		Regió Metropolitana	
2000	1.587.907	1.380.088	207.819
2001	1.551.420	1.331.502	219.918
2002	1.467.304	1.261.795	205.509
1r tr. 2003	385.328	328.858	56.470

Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona per a totes les dades referides a la ciutat. Departament de Treball de la Generalitat per a la resta.

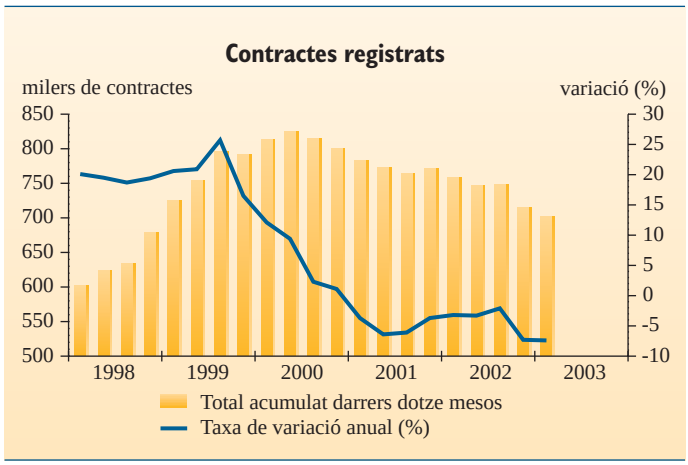

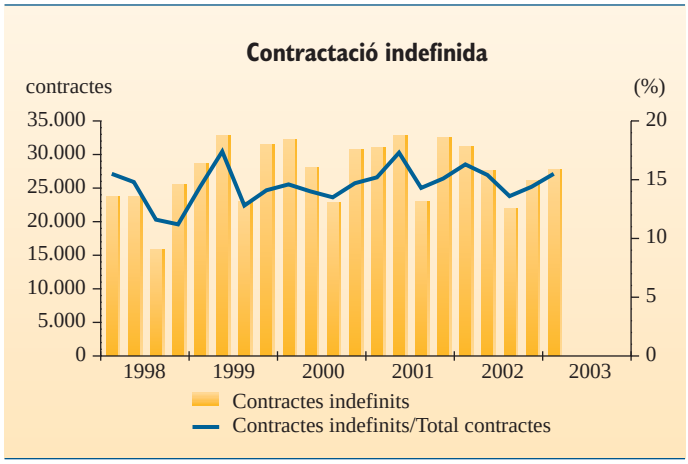

Variació	1r.tr.03/1r.tr.02	2002/2001	2001/2000
Barcelona			
Total contractes	–6,5	–7,3	–3,7
Temporals	–5,6	–6,7	–5,1
Indefinits	–11,0	–10,5	4,8

En consonància amb l'alentiment de l'expansió de l'atur, i molt especialment gràcies a l'increment de les xifres de població activa estimada, les taxes d'atur comencen a flexionar a la baixa després d'un començament d'any força apàtic pel que fa a aquest indicador. Amb valors de l'ordre del 6,2-6,3% per a les taxes d'atur de Barcelona i Catalunya i mig punt més per al conjunt de la regió metropolitana, els nivells actuals superen en unes vuit dècimes els mínims assolits ara fa tot just dos anys. Com és habitual i no s'observen canvis al respecte, el diferencial d'aproximadament dos punts relatius existent entre les taxes d'atur masculina i femenina a Barcelona pràcticament es duplica a la resta del país.

La contractació laboral durant el primer terç d'enguany ha evolucionat seguint la trajectòria descendent amb la que va acabar l'any passat.

Reprenent la idea avançada a l'inici d'aquest comentari, la relativa millora de la conjuntura del mercat laboral que sembla deduir-se de l'augment del nombre d'actius afiliats a la Seguretat Social i del descens de l'atur registrat del primer quadrimestre no es veu recolzada per una evolució relativament semblant dels volums de contractació. I és que el total de contractes laborals formalitzats durant el primer quadrimestre d'enguany –gairebé un quart de milió a Barcelona i una quantitat semblant a la resta de la regió metropolitana– no aconsegueix contrarestar la tendència descendent mantinguda durant els darrers dos anys.

Contractes segons tipologia i sexe

Contractes	Total	Homes	Dones
		1r.tr.2003	
Indefinits	27.756	14.302	13.454
—a temps parcial	4.759	1.918	2.841
—ordinaris	7.135	4.644	2.491
—incentivats	4.018	1.591	2.427
—convertits en indefinits	11.458	6.022	5.436
—resta	386	127	259
Temporals	151.620	73.144	78.476
—a temps parcial	43.974	15.959	28.015
—obra o servei	36.356	23.773	12.583
—eventuals	50.694	27.022	23.672
—interinitat	16.630	4.334	12.296
—formació i pràctiques	2.207	1.088	1.119
—resta	1.759	968	791
		2002	
Indefinitis	107.054	54.749	52.305
—a temps parcial	18.843	7.218	11.625
—ordinaris	27.817	18.521	9.296
—incentivats	16.674	6.336	10.338
—convertits en indefinits	42.658	22.184	20.474
—resta	1.062	490	572
Temporals	607.874	291.778	316.096
—a temps parcial	186.462	66.575	119.887
—obra o servei	144.168	91.142	53.026
—eventuals	188.978	102.654	86.324
—interinitat	62.675	18047	44.628
—formació i pràctiques	8.113	4132	3.981
—resta	17.478	9228	8.250

	Homes		Dones	
Variació (%)	Indefinits	Temporals	Indefinits	Temporals
1r.tr.03/1r.tr.02	–11,2	–4,5	–10,9	–6,6
2n.sem.02/2n.sem.01	–11,2	–5,3	–15,3	–10,0
2002/2001	–9,8	–5,7	–11,1	–7,7
2001/2000	–0,9	–5,8	11,5	–4,4

El persistent descens de la contractació laboral adquireix un aspecte força preocupant pel fet que per segon any consecutiu el retrocés més intens el suporta la contractació indefinida. Tot i que el ritme de davallada del primer terç de 2003 ha estat força més moderat que el del conjunt de 2002, són molts els indicis que fan pensar que aquesta evolució descendent de la contractació indefinida es mantindrà força inalterable el que resta d'any. La mitjana mensual de gairebé deu mil nous contractes indefinits registrats a Barcelona l'any 2001 –darrer màxim històric– es veu reduït aquest començament d'any a poc més de 8.500. Un obstacle més en l'objectiu de reduir la precarietat dels nous llocs de treball.

Contractes temporals segons durada en mesos

Període	<1	1-6	6-18	>18	Indeterm.
1998	181.707	185.769	18.842	575	203.646
1999	181.463	212.914	22.130	641	258.525
2000	157.060	224.495	24.034	630	280.215
2001	149.286	221.236	23.690	724	256.712
1r.tr.	37.894	56.907	5.860	167	72.692
2n.tr.	37.386	53.777	4.809	119	61.527
3r.tr.	34.174	49.440	4.669	181	49.422
4t.tr.	39.832	61.112	8.352	257	73.071
2002	146.727	189.843	42.186	1.302	227.816
1r.tr.	27.005	36.468	26.162	204	70.792
2n.tr.	39.257	51.415	4.706	210	56.202
3r.tr.	38.931	48.722	4.410	409	47.462
4t.tr.	41.534	53.238	6.908	479	53.360
2003					
1r.tr.	47.018	44.758	6.257	547	53.040

L'elevat grau d'incertesa que l'escena internacional ha projectat sobre la presa de decisions empresarials podria explicar tant la davallada de la contractació indefinida com l'increment dels contractes temporals de menys durada.

Una mirada més detallada de l'evolució de la contractació laboral posa de relleu que la retallada d'aquest començament d'any afecta pràcticament per igual tant les dones com els homes. Tampoc s'observen biaixos significatius lligats a la duració dels contractes. Pel que fa a l'assignació dels nous contractes, la distribució corresponent al primer trimestre no s'allunya especialment de les grans línies definides pel conjunt de l'any passat. Així, mentre el col·lectiu masculí aconsegueix superar lleument la cota del 50% en la captació de contractes indefinits, les dones ocupen aquesta situació lleument destacada en la contractació temporal. Gràcies als contractes a temps parcial i als d'interinitat.

La creixent desconfiança del món empresarial en l'evolució a curt termini dels seus negocis pot ajudar a entendre que, trencant la tònica dels darrers tres anys, s'hagi optat massivament pels contractes temporals de menys durada. Per sectors, la construcció confirma el seu dinamisme augmentant el nombre de contractacions indefinides en relació amb el mateix període d'anys anteriors. Un exemple que no han seguit la resta de sectors ni tan sols en el segment de la contractació temporal.

Ocupació

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

Període	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
31 des. 1991	767.767	1.362.510	1.804.920				930.000	1.730.720	2.354.200
31 des. 1992	735.427	1.318.814	1.753.094			*423.000*	901.000	1.717.270	2.341.300
31 des. 1993	680.265	1.223.867	1.631.986			*422.700*	839.000	1.633.640	2.234.300
31 des. 1994	659.431	1.232.726	1.660.670			*433.800*	833.100	1.589.770	2.195.000
31 des. 1995	663.865	1.263.463	1.705.443			*442.280*	827.500	1.626.660	2.252.000
31 des. 1996	674.151	1.300.405	1.756.657	113.356	*296.760*	*448.400*	836.000	1.658.930	2.295.200
31 des. 1997	706.616	1.375.197	1.857.480	112.956	*298.540*	*449.000*	864.000	1.729.200	2.394.130
31 des. 1998	745.462	1.469.393	1.981.904	117.395	309.770	465.938	902.000	1.826.050	2.527.500
31 des. 1999	780.195	1.560.326	2.116.196	114.784	314.113	472.666	927.500	1.917.040	2.673.180
31 des. 2000	820.913	1.651.332	2.224.486	115.126	319.566	481.851	968.400	2.010.380	2.788.130
31 març 2001	828.736	1.678.320	2.273.032	114.858	320.231	483.386	976.355	2.040.290	2.847.110
30 juny 2001	836.894	1.699.826	2.332.389	114.940	321.617	488.194	986.220	2.068.200	2.903.000
30 set. 2001	822.726	1.673.039	2.291.692	114.290	320.865	488.209	970.630	2.035.300	2.854.700
31 des. 2001	832.548	1.685.863	2.284.506	113.571	319.115	482.966	978.130	2.035.110	2.848.660
31 març 2002	830.064	1.695.911	2.320.342	114.217	323.099	489.790	977.620	2.059.480	2.891.650
30 juny 2002	840.016	1.715.994	2.367.317	114.680	325.959	495.893	988.185	2.090.100	2.947.510
30 set. 2002	830.494	1.694.136	2.351.176	114.342	325.793	496.481	978.670	2.062.230	2.933.220
31 des. 2002	841.322	1.704.468	2.347.764	115.199	328.327	498.026	988.320	2.069.810	2.929.330
31 març 2003	845.466	1.722.189	2.384.382	115.701	330.700	502.026	993.270	2.092.190	2.970.000

Notes: Les dades d'autònoms en cursiva són mitjanes anuals. Les del Total d'afiliats són estimacions pròpies.
Font: (per a tot l' apartat): Departament de Treball de la Generalitat i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	3l març 2003/ 3l març 2002	3l des. 2002/ 3l des. 2001	3l des. 2001/ 3l des. 2000
Afiliats R.G.			
— Barcelona	1,9	1,1	1,4
— RMB	1,5	1,1	2,1
— Catalunya	2,8	2,8	2,7
Autònoms			
— Barcelona	1,3	1,4	–1,4
— RMB	2,4	2,9	–0,1
— Catalunya	2,5	3,1	0,2

Les altes d'actius a la Seguretat Social comencen l'any amb un dinamisme que supera el creixement efectiu dels volums d'ocupació.

Les dades disponibles d'afiliats en actiu al sistema de la Seguretat Social mostren que el primer trimestre d'enguany ha estat més expansiu del que era previsible donada l'atonia mostrada pel creixement de l'activitat econòmica al conjunt del país. Un ritme de creixement condicionat per una conjuntura internacional plena d'incerteses com a conseqüència de la crisi de l'Iraq i per unes expectatives poc favorables pel que fa a l'economia europea. Sigui com sigui, el nombre d'ocupats afiliats a la Seguretat Social en acabar el primer trimestre havia augmentat un 2,7% en relació amb un any enrere. Una taxa de creixement equivalent a la registrada els dos trimestres anteriors –segona meitat de 2002– i superant en més d'un punt l'assolida un any abans.

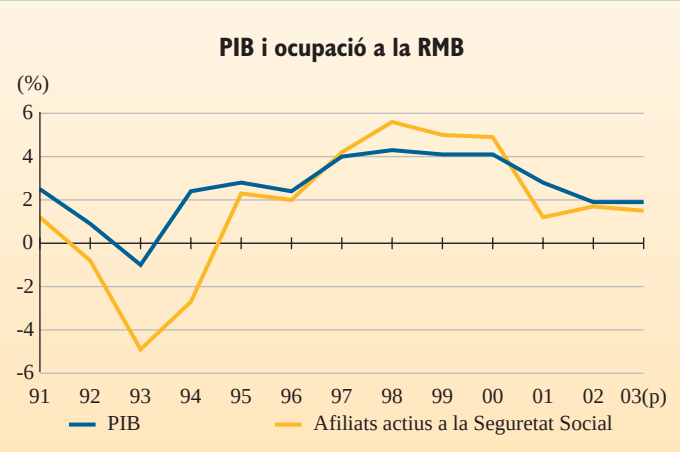

Aquesta trajectòria dels nivells d'ocupació a Catalunya definida pels corresponents increments interanuals de les afiliacions a la Seguretat Social és comparable a la registrada a la regió metropolitana i a Barcelona, encara que moderant les taxes de variació. A partir de la perspectiva que ofereix l'evolució dels darrers trimestres, sembla raonable pensar que una bona part del dinamisme d'aquest començament d'any deriva d'un fet puntual com és que la comparació es fa amb un dels períodes més negatius dels darrers vuit anys pel que fa a la creació d'ocupació. És molt probable que la trajectòria es vagi moderant a mesura que avanci l'any.

Distribució sectorial dels actius afiliats a la Seguretat Social

Sectors	Barcelona			Regió Metropolitana			(%) RMB/ Catalunya
	des. 2001	des. 2002	març 2003	des. 2001	des. 2002	març 2003	març 2003
	Afiliats al Règim General						
Agricultura, ramaderia i pesca	**1.154**	**1.202**	**1.241**	**2.628**	**2.856**	**2.943**	**31,0**
Alimentació i begudes	9.985	10.460	10.375	32.357	31.864	32.191	50,5
Tèxtil, confecció, pelleteria i cuir	8.678	8.444	8.534	54.256	51.627	52.184	66,1
Paper, edició, arts gràfiques i reprod.	18.928	18.291	18.282	42.120	41.304	41.749	79,4
Química, cautxú i plàstics	22.008	20.493	20.507	73.025	71.654	72.230	82,1
Ind. metall inclòs maquinària i equip.	14.085	13.219	13.494	91.220	87.956	89.206	73,8
Mat. i equip tècnic, electrònic i òptic	10.801	10.873	10.629	38.787	37.999	37.743	80,8
Material de transport	22.885	22.733	22.955	45.969	45.946	46.363	86,4
Prod. i distr. d'electricitat, gas i aigua	6.200	5.555	5.532	7.583	7.021	6.961	65,4
Resta d'activitats industrials	7.879	7.769	7.613	38.541	38.188	38.418	58,5
Indústria	**121.449**	**117.837**	**117.921**	**423.858**	**413.559**	**417.045**	**71,8**
Construcció	**45.250**	**47.127**	**49.287**	**125.879**	**128.948**	**136.992**	**60,3**
Venda i reparació de vehicles	9.522	9.569	10.142	28.625	28.108	28.444	59,9
Comerç a l'engròs i intermediaris	55.953	57.637	56.716	124.104	128.849	129.159	77,0
Comerç al detall i reparacions	67.313	68.979	65.420	153.509	152.037	146.666	68,5
Hoteleria i restauració	42.896	44.960	44.500	73.991	78.311	78.876	65,5
Transports	21.200	21.244	21.811	43.490	44.907	45.632	70,1
Act. afins transport, agències viatges	18.014	18.325	17.925	29.039	28.469	28.376	81,1
Correus i telecomunicacions	11.725	11.377	11.229	14.227	13.699	13.565	66,6
Finances i assegurances	44.624	44.094	43.667	55.706	56.113	55.740	77,9
Serveis immobiliaris	13.625	14.593	14.894	21.187	22.670	23.433	76,6
Lloguer maquinària i equip	1.842	1.860	1.836	4.258	4.880	4.910	74,1
Activ. informàtiques i d'investigació	20.194	18.470	18.750	27.977	27.387	27.569	91,1
Altres serveis a les empreses	135.883	133.912	138.046	195.325	197.387	204.084	80,1
Administració pública i org. internac.	59.631	65.480	66.573	93.599	99.669	100.984	71,8
Ensenyament	43.160	43.428	43.892	73.111	74.031	74.977	77,6
Sanitat veterinària i serveis socials	57.057	60.450	60.436	98.960	105.747	105.502	75,4
Resta serveis socials i personals	62.034	60.759	61.154	96.293	96.764	97.218	77,4
Serveis	**664.673**	**675.137**	**676.991**	**1.133.401**	**1.159.028**	**1.165.135**	**74,4**
No classificats	22	19	26	97	77	74	44,0
Total assalariats	**832.548**	**841.322**	**845.466**	**1.685.863**	**1.704.468**	**1.722.189**	**72,2**
	Autònoms						
Agricultura, ramaderia i pesca	149	147	143	1.415	1.491	1.528	15,3
Indústria	11.817	11.471	11.384	40.894	40.415	40.258	67,1
Construcció	8.295	8.744	8.863	41.611	44.375	45.171	57,5
Serveis	93.048	94.592	95.075	234.550	241.445	243.164	69,0
No classificats	262	245	236	645	601	579	70,7
Total autònoms	**113.571**	**115.199**	**115.701**	**319.115**	**328.327**	**330.700**	**65,9**

Variació (%)	3l mç. 2003/ 3l mç. 2002	3l ds. 2002/ 3l ds. 2001	3l ds. 2001/ 3l ds. 2000
Barcelona			
Indústria	–3,1	–3,0	–5,3
Construcció	6,3	4,3	–0,1
Serveis	2,3	1,6	2,4
RMB			
Agric., ram. i pesca	6,7	7,5	4,5
Indústria	–1,9	–2,3	–1,7
Construcció	5,4	3,5	3,2
Serveis	2,4	2,4	2,8

Factors aliens a la conjuntura econòmica accentuen la tendència alcista del nombre d'autònoms.

L'evolució de les altes a algun dels Règims de la Seguretat Social amb més afiliats ens obliga a insistir un cop més en l'impacte sobre aquestes dades de l'aflorament d'ocupació submergida i també dels efectes de canvis normatius que, indirectament, incideixen de manera puntual en l'evolució d'aquestes sèries i, fins i tot, en debiliten la homogeneïtat. Així, la trajectòria expansiva que al llarg dels darrers trimestres ha registrat l'afiliació al règim d'Autònoms de ben segur que respon a aquesta casuística i no se li ha de buscar cap interpretació en clau de conjuntura econòmica.

Evolució del nombre d'activitats econòmiques segons l'IAE

Activitat	2002	2001	Variació (%) 2002/2001
Activitat empresarial	**159.023**	**156.153**	**1,8**
Agricultura, ramaderia i pesca	11	6	**83,3**
Energia, aigua i extractives	47	44	**6,8**
Indústria manufacturera	13.632	13.962	**–2,4**
Construcció	13.240	12.370	**7,0**
Comerç a l'engròs	14.065	13.935	**0,9**
Comerç al detall	40.757	40.653	**0,3**
Hosteleria, restauració i bars	12.506	12.360	**1,2**
Reparacions	4.157	4.245	**–2,1**
Transports i comunicacions	13.235	13.480	**–1,8**
Finances i assegurances	3.568	3.624	**–1,5**
Serv. immob. i a les empreses	25.730	24.017	**7,1**
Manteniment, neteja i protecció	1.389	1.314	**5,7**
Ensenyament	3.685	3.643	**1,2**
Sanitat i assistència social	2.528	2.426	**4,2**
Resta serveis	10.473	10.074	**4,0**
Activitat professional	**45.739**	**45.182**	**1,2**
Total	**204.762**	**201.335**	**1,7**

Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona

Pel que fa a l'evolució del nombre d'afiliats per grans sectors productius, les dades de final de març reprodueixen les mateixes tendències que a final d'any. Així, continua el degoteig d'efectius al conjunt de la indústria metropolitana, fins el punt que els darrers dotze mesos ha perdut més de 8.600 treballadors, inclosos autònoms. Un resultat provocat bàsicament per la insuficient renovació de plantilles com a conseqüència d'una etapa excessivament llarga d'indefinició de les expectatives de negoci i d'atonia de la demanda exterior. Els mateixos factors que, malgrat les disponibilitats financeres, mantenen en situació de mínims la inversió empresarial.

La Construcció, els Serveis immobiliaris i a les empreses i els Serveis personals, inclosos la Sanitat i l'assistència social, es confirmen per segon any consecutiu com les activitats més dinàmiques a la ciutat.

La cara d'aquesta moneda ha estat un trimestre més, la construcció. L'impuls que ha registrat el volum d'ocupació d'aquest sector durant el primer trimestre d'enguany, tant a la ciutat central com a l'entorn metropolità, respon a la confluència d'un ampli ventall de factors. No cal repetir-los. Serà suficient una referència als detonants: crèdit abundant i raonablement assequible per a gairebé qualsevol tipus de projecte privat i un ingent volum d'obra pública en procés o en la recta final de la seva execució. S'ha de tenir present que en menys de dotze mesos s'acaben tres cicles polítics i comença el Fòrum 2004.

L'ocupació al conjunt del Terciari, amb un increment interanual del 2,4%, s'ha mostrat especialment dinàmica en dos segments d'activitat ben diferenciats. D'una banda, en l'immens calaix de sastre que és l'agregat dels serveis a les empreses a més dels immobiliaris. Un increment que parcialment es pot considerar directament induït per l'activitat industrial. De l'altre, en la majoria dels serveis personals, especialment els de provisió pública relacionats amb la sanitat, els serveis socials, l'educació, etc. Serveis, tots ells, amb una demanda creixent.

A banda de l'evolució de l'ocupació al Règim General i al d'Autònoms, cal destacar l'augment interanual de més del 8% del nombre d'actius afiliats al Règim Especial de Treballadors de la Llar. Una variació imputable en bona mesura a la major disponibilitat de mà d'obra per aquest tipus de feina i al progressiu aflorament d'un tipus d'ocupació majoritàriament irregular.

Resumen / Summary

Síntesis de la coyuntura / Economic outlook

Principales indicadores internacionales/Main Economic Indicators

	Estados Unidos/*USA*			UE/*European Union*			España/*Spain*			Cataluña/*Catalonia*		
	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03	III.02	IV.02	I.03
PIB/GDP in real terms,*% change on year earlier* tasa de variación interanual en términos reales (%)	3,3	2,9	2,1	1,1	1,4	1,0	1,8	2,1	2,1	2,2	1,9	2,0
Demanda nacional/*Domestic Demand* tasa de variación en términos reales (%)/ *% change on year earlier, in real terms*	3,7	3,7	2,5	0,8	1,3	1,7	1,9	2,8	3,0	1,9	2,6	n.d.
Precios de Consumo/*Consumer prices*[1] tasa de variación anual (%)/*% change on year*	1,5	2,4	3,0	1,9	2,2	2,3	3,5	4,0	3,7	3,6	4,3	4,2
Indicador de clima económico/*Economic climate* Índice: 1995=100/*1995=100 Index*	129,3	129,8	130,5	99,3	99,0	98,4	100,5	100,6	100,8	—	—	—
Tasa de paro/*Unemployment rate*[3] en % de la población activa/*% of labour force*	5,9	5,8	6,1	7,7	7,8	8,0	11,4	11,5	11,7	9,3	9,6	9,6
Tipo de interés a corto plazo/*3-month interest rate*[1] Interbancario a 3 meses/Euribor a 3 meses	1,71	1,32	1,18	3,42	3,11	2,71	—	—	—	—	—	—
Tipo de interés a largo plazo/*10-Y government yield*[1] Rendimiento de la deuda pública a 10 años en mercados nacionales	3,93	4,09	3,82	4,53	4,48	4,14	4,58	4,43	4,04	—	—	—
Tipo de cambio del dólar/*Exchange rates*[1] Unidades de $ por Euro/*US $ per euro*	—	—	—	0,981	1,018	1,081	—	—	—	—	—	—

1 Datos correspondientes al último mes del trimestre. *Figures of the last month of the quarter.* 2 Para Estados Unidos, el indicador compuesto avanzado substituye al indicador de clima económico. *For USA, the advanced composite indicator replaces the economic climate indicator*. 3 Para España y Cataluña, datos de la EPA/ *For Spain and Catalonia, Labour Market Survey's figures.*
Fuentes/*Sources*: INE, OCDE, Eurostat, Banco de España e Idescat.

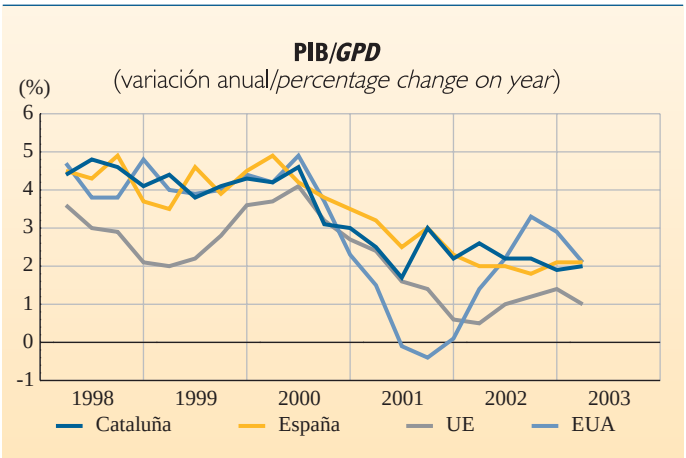

Nota: Datos corregidos de estacionalidad y calendario. / *Data adjusted for season and calendar.*
Fuente/source: Idescat, INE, Eurostat y OCDE.

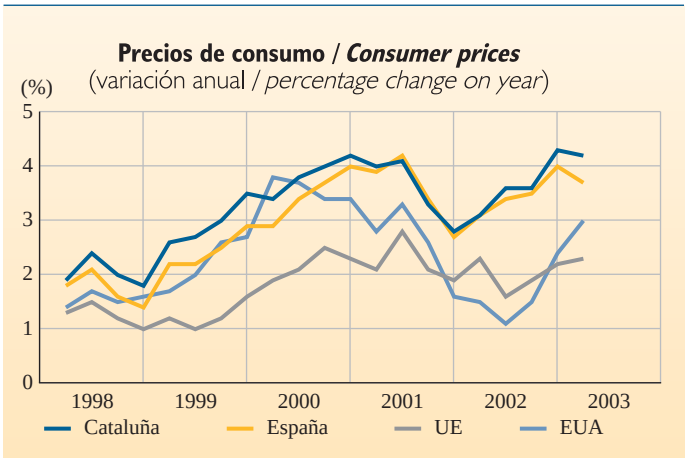

Fuente/source: INE y OCDE.

La economía mundial se enfrenta actualmente al reto de recuperar la confianza en base a unas expectativas creíbles.

En estas mismas páginas del número anterior, cuando el objeto de análisis era la coyuntura económica de finales del 2002, se empezaba con una breve referencia de la introducción efectiva del euro para pasar inmediatamente a centrar nuestra atención en una enumeración relativamente exhaustiva de los numerosos y diversos factores de inestabilidad geopolítica que por su localización geográfica, gravedad, implicaciones, posibilidad de contagio, interés periodístico, etc., habían generado un clima de incertidumbre a nivel mundial. Según la corriente de opinión dominante, este clima ha influido muy negativamente en la confianza de empresarios y consumidores, restando eficacia a los esfuerzos para superar la tendencia al estancamiento de la economía mundial.

The world economy is faced with the challenge of recovering minimal levels of confidence and credible expectations.

On the same pages of the previous issue, when the subject of analysis was the economic situation at the end of 2002, brief reference was made initially to the effective implementation of the euro, before moving the focus of our attention quickly on to a relatively exhaustive enumeration of the many, diverse factors of geopolitical instability which, as a result of their geographical location, seriousness, implications, risk of contagion, journalistic interest, etc., had generated a climate of uncertainty on an international level. According to prevailing current opinion, this climate has had a very negative effect on the confidence of businessmen and consumers, detracting from efforts to overcome the slide towards world economic stagnation.

Transportes / Transport

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2002/01 (%)
Tránsito de pasajeros / *Passenger traffic*						
Aeropuerto *Airport*						
— Total (miles) *Total (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	6.630	4,4	21.630	4,2	2,9
— Interior (miles) *Domestic (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	3.372	3,3	10.505	0,7	–1,5
— Internacional (miles) *International (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	3.196	5,7	10.944	8,1	7,8
Puerto. Total (miles) *Port. Total (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	261	–8,7	1.666	12,1	17,1
Puerto. Tráfico de mercancías / Port. Freight traffic						
— Total (miles Tm) *Total (thousands of tons)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	10.703	2,1	32.827	4,4	3,6
Salidas (miles Tm) *Outflow (thousands of tons)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	3.654	4,7	11.630	5,4	1,9
Entradas (miles Tm) *Inflow (thousands of tons)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	7.049	0,8	21.197	3,9	4,6
— Carga general (miles Tm) *General freight (thousands of tons)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	6.205	4,1	19.540	7,2	6,4
— Contenedores (miles Teus) *Containers (thousands of TEUs)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	476	3,4	1.477	5,2	3,6
Transporte público de pasajeros / *Passenger Public Transport*						
Servicio urbano (miles) *Urban service (thousands)*	I.03 *1st.Q*	144.657	5,2	543.285	4,5	3,9
— Red Metro y FGC (miles) *Underground (Metro and FGC) (thousands)*	I.03 *1st.Q*	93.557	5,4	354.764	6,2	5,4
— Autobús (miles) *Bus (thousands)*	I.03 *1st.Q*	51.100	5,0	188.520	1,3	1,1
Servicio ferroviario de cercanías (miles) *Railway suburban service (thousands)*	I.03 *1st.Q*	38.601	2,7	154.240	8,9	10,8
Indicators	***Period***	***Absolute value and interannual rate (%)***		***Last 12 months and interannual rate (%)***		***2002/01 (%)***

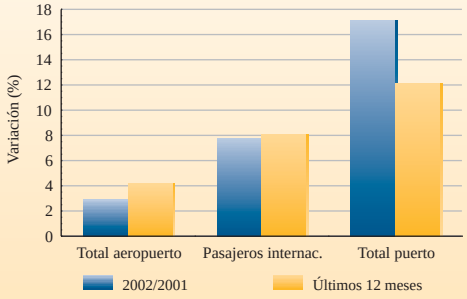

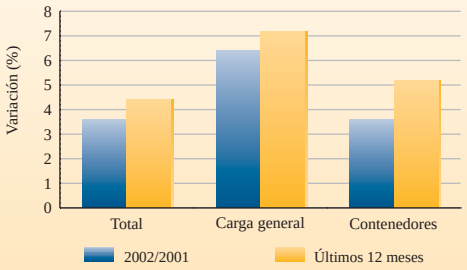

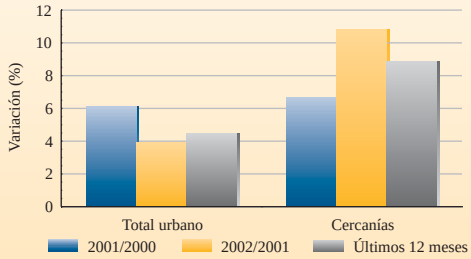

Los primeros meses de este año han sido testigos de como aquella diversidad de focos de atención se han concentrado, casi en exclusiva, en la invasión de Irak y, posteriormente, en la neumonía asiática. El resto han pasado a un segundo término mediático más por cansancio de la audiencia y de los mismos medios que no porque hayan dejado de ser un problema. El rápido y relativamente exitoso desenlace de la primera fase de la campaña militar –derrocar a Sadam Husein y su régimen del poder de uno de los países con más reservas de petróleo del mundo– ha contribuido notablemente a reducir la incertidumbre que atenazaba la economía mundial. La propagación del virus de la neumonía asiática, especialmente en China, preocupa por el alcance que pueda adquirir y por afectar a una de les zonas económicas más dinámicas del mundo.

The first months of this year are a testament to how our diverse foci of attention have been concentrated, almost exclusively, to the invasion of Iraq and, later, to SARS. The rest has become secondary in the press more due to audience fatigue, as well as the media's itself, rather than because they have stopped being a problem. The quick and relatively successful ending of the first phase of the military campaign – to topple Saddam Hussein and his regime with the might of one of the countries with the biggest oil reserves in the world – has contributed notably to reducing the uncertainty that was tormenting the world's economy. The spread of SARS, especially in China, is worrying because of its potential reach and for its affecting one of the most dynamic economic areas of the world.

De donde llegan buenas noticias, tanto políticas como económicas, es de Brasil y Argentina. En pocos meses el gobierno encabezado por Lula da Silva ha conseguido ganarse la confianza de la comunidad internacional y, más importante, de las instituciones y mercados financieros que directa o indirectamente controlan el acceso al crédito. En el caso de su vecino del Sur, el resultado de las recientes elecciones abre la puerta a una mejora gradual de la grave situación económica y social en la que está inmersa Argentina. Al mismo tiempo, la superación de la crisis venezolana contribuye a estabilizar la situación política del Centro y Sur de América permitiendo concentrar todas las energías en el crecimiento económico de la región. Un hecho de ninguna manera irrelevante para la economía española.

Los datos disponibles y aún provisionales correspondientes al primer trimestre evidencian la notable debilidad de la economía de los Estados Unidos. El crecimiento real interanual del 2,1% del PIB cuestiona la solidez del crecimiento ligeramente superior al 3% de la segunda mitad de 2002. Una coyuntura que se ha traducido en unos de los niveles más bajos de los tipos de interés de los últimos cincuenta años y en una fuerte y rápida depreciación del dólar.

La economía de la Unión Europea, con un crecimiento del PIB trimestral de escasamente un 1%, presenta un tono igualmente preocupante. Especialmente por la situación de estancamiento o muy escaso crecimiento económico de Alemania, Francia, Italia además de otras economías de menos peso del centro de Europa. La persistente revalorización del euro en los últimos doce meses, corrigiendo la evolución inversa del bienio 1999-2000, perjudica las exportaciones europeas y aumenta la competencia en el mercado comunitario en una coyuntura de marcada debilidad de la demanda interna.

La economía catalana, como la española, ve limitado su crecimiento en torno al 2% por la atonía de la demanda externa.

La economía española, con un crecimiento de la producción del 2,1%, ve limitadas sus posibilidades de expansión por el escaso crecimiento de la economía europea, el principal mercado para sus exportaciones. Sin el recurso de la demanda externa, el crecimiento durante este primer trimestre se ha apoyado en el consumo público y en la Formación bruta de capital fijo. Por el lado de la oferta, además del dinamismo de la construcción –en proceso de lenta desaceleración– y de algunos servicios fuera de mercado ligados al gasto público, la producción de energía y algún que otro subsector tanto industrial como de servicios han sido las únicas actividades que han crecido por encima de la media.

Ni el cambio de año ni la desaparición del primer plano de la actualidad de algunos de los temas que a lo largo de los últimos meses habían generado más incertidumbre no han sido incentivos suficientes para reconducir la actividad económica de manera inmediata. Tampoco se confiaba demasiado en esta posibilidad dado que las causas que explican el débil crecimiento de nuestra economía no se agotan en la coyuntura internacional. El creciente endeudamiento de las economías familiares y la pérdida de competitividad de los productos y servicios de la economía catalana y española en general son lastres que van a más y que frenan el crecimiento del PIB.

Where good news comes, both politically and economically, is from Brazil and Argentina. In a few months, the government, headed by Lula da Silva, has managed to win the confidence of the international community and, more importantly, of the financial markets and institutions which, directly or indirectly, control access to credit. In the case of its neighbour to the south, the result of the recent elections opens the door to a gradual improvement in the critical economic and social situation in which Argentina is immersed. At the same time, the resolution of the Venezuelan crisis has helped to stabilise the political situation in Central and South America, enabling all efforts to be focused on the economic growth of the region instead; a development which is not at all insignificant for the Spanish economy.

The data available on the economy of the United States for the first quarter, which is still provisional, provides evidence of a notable weakness. The real inter-annual GDP growth rate of 2.1% puts into question the strength of the slightly higher than 3% growth recorded for the second half of 2002; a situation which has resulted in some of the lowest interest rate levels seen in the last fifty years and in a marked and rapid depreciation of the dollar.

The economy of the European Union, with a growth in quarterly GDP of scarcely 1%, paints an equally or more worrying picture, especially with the situation of stagnation or very limited economic growth in Germany, France, Italy and other less influential central European economies. The persistent appreciation of the euro in the last twelve months, correcting the reverse movements of the two-year period of 1999-2000, is damaging for European exports and increases competition in the EC markets at a time of marked weakness in internal demand.

The Catalan economy, like the Spanish, sees its growth of around 2% restricted by demand from abroad.

The Spanish economy, with a growth in production of 2.1%, has limited possibilities of expansion due to the meagre growth in the European economy, the main market for its exports. Without the recourse of demand from abroad, the growth during the first quarter was supported by public spending and gross fixed capital formation. On the supply side, in addition to the dynamism of the construction sector (undergoing a process of slow deceleration) and of some off-market services (linked to public spending), energy production and a few industrial and service sub-sectors have been the only activities to show above-average growth rates.

Neither the start of a new year, nor the diminished media interest in certain events which, in recent months, had generated more uncertainty, have been sufficient incentives for the immediate realignment of economic activity. Nor was there much confidence in this possibility as the reasons for the weak growth in our economy still exist on the international front. The growing indebtedness of family economies and the loss of competitiveness of the products and services of the Catalan and Spanish economies in general are obstacles which are growing and restricting GDP growth.

Turismo, consumo y precios / Tourism, consumption and prices

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2002/01 (%)
Consumo de energía y matriculación de vehículos / *Energy consumption and auto registrations*						
Agua para uso cial./ind. (Miles m³) *Water (comm./ind. uses) (Thousands m³)*	I.03 *1st.Q*	7.988	3,9	32.293	–2,7	–2,1
Gas canalizado (millones termias) *Piped gas*	I.03 *1st.Q*	1.252	–11,7	2.698	–12,9	3,6
Matriculación de vehículos (prov.) *Auto registrations (province)*	gn.-ab.03 *jn.-ap.03*	76.417	–0,5	228.499	–6,1	–9,6
Visitantes y pernoctaciones hoteleras / *Visitors and hotel overnight stays*						
Total pernoctaciones (miles) *Hotel overnight stays (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	2.663	3,7	8.789	8,1	9,1
Visitantes según motivo de la visita (miles) *Visitors by purpose (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	1.175	11,8	3.705	9,2	6,0
—Negocios (miles) *Business (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	562	47,5	1.584	49,8	21,1
—Turismo (miles) *Tourism (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	440	–17,6	1.573	–4,3	9,8
—Ferias, congresos y otros (miles) *Fairs, conventions and others (thousands)*	en.-ab.03 *jn.-ap.03*	173	27,3	548	–16,7	–14,9
I.P.C. (Variación acumulada e interanual) / *C.P.I. (consumer prices index)(annual variation)*						
Barcelona (prov.) (%) *Barcelona (province) (%)*	I.03 *1st.Q*	1,5	—	—	3,8	4,4
Cataluña (%) *Catalonia (%)*	I.03 *1st.Q*	1,5	—	—	3,7	4,3
España (%) *Spain (%)*	I.03 *1st.Q*	1,3	—	—	3,1	4,0
U.E. (armonizado) (%) *E.U. (harmonized) (%)*	I.03 *1st.Q*	0,8	—	—	1,9	2,2
Indicators	***Period***	***Absolute value and interannual rate (%)***		***Last 12 months and interannual rate (%)***		***2002/01 (%)***

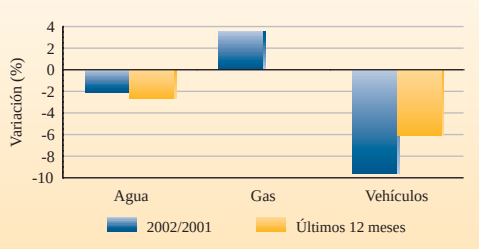

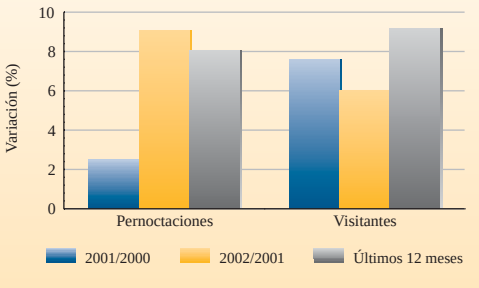

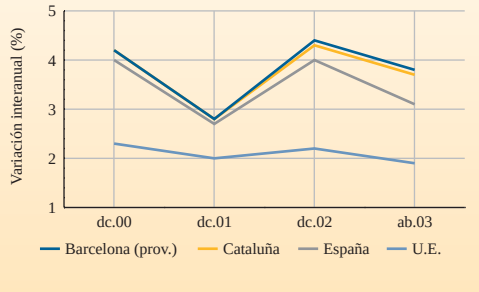

Los datos disponibles permiten constatar que el ritmo de crecimiento alcanzado por la economía metropolitana durante el primer tercio del año se ha situado ligeramente por debajo del 2%, en la tendencia mantenida en el resto de Cataluña, superando ampliamente la tasa de crecimiento de la deprimida economía europea. En relación a un año antes, este resultado define una trayectoria claramente descendente. Al tiempo que la construcción y los servicios han perdido una buena parte del dinamismo mostrado a principios de 2002, suficiente en aquellos momentos para compensar la atonía de la producción industrial, ésta, a pesar de los ligeros índices de recuperación que muestra, soporta de lleno el enfriamiento de la demanda interna de consumo y la falta de expectativas de los mercados exteriores.

Efectivamente, después de cerrar el 2002 con señales relativamente sólidas de recuperación de la actividad manufacturera, la creciente tensión bélica en la zona del Golfo Pérsico y el correspondiente aumento del precio del petróleo han ensombrecido estos indicios. La división europea ante la guerra de Irak ha sido un factor más en el proceso de devaluación de las expectativas, especialmente para las empresas catalanas y españolas con intereses comerciales en Francia, Alemania y el resto de socios europeos opuestos activamente a la intervención militar. La posición oficial del gobierno español en este conflicto presumiblemente ha perjudicado las exportaciones catalanas al conjunto de la UE y a los países del norte de África.

Based on the information available, the growth rate of the metropolitan economy for the first third of the year is slightly below 2%, in line with the trend maintained in the rest of Catalonia and vastly exceeding the growth rate of the depressed European economy. Compared to a year ago, this result defines a clearly downward trajectory. While the construction and services sectors have lost a good part of the dynamism that they showed at the start of 2002 (sufficient at that time to counteract the weakness in industrial production), industrial production, despite recording weak recovery rates, is bearing the full weight of a cooling down in internal consumer demand and the lack of expectation in foreign markets.

In fact, after ending 2002 with relatively solid signs of recovery in manufacturing activity, the growing pressure of war in the Persian Gulf area and the resulting increase in oil prices have weakened these indices. European differences on the Iraqi war has been another factor in the process of the lowering of expectations, especially for Catalan and Spanish businesses with commercial interests in France, Germany and other European partners actively opposed to military intervention. The Spanish government's official position in this conflict has presumably had an adverse effect on Catalan exports to the rest of the EU and north African countries.

Los principales indicadores de actividad industrial correspondientes a los primeros meses del año en curso muestran unos resultados más bien desalentadores.

Tanto las encuestas de coyuntura industrial referidas a la provincia como el índice de producción industrial para el conjunto de Cataluña ponen de relieve la creciente dependencia de la actividad industrial del dinamismo de la construcción. En un momento de estancamiento e incluso de ligera contracción de la producción de bienes de consumo, la producción de bienes intermedios y semielaborados, y en menor medida de bienes de equipo, adquiere un protagonismo sobre el conjunto de la industria metropolitana que no acostumbra a tener. El resultado de una evolución tan dispar en términos de grandes subsectores industriales ha sido la interrupción de la trayectoria expansiva seguida por el PIB industrial durante la segunda mitad de 2002.

Según las declaraciones de los empresarios industriales de la región metropolitana, la situación de sus negocios al finalizar el primer trimestre de 2003 era moderadamente optimista si se compara con la situación de un año atrás, pocos meses después del 11 de septiembre de 2001. Después de dos años de persistente contracción, la situación de la cartera de pedidos parece mejorar. Una mejora que puede ser efímera si se acentúa la debilidad de la demanda y la revalorización del euro continúa penalizando las exportaciones catalanas. En consecuencia, a la debilidad de la demanda y al aumento de la competencia, factores que los empresarios acostumbran a esgrimir como los principales obstáculos que frenan el crecimiento de sus negocios, hay que añadir recientemente el de la pérdida de competitividad vía tipo de cambio.

La debilidad del crecimiento del comercio mundial como consecuencia de la situación de crisis de la economía mundial es un elemento añadido a la atonía de la demanda interna para explicar la evolución del tráfico de mercancías por el puerto de Barcelona. A pesar de este escenario en principio desfavorable, la evolución de los últimos doce meses ha sido relativamente expansiva. Además de la evolución del total de mercancía, muy condicionada por el tráfico de gas natural y derivados del petróleo, el resto, con la excepción de los sólidos y líquidos a granel, presenta un crecimiento moderado y al tiempo significativo, especialmente vía importaciones.

La recuperación del tráfico interior y la proliferación de las líneas de bajo coste han permitido mantener la trayectoria levemente ascendente del tránsito de pasajeros por el aeropuerto de Barcelona.

Después de dos años marcados por la tragedia del 11 de septiembre, las cifras de usuarios del primer quadrimestre de 2003 parecen consolidar una trayectoria de moderada recuperación. Lentamente, la desconfianza a subirse a un avión es superada por la creciente oferta de vuelos de bajo coste que unen Barcelona con las principales capitales europeas. Sin embargo, este despliegue de la oferta no puede evitar totalmente el impacto derivado del escaso dinamismo de la economía europea y del progresivo deterioro de la capacidad de gasto de una parte significativa de la población. Este es también uno de los factores que explican el descenso del números de pasajeros por vía marítima, especialmente de cruceros.

The main industrial activity indicators for the first months of the year in progress show rather discouraging results.

Both the surveys on the industrial situation in the province and the industrial production index for the whole of Catalonia highlight the growing dependence of industrial activity on the dynamism of the construction sector. At a time of stagnation, and even slight decline in the production of consumer goods, the production of intermediary and half-finished goods, and to a lesser extent machinery, acquires a leading role, for the whole of the metropolitan industry, which it is not used to having. The result of such an unequal development in terms of the main industrial sub-sectors has been to put a stop to the expansive trend maintained by the industrial GDP during the second half of 2002.

According to the declarations made by the metropolitan region's industrial businessmen, the state of their businesses at the end of the first quarter of 2003 was moderately optimistic when compared with the situation a year ago, a few months after 11 September 2001. After two years of persistent decline, the order book appears healthier. However, this can be a fleeting improvement if the weakness in demand grows, and the appreciation of the euro continues to penalise Catalan exports. So, recently, one must add loss of competitiveness due to the exchange rate to weakness in demand and increase in competition, the factors which businessmen usually brandish as the main obstacles restricting the growth of their businesses.

The weak growth in world trade as a result of the crisis in the world economy is another factor, in addition to the weakness in internal demand, that explains the movement in cargo traffic through the port of Barcelona. Despite this essentially unfavourable scenario, growth over the last twelve months has been relatively expansive. Besides the growth in total cargo, very dependent on natural gas and oil derivatives, the rest, with the exception of bulk liquids and solids, show a moderate and, at the same time, significant growth, especially via imports.

The recovery in domestic traffic and the proliferation of low-cost airlines have enabled the slightly upward trend in the movement of passengers through Barcelona airport to be maintained.

After two years marked by the tragedy of September 11th, the figures for users during the first four months of 2003 appear to consolidate a trend of moderate recovery. Slowly the distrust of flying has been overcome due to the growing supply of low-cost flights that link Barcelona with the main European capitals. However, this improvement in supply cannot totally escape the impact of the European economy's limited dynamism and the progressive deterioration in the spending capacity of a significant part of the population. This is also one of the factors that explain the decline in the numbers of passengers travelling by sea, especially on cruises.

Construcción y mercado inmobiliario / Construction and real state market

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2002/01 (%)
Construcción y licencias de obras / *Construction and building permits*						
Viviendas iniciadas *Started dwellings*	I.03 *1st.Q*	1.016	–23,1	4.581	–10,1	5,4
Viviendas iniciadas (RMB) *Started dwellings (metropolitan area)*	I.03 *1st.Q*	9.281	7,3	35.448	5,2	4,2
Obra nueva prevista en las licencias: *Planned new construction:*						
—Superficie total (m²) *Total area (sq. m.)*	I.03 *1st.Q*	400.202	20,2	1.496.977	26,1	26,7
—Número de viviendas *Number of dwellings*	I.03 *1st.Q*	1.669	24,9	5.357	23,1	16,2
Precios del mercado residencial / *Housing prices*						
Viviendas nuevas (€/m ²) *New housing (€/sq.m.)*	2n.sem.02 *2nd.half*	2.931	17,3	2.815	15,8	15,8
Segunda mano-oferta (€/m ²) *Second hand housing (€/sq.m.)*	I.03 *1st.Q*	2.912	10,5	—	—	15,8
Precio de alquiler(€/m ²/mes) *Transaction price*	I.03 *1st.Q*	8,64	9,4	—	—	11,1
Plazas de aparcamiento (€) *Parking lots (€)*	2n.sem.02 *2nd.half*	18.830	3,1	18.640	3,6	7,4
Precios de alquiler de locales de negocios / *Business premises rental prices*						
Locales de negocio (alquiler mensual): *Business premises (monthly rent):*						
—Oficinas (total ciudad) (€/m ²/mes) *Office (whole city) (€/sq.m./month)*	*2n.sem.02* *2nd.half*	*8,34*	*–17,1*	*8,40*	*–10,7*	*–10,7*
—Locales comerciales (€/m ²/mes) *Commercial premises (€/sq.m/month)*	*2n.sem.02* *2nd.half*	*8,23*	*–3,5*	*8,14*	*1,9*	*1,9*
Indicators	***Period***	***Absolute value and interannual rate (%)***		***Last 12 months and interannual rate (%)***		***2002/01 (%)***

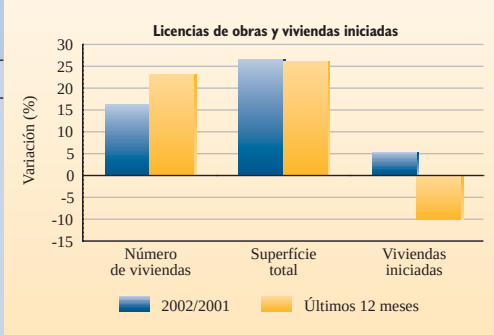

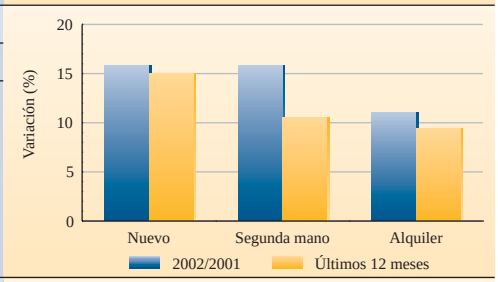

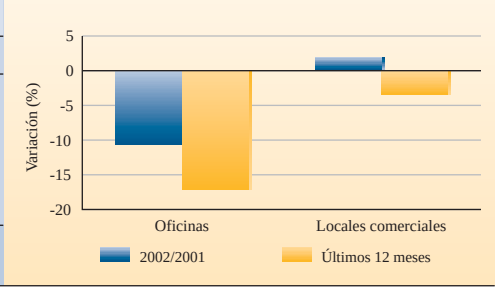

El cartel de Barcelona como ciudad turística de indudable atractivo, relativamente desconocida y al mismo tiempo razonablemente segura para muchos potenciales visitantes europeos, puede explicar el aumento del número de visitantes que a lo largo de los primeros meses de este año han escogido nuestra ciudad para pasar unos días. Sin embargo, el moderado aumento del número de pernoctaciones hoteleras –en relación al incremento de la oferta de plazas– deja entrever un primer indicio de desaceleración del fuerte crecimiento que ha mantenido la actividad turística y hotelera de la ciudad desde 1994. También es cierto que los resultados de 2002 –el Año Gaudí– no son fácilmente superables. A destacar que el protagonismo del negocio hotelero de este principio de año ha pasado a manos de los que viajan por negocios o motivos profesionales.

Barcelona's reputation as a tourist city of unquestionable appeal, relatively unknown and, at the same time, reasonably safe for many potential European visitors, can explain the increase in the number of visitors who, throughout the first months of this year, have chosen our city to spend a few days in. However, the moderate increase in the number of overnight stays in hotels – in relation to the increase in the number of places – hints at a first sign of deceleration in the strong growth that the tourist and hotel sector of the city has maintained since 1994. It is also true that the results for 2002 – the Year of Gaudí – will not be surpassed easily. It is worth pointing out that people travelling on business or for professional reasons have become the chief protagonists in the hotel business during the start of this year.

La posibilidad de superar este año por primera vez los nueve millones de pernoctaciones es un objetivo discreto dado el esfuerzo del sector hotelero por ampliar la oferta de plazas pero ambicioso por el contexto de moderado crecimiento económico mundial en el que se plantea.

La concentración este año de dos de las grandes ferias por excelencia que es celebran en Barcelona –Salón del Automóvil y Construmat– junto con la disputa de los Campeonatos Mundiales de Natación y de los Juegos Mundiales de Policías y Bomberos, además de un denso calendario de congresos y reuniones de empresas, será suficiente para mantener un elevado nivel de ocupación hotelera y al mismo tiempo moderar la desaceleración del crecimiento del número de pernoctaciones apreciado durante los últimos cuatro meses. Por otro lado, a diferencia del 2002, no parece que este año vaya a repetirse la elevada afluencia de visitantes del resto de España.

Los resultados de principios de año de algunos de los indicadores típicos de consumo y/o inversión privada parecen confirmar la situación de creciente agotamiento de la capacidad de gasto de las economías familiares y las prevenciones que mantienen algunas empresas a la hora de emprender determinadas inversiones en bienes de equipo. El notable nivel de endeudamiento asumido por un elevado porcentaje de la población aprovechando las favorables condiciones del mercado deja poco margen al gastos discrecionales cuantitativamente importantes como puede ser la compra de un vehículo, especialmente cuando las perspectivas económicas y laborales tienden a empeorar.

A pesar de acumular diez trimestres consecutivos de descenso, las matriculaciones de vehículos durante el primer tercio de este año muestran señales de recuperación.

En estas condiciones, muchos compradores potenciales aplazan toda decisión de inversión en un nuevo vehículo a que escampe. Sólo así, y quizás también por las adquisiciones avanzadas para sortear la llegada del euro, se pueda explicar que la matriculación de vehículos nuevos en la provincia durante el primer quadrimestre de 2003 no haya superado la cifra ya comparativamente baja de un año antes. Un hecho que parece confirmar la debilidad coyuntural y al mismo tiempo la madurez que ha alcanzado este mercado dado el elevado porcentaje que han representado las compras acogidas a las subvenciones públicas para la renovación del parque automovilístico.

La contención de los precios industriales, la revalorización del euro y la atonía de la demanda aparecen como los factores determinantes de la moderación de las tensiones inflacionistas.

En línea con la creciente debilidad de la demanda privada de consumo, las tensiones inflacionistas que se manifiestan durante la segunda mitad de 2002 –imputables tanto al efecto euro como al progresivo encarecimiento del petróleo– han empezado a remitir a comienzos de año y especialmente a partir de abril, a medida que se reducía la tensión en el Golfo Pérsico. En cuatro meses el índice general de precios medido por el IPC ha recortado nueve décimas al 4% de final de 2002 en el conjunto de España y seis décimas en Cataluña y provincia de Barcelona. La inflación subyacente, que refleja mejor la tendencia de fondo de los precios de consumo, también se orienta levemente a la baja.

The possibility of exceeding nine million overnight stays for the first time this year is a fair objective, given the hotel sector's efforts to increase the number of places available, but an ambitious one when placed in the context of the world economy's moderate growth.

The concentration this year of two of the outstanding trade fairs being held in Barcelona – the Motor Show and Construmat – together with the challenge of the World Swimming Championships and the Police and Fire Games, added to a full calendar of congresses and business meetings, will serve to maintain a high level of hotel occupancy and, at the same time, moderate the deceleration in the growth in the number of hotel stays seen over the last four months. On the other hand, unlike 2002, it does not appear that this year will repeat the high influx of visitors from the rest of Spain.

The beginning of the year's results from some of the typical consumer and/or private investment indicators appear to confirm the diminishing spending capacity of family economies and the precautions of some businesses when considering investments in capital assets. The significant level of debt assumed by a high percentage of the population, taking advantage of the favourable market conditions, leaves little scope for discretionary quantitatively-significant spending, such as the purchase of a car, especially when financial and employment prospects are tending to deteriorate.

Despite ten consecutive quarters of decline, car registrations during the first third of the year show signs of recovery.

In these circumstances, many potential buyers delay any decision on investment in a new vehicle until things improve. That's the only explanation (and perhaps purchases made ahead of time to get around the arrival of the euro) for the fact that registration of new cars in the province during the first four months of 2003 has not exceeded the comparatively low figure of a year ago. This fact appears to confirm the weakness of the situation and, at the same time, the level of maturity which this market has reached given the high percentage of purchases subsidised by public grants to renew the cars in circulation.

The containment of industrial prices, the increase in value of the euro and weak demand appear as the determining factors in the moderation of inflationary pressure.

In line with the growing weakness in private consumer demand, the inflationary pressures which were evident during the second half of 2002 (attributable to the euro effect and to the progressive increase in oil prices) have started to subside at the start of the year, and especially from April, as the tension in the Persian Gulf relaxed. In four months, the general price index measured by the RPI has decreased by nine tenths to 4% from the end of 2002 for the whole of Spain and by six tenths for Catalonia and the province of Barcelona. The underlying inflation, which better reflects the basic trend in consumer prices, is also moving slightly downwards.

Mercado de trabajo / Labor Market

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2002/01 (%)
Ocupación / *Employment*						
Residentes activos *Active residents*	31 mr. 03 *mar.31*	737.300	2,0	—	—	
Residentes activos (RMB) *Active residents (metropolitan area)*	31 mr. 03 *mar.31*	2.095.200	2,7	—	—	
Contrataciones registradas *Registred employment contracts*	I.03 *1st.Q*	179.376	–6,5	702.471	–7,4	–7,3
Contratos indefinidos *Indefinite time contracts*	I.03 *1st.Q*	27.756	–11,0	103.608	–13,4	–10,5
Paro registrado / *Registered unemployment*						
Total paro registrado *Registered unemployment*	30 ab. 03 *ap.03*	46.285	1,2	—	—	7,3
Paro masculino *Male unemployment*	30 ab. 03 *ap.03*	21.585	2,5	—	—	9,7
Paro femenino *Female unemployment*	30 ab. 03 *ap.03*	24.700	0,2	—	—	5,3
Paro juvenil (16-24 años) *Youth unemployment (aged 16-24)*	30 ab. 03 *ap.03*	4.750	14,5	—	—	24,9
Total paro registrado (RMB) *Registered unemployment (metrop. area)*	30 ab. 03 *ap.03*	143.382	2,6	—	—	9,1
Tasas de paro registrado / *Registered unemployment rate*						
Barcelona *Barcelona*	30 ab.03 *ap.30*	6,3	—	—	—	6,4
Región Metropolitana (RMB) *Metropolitan area*	30 ab.03 *ap.30*	6,8	—	—	—	7,0
Cataluña *Catalonia*	30 ab.03 *ap.30*	6,2	—	—	—	6,6
España *Spain*	30 ab.03 *ap.30*	8,9	—	—	—	9,1
Indicators	*Period*	*Absolute value and interannual rate (%)*		*Last 12 months and interannual rate (%)*		*2002/01 (%)*

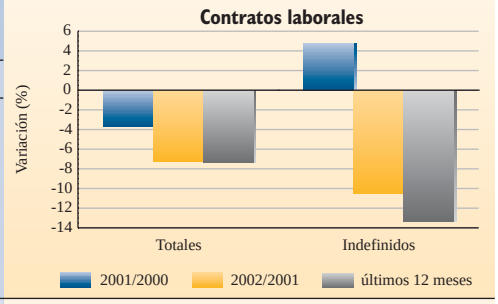

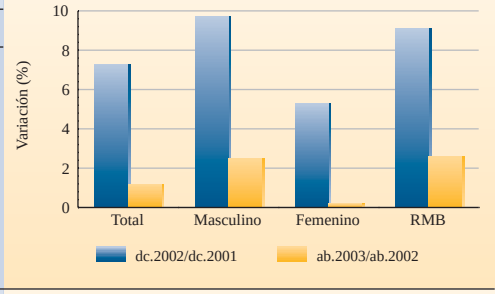

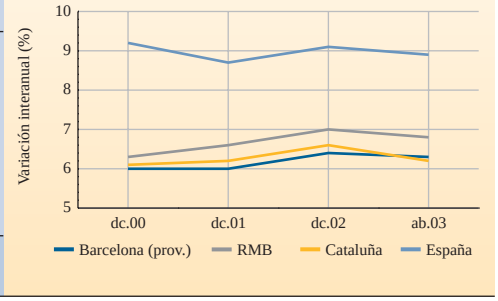

Como era previsible, la intensidad de este descenso ha repercutido en una sensible reducción del diferencial de inflación que mantiene la economía española con la del conjunto de la Unión Europea y especialmente con Alemania y Francia, principales mercados para nuestras exportaciones. A pesar del recorte, se trata de un diferencial excesivamente elevado y sostenido en el tiempo que perjudica la competitividad de nuestra economía.

El empuje de la inversión pública sumado al de la promoción privada en un entorno financiero favorable posibilita mantener un año más el crecimiento de la actividad de la construcción.

Los datos disponibles correspondientes al primer trimestre avanzan un nuevo aumento del consumo de cemento en la provincia y un repunte del número de viviendas iniciadas en la región metropolitana. En Barcelona, esta variable presenta una caída de aproximadamente un 10% si se consideran las 4.600 viviendas iniciadas los últimos doce meses. Una reducción que se intuye coyuntural dado el impulso de la obra nueva prevista en las licencias aprobadas durante el mismo periodo. Las casi 1.700 viviendas nuevas previstas en las licencias de este primer trimestre sitúan el acumulado de los últimos doce meses cerca de las 5.400, un 23% más que las previstas un año antes y un 12% más que la media anual de la viviendas nuevas previstas en las licencias del trienio anterior.

As expected, the intensity of this decline has resulted in a slight reduction in the inflation differential which the Spanish economy maintains with that of the European Union as a whole, and especially with Germany and France, our main export markets. Despite the drop, it is an excessively high, long-term differential which damages the competitiveness of our economy.

The boost in public investment added to that in private development, set against a favourable financial backdrop, makes it possible to maintain the growth in construction activity for another year.

The information available for the first quarter suggests a new increase in the use of cement in the province and a rise in the number of homes initiated in the metropolitan region. In Barcelona, taking into consideration the 4,600 homes initiated in the last twelve months, this variable shows a fall of approximately 10%; a reduction which would appear to be temporary given the boost in the number of planning permits issued for new building works during the same period. The almost 1,700 expected new homes, based on planning permits for this first quarter, brings the accumulated total for the last twelve months to around 5,400; 23% higher than the number planned a year ago and 12% higher than the average number of planning permits issued for new homes per year over the last three-year period.

Las previsiones de producción contempladas en las licencias de obras ponen de manifiesto que el impulso de la actividad del sector no se limita a la promoción residencial ni tampoco a la obra nueva. Los 400.000 m² de superficie de nueva construcción con licencia del primer trimestre sitúan el acumulado de los últimos doce meses cerca del millón y medio de m², la dotación anual más cuantiosa de los últimos doce años. Lo mismo se puede decir de los casi 450.000 m² de superficie sometida a reforma o ampliación. En conjunto, parece que estas previsiones de producción aseguran que el proceso expansivo del sector inmobiliario de la ciudad se mantendrá durante el 2003. Un año más, la construcción se perfila como uno de los principales motores del crecimiento económico de la ciudad.

El precio de la superficie residencial ha continuado aumentando en un intento de aprovechar al máximo el escaso margen de descenso que les queda a los tipos de interés.

La escasa información disponible sobre precios del mercado inmobiliario de la ciudad en el momento de cerrar esta edición parece anunciar la ausencia de cambios en las tendencias vigentes a finales de año. Mientras que las promociones residenciales de nueva construcción se resisten a moderar el fuerte crecimiento de los precios de venta, el alquiler de oficinas y locales de negocios refleja claramente la menor presión de la demanda, derivada de la desaceleración del crecimiento económico y de la incertidumbre de las expectativas.

A la hora de valorar la evolución de las principales magnitudes del mercado de trabajo metropolitano durante el primer tercio del año hay que recurrir a la valoración con la que se cerró el 2002. A grandes rasgos, la creación de puestos de trabajo y el aumento del paro registrado han seguido moderando su crecimiento, al tiempo que la contratación laboral indefinida mantiene un ritmo de descenso ligeramente superior al 10%.

Asumiendo que la afiliación de ocupados a la Seguridad Social es sólo una aproximación al volumen total de trabajadores ocupados, lo cierto es que el incremento registrado al terminar el primer trimestre del año en curso en comparación con el estoc de un año atrás ha sido superior al previsto dada la atonía del crecimiento mostrada por una parte significativa del tejido productivo. A la regularización de ocupación sumergida hay que añadirle como factor explicativo del aumento del número de afiliados, el efecto estadístico derivado de la contracción del mercado laboral durante los primeros meses de 2002.

The production forecasts produced by the building permits clearly indicate that the boost in activity in this sector is not limited to residential projects and new developments. The 400,000 m² of floor space relating to new construction projects provided with permits for the first quarter brings the accumulated figure for the last twelve months to almost 1.5 million m², the largest annual provision in the last twelve years. The same can be said of the almost 450,000 m² of floor space undergoing reforms or extension. Altogether, it seems that these production forecasts will ensure that the growth of the city's property sector will continue in 2003. For yet another year, the construction sector is set to be one of the main motors behind economic growth in the city.

The value of residential floor space continues to increase in an attempt to take full advantage of interest rates which have little margin left for falling.

The limited information available on the city's property market values at the time of finalising this issue suggests little change in the trends prevailing at the end of last year. While the new residential property developments have not moderated the strong growth in sales prices, rental costs of offices and business premises clearly reflect the lower demand resulting from the deceleration in the economy's growth and the uncertainty surrounding expectations.

To evaluate the development of the key dimensions of the metropolitan job market during the first third of the year, one need only turn to the evaluation carried out for the end of 2002. Generally, the creation of jobs and the increase in registered unemployed persons have continued to moderate their growths, while the decline in indefinite employment contracts continued at a rate slightly higher than 10%.

Assuming that the registration of employed persons under the Social Security system is only an estimate of the total number of workers in employment, the truth is that the increase registered at the end of the first quarter of this year, compared to a year ago, was higher than expected given the weak growth shown by a significant part of the productive fabric. The increase in the number of registered persons can be explained in part by the statistical effect of the shrinkage of the job market in the first months of 2002, as well as by the regularisation of underground employment.

Las tasas de paro evolucionan ligeramente a la baja como consecuencia del aumento del número de ocupados y de la población activa estimada.

La evolución del paro registrado refleja el aumento de los volúmenes de ocupación. Si bien no se puede hablar aún de reducción en valores absolutos del número de activos desocupados, las variaciones correspondientes al cierre del primer quadrimestre apuntan en esta dirección. Sin embargo, hay que matizar esta connotación moderadamente positiva de la evolución del paro porque no beneficia por igual a todos los colectivos. El empeoramiento de las expectativas de encontrar un trabajo afecta especialmente los activos sin una mínima experiencia laboral, básicamente gente joven y mujeres de mediana edad que quieren reincorporarse al mercado de trabajo después de unos años de ausencia.

Por otro lado, la poca motivación de estos dos colectivos y de otros activos con trabajos esporádicos y escasamente cualificados por mantenerse inscritos en las oficinas de ocupación como demandantes de empleo un mes sí y el otro también –una situación muy frecuente en coyunturas como la actual dominadas por la incertidumbre– favorece una cierta deserción de estos registros que no se puede interpretar en sentido positivo. Se trata de activos que, en buen medida y con voluntad de transitoriedad, abandonan el mercado laboral regulado y pasan a trabajar en la economía sumergida. Sin duda, esto puede ayudar a entender la aparente contradicción que se da entre la sensible mejora del paro registrado y la persistente reducción de la contratación laboral.

En definitiva, la coyuntura económica del área de Barcelona durante los primeros meses de 2003 se presenta casi como calcada de la situación de finales de 2002. El dinamismo de la construcción –espoleado por un precio del dinero en mínimos desconocidos para la mayoría de los agentes económicos– permite disimular, un trimestre más, la coyuntura menos boyante y más precaria de otros sectores, tanto industriales como de servicios. Sectores directamente afectados por la atonía de la demanda externa y/o por una demanda interna de consumo constreñida por unos elevados niveles de endeudamiento y por un clima de creciente desconfianza en las perspectivas laborales y económicas.

Unemployment rates decrease slightly as a result of the increase in the number of persons in employment and in the estimated working population.

The movement in the number of registered unemployed persons reflects the increase in employment volumes. Although we cannot talk yet of a reduction in absolute terms in the number of unemployed members of the working population, the changes at the end of the first four months point in this direction. However, one must look more closely at the moderately positive connotations of the unemployment figures because they do not benefit all collectives equally. The decline in expectations of finding a job especially affect those without basic work experience: essentially the young, and middle-aged women looking to re-enter the job market after years of absence.

On the other hand, the scant motivation of these two collectives, and of other working populations with sporadic work and limited qualifications, for keeping themselves registered at job centres as job applicants month after month (a very common situation in such uncertain times as these) favours a certain disregard of these records, which cannot be interpreted in a positive light. These are members of the working population who, largely willing to work on a temporary basis, abandon the regulated job market to work in the underground economy. This undoubtedly helps to explain the apparent contradiction between the slight improvement in registered unemployment and the continued reduction in recruitment levels.

In short, the economic situation of the Barcelona area during the first months of 2003 looks almost identical to the situation at the end of 2002. The dynamism of the construction sector (spurred by the cost of borrowing being at levels unheard of for most economic agents) has, for another quarter, concealed the less buoyant and more precarious trends of the other industrial and service sectors; sectors which are directly affected by weak demand from abroad and/or domestic consumer demand being restricted by high levels of debt and a climate of growing distrust in the economy and job prospects.